Časopis Mensy České republiky

Mensa

Číslo 1, ročník XXI, únor 2013

Mensa gymnázium

Mensovní zprávy

Kalendář akcí

Názory členů

Členské příspěvky jsou splatné k 28. únoru

Manažerská konference

MotivP

Transformační změna
aneb co všechno je jinak

6. 6. 2013 Praha, Cirkus Motiv P

Motiv8

profesia

O zkušenosti se s vámi podělí majitelé, generální ředitelé a vrcholoví manažeři, vrcholoví ekonomové, ale také Mistři jiných oborů, abychom si posílili svůj nadhled a respekt.

www.motivp.com

TIRÁŽ
Časopis 4
Jak přispívat do časopisu? 4
Mensa 4
Na titulní straně 4
Inzerce v časopise Mensa 4
ÚVOD
Úvodník 5
Slovo předsedy 6
ZPRÁVY MENSY
Z lednového pracovního víkendu RM 7
Právní forma Mensy 8
Aktuality 8
Harmonogram voleb 2013 8
Členské příspěvky na rok 2013 9
Udělování Čestného uznání za rok 2013 10
Mobilizujeme dobrovolníky 10
Termíny Logické olympiády 2013 11
Výsledky valné hromady MS Zlín 11
Odpověď na otevřený dopis 11
Počty členů Mensy 11
Pravidla pro koordinaci SIGů 12
Pojďte rozvíjet intranet 12
Redakce časopisu Mensa hledá 13
Intranet žije 13
Náklady na tisk a rozesílání časopisu 13
Srdečně vítáme 145 nových členů 14
Kalendář akcí 16
O čem se hovoří na intranetu? 18
Mensa v médiích 18
POZVÁNKY
MS České Budějovice 19
Jarní korálkování 19
Den mensovních dobrovolníků 19
Ano, šéfe! 19
Jarní celostátní setkání Rusava 20
Obrázky z Barmy 20
Exkurze do laboratoří VVN 21
Plánované akce a valná hromada MS Ostrava 21
Nejen mensovní turnaj v Bang! 22
Přednáškový únor 22
Valná hromada MS Olomouc 22
American Mensa's 2014 Annual Gathering 22
Španělsko, Portugalsko 23
VĚDA
Mapování mozku 24
Inteligence, genetika a prostředí 26
Creating a Supermind 28
NADÁNÍ A VZDĚLÁNÍ
Úspěch Mensa gymnázia 32
Logická olympiáda, Talent základek a Mensa gymnázium, o.p.s. 33
Studium dvou vysokých škol současně 34
V Ostravě vznikají tři kluby nadaných dětí 35
Studium v Belgii, v Evropské škole 36
REAKCE NA AKCE
Mlékárna a cukrárna v miniprovedení 37
Hašišbába 38
Vánoční besídka v Pardubicích 38
Švábi na stole 38
Má první mensovní akce 39
Valná hromada místní skupiny Zlín 40
Ostravský vánoční bowling 41
Vzpomínka na testování v Olomouci 41
Jeden Bang! už nám nestačí 42
Co mi dává Výtvarný SIG 42
V Müllerově vile 43
Říční potvory poblíž mostu Legií 44
Logická olympiáda ČR aneb boli sme pri tom 45
O přednášce „Americké národní parky“ 46
LITERATURA A KULTURA
Zase o jednoho míň 47
BYSTŘÍLNA
Hráčská asociace logických her a sudoku 60
Pozvánka – řešitelské soutěže 61
Děravé bloky 62
Mince 62
Oprava 63
Test 63
Zástěny 64
MENSA INTERNATIONAL JOURNAL 66
BYSTŘÍLNA-ŘEŠENÍ
Test 76
Zástěny 76
Mince 76
Děravé bloky 76
NÁZORY MENSANŮ
www.hearth.net 77
Mensa jako vonné poupě 77
Mensa tehdy a dnes 78
ADRESÁŘ 80

Časopis

Časopis Mensy ČR – Mensa – je dvouměsíčník. Číslo 1/2013 (únor) vychází 4. 2. v nákladu 3 200 výtisků. Uzávěrka dubnového (aprílového) čísla je 6. března 2013.
Časopis připravuje redakce časopisu Mensa, za zveřejnění nebo nezveřejnění příspěvků odpovídají vedoucí jednotlivých rubrik, za sestavení časopisu šéfredaktor. Kontakty naleznete na posledních stranách časopisu. Příspěvky, připomínky a dotazy, prosím, zasílejte na adresu redakce@mensa.cz. Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.
Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy ČR, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na http://casopis.mensa.cz/ je šířen pod licencí Creative Commons.
Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu Mensy http://www.mensa.cz/, archiv všech čísel, včetně časopisů MIL a některých slovenských, naleznete na intranetu Mensy https://intranet.mensa.cz/. Časopis je zasílán všem členům Mensy ČR, nečlenové si jej mohou předplatit za 150 Kč ročně. Změny adresy a dotazy na předplatné, prosím, zasílejte na adresu sekretarka@mensa.cz.

Vydavatel
Mensa ČR, Španielova 1111, 163 00 Praha 6

Tisk
PRINTO, spol. s r. o., Gen. Sochora 1379, 708 00 Ostrava, http://www.printo.cz/

ISSN:
1211-8877
©Mensa České republiky, 2013
Printed in the Czech Republic

Jak přispívat do časopisu?

Přispívat mohou všichni členové a v opodstatněných případech i nečlenové Mensy. Příspěvky, prosím, zasílejte na adresu redakce@mensa.cz. Podrobné informace naleznete na adrese http://goo.gl/tJ05f.

Mensa

Mensa je celosvětová nezisková organizace založená v roce 1946 v Oxfordu. Nyní má ve více než 100 zemích světa přes 105 000 členů. Členem se může stát každý, kdo dosáhne v testu inteligence schváleném mezinárodním dozorčím psychologem výsledku mezi horními dvěma procenty populace. Mensa na území ČR byla založena na jaře 1989 PhDr. Hanou Drábkovou (oficiální registrace proběhla 21. 3. 1991, IČ: 45248591). Mensa ČR je nezisková organizace a k 26. 1. 2013 registrovala 2 822 členy.

Cílem Mensy je zkoumat a rozvíjet lidskou inteligenci ve prospěch lidstva, podporovat výzkum vlastností, znaků a využití inteligence a vytvářet stimulující intelektuální, přátelské a společenské prostředí pro své členy. Mensa ČR věnuje zvláštní pozornost podpoře rozvoje talentu a nadání dětí. Více se dozvíte na http://www.mensa.cz/.

Na titulní straně

Zima, jak má být – Eva Tobiášová, vyfoceno 15. ledna 2013 v Kelči (okres Vsetín, Zlínský kraj)

Inzerce v časopise Mensa

Řádková inzerce členů Mensy ČR je zdarma. Podrobná pravidla naleznete na adrese http://goo.gl/sv3k0. Informace o placené inzerci naleznete na adrese http://goo.gl/LgBcA, s dotazy se, prosím, obracejte na šéfredaktora Tomáše Kubeše, tomas.kubes@mensa.cz.

E-mailovou adresu v doméně mensa.cz si snadno aktivujete prostřednictvím intranetu: https://intranet.mensa.cz/. Můžete zvolit plnohodnotnou e-mailovou schránku nebo přesměrování příchozí pošty na některou z Vašich existujících adres.

Zapomněli jste heslo do intranetu? Nastavte si nové na adrese https://intranet.mensa.cz/show.php?pg=lost_pwd.

Úvodník

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

i když už je Nový rok za námi, rád bych se ještě jednou ohlédl za rokem minulým. Časopis Mensa se v něm díky Vaší pomoci a Vašemu zájmu velmi úspěšně rozvíjel. Prosincové výroční číslo lze po zásluze (a mnoha pracovních večerech) označit jako veliký úspěch. Rád bych ještě jednou srdečně poděkoval všem, kteří k jeho vzniku přispěli. V roce 2013 bych na rozvoj rád navázal a pokračoval v dalším zlepšování: chtěl bych systematicky informovat všechny autory o podobě jejich článku před jeho otištěním a rád bych opět obnovil „materiální“ formy poděkování autorům kvalitních příspěvků, rád bych do přípravy časopisu intenzivněji zapojil další dobrovolníky a dal jim více svobody a pravomocí při výběru a úpravách článků; chtěl bych nastavit jasný systém, ve kterém by vybrané články putovaly co nejrychleji na web časopisu. Na zkoušku jsem také do tohoto čísla po mnoha letech zařadil kalendář akcí, naleznete jej na straně 16.

Nevzkvétá však jen časopis, vzkvétá celá Mensa. Tento rok bude mým 12. v Mense – a mohu upřímně říci, že mám ohromnou radost z toho, jak Mensa vzkvétá, jakým směrem se posouvá, jak se systematicky prohlubuje její záběr, rozšiřují její aktivity a roste zájem členů. Považuji za pozitivní, když vidím, jak z volného seskupení nadšených dobrovolníků postupně roste profesionální organizace, která se krok po kroku učí systematicky zvládat nástrahy a zlepšovat sebe samu. Práce však rozhodně není u konce. Budu rád, když nám pomůžete – protože nejlepší způsob, jak posunout Mensu vpřed, je přiložit ruku k dílu: http://akce.mensa.cz/pomoc.htm. Máte k časopisu připomínky nebo dotazy? Prosím, napište mi.

S přáním příjemného a inspirativního čtení
Tomáš Kubeš, šéfredaktor
tomas.kubes@mensa.cz

Slovo předsedy

Mensa nám utěšeně roste, aktivity bobtnají a množství práce stále stoupá. Přestože máme nastavený systém oblastí a jejich koordinátorů a pro klíčové činnosti, jako je třeba testování, máme psaná pravidla a postupy, stále je obrovské množství znalostí, postupů či kontaktů vázáno na konkrétní lidi, kteří se těmto činnostem po léta věnují. Proto se RM v tomto období systematicky zaměřuje na vytvoření dokumentace ke klíčovým oblastem a na sestavení písemných materiálů, které budou jasně definovat strukturu aktivit i administrativy, popisovat role dobrovolníků a odkazovat na schválená pravidla a usnesení. Slibujeme si od toho profesionálnější přístup k pravidelným činnostem, jasnou zodpovědnost konkrétních osob, rozložení práce na více dobrovolníků a menší rizika při odchodu klíčových lidí. Je to ovšem také velká příležitost pro ostýchavé členy, kterým bychom jasným popisem nových rolí rádi nabídli prostor k realizaci a postupné aktivizaci. Pokračování najdete na str. 10 ve článku Mobilizujeme dobrovolníky.

Podívejme se ještě na uplynulé dva měsíce a také na období přicházející. V prosinci se téměř všechny místní skupiny rozloučily s končícím rokem bowlingem či besídkou, leden naopak zahájily SIGy i místní skupiny běžnými schůzkami, ale proběhl také pracovní víkend Rady Mensy v Karlových Varech. Startuje Abaku liga pro žáky a studenty škol a nadále si můžete vyzkoušet na webu Šifrovou ligu i Dětskou šifrovou ligu.

Měsíce únor a březen potom zdobí mensovní kalendář mnoho termínů testování, opět akce místních skupin a také sporty a exkurze. Přihlašovat se můžete na květnové celostátní setkání v Rusavě, na exkurzi do Španělska a Portugalska nebo na letní kempy.

Nebojte se aktivně zapojit, stojí to za to.

Tomáš Blumenstein
tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Z lednového pracovního víkendu Rady Mensy

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Při podzimním setkání, jehož část byli členové RM nuceni strávit jednáním a prací, padla myšlenka na uspořádání čistě pracovního setkání Rady Mensy, které by nekolidovalo s jinými aktivitami a nabídlo možnost efektivně řešit problémy, které vyžadují delší diskusi (což nejde přes email). Realizace této akce se chopil Petr Čavojský, který připravil pracovní víkend v Karlových Varech. Že jsme se nenudili a pracovní klima nám skutečně přálo, posuďte sami z velmi stručného výtahu z programu:

- Čestné uznání – bude jej v roce 2013 opět koordinovat Zuzana Šimková a proběhnout by mělo obdobně jako v minulých ročnících.
- Valná hromada se uskuteční 1. června 2013 od 11:00 v Hradci Králové.
- Zpracování testování v intranetu – byly projednány navržené úpravy systému zpracování testů.
- Školy spolupracující s Mensou – připravili jsme nový dokument s požadavky a právy pro spolupracující školy. Je již ke stažení na deti.mensa.cz a školy podle něj mohou žádat o tento titul.
- Volby Mensy International – organizačně rovněž zajistí volební komise.
- Struktura Mensy – projednaný a doplněný návrh dokumentu, který bude kostrou pro celkový přehled mensovních aktivit, definic pravidel, funkcí a jejich povinností, návodů a dalších příloh.
- Logická olympiáda – RM děkuje týmu LO 2012 v čele se Zuzanou Polákovou za realizaci soutěže. Ročník 2013 bude koordinovat Tomáš Blumenstein v týmu se Zuzanou Polákovou a Hanou Kalusovou.
- Rozvojové projekty – prošli jsme přehled všech rozpracovaných projektů.
- Zvací balíček – definovali jsme obsah sestavy materiálů, které obdrží absolvent mensovního testování s výsledkem nad 130.
- Rámcová pravidla pro SIGy – stanovili jsme postup, kterým bude koordinátor SIGů řešit situaci, kdy některý ze SIGů je nefunkční, ba i nezkontaktovatelný.
- Rozpočet 2013 – byl projednán a schválen rozpočet na tento rok.
- Den dobrovolníků – příprava květnové akce pro dobrovolníky.
- Mensa gymnázium – obdrželi jsme informace o připravovaném výběrovém řízení na pozici ředitele: http://www.mensa.cz/mensa/press/oznameni-o-vyhlaseni-konkurzniho-rizeni.
- Jarní celostátní setkání – proběhla informace o přípravách setkání (v tuto chvíli téměř 100 přihlášených), která se následně zvrhla v diskusi o požadavku unikátního e-mailu pro každého přihlášeného v novém registračním systému. Nový systém nabízí mnohem více možností a zejména pak přihlašování na exkurze po celou dobu před setkáním; nalezené nedostatky opravíme.
- Den s Mensou v Liberci – plánovaná akviziční akce s cílem oslovit libereckou veřejnost, připravit přednášky i testování a večer potom pomoci založit místní skupinu, zkrátka takový sen, kterak proaktivně exportovat Mensu do dosud nedotčených krajů.
- Abaku liga – on-line soutěž v této zajímavé matematické hře, jejíž organizace včetně celorepublikového finále se Mensa ujala.
- Cvičte si mozek – projekt ve spolupráci s Mladou frontou, na který Mensa uvolňuje poukázky na testování a hlavolamy a který patří k velmi výrazným počinům pro publicitu.
- Šifrová liga – dále funguje, výherci budou navíc dostávat adresné poukázky na testování.
- Platební terminál – byla opět zprovozněna možnost on-line úhrad platební kartou, kterou plánujeme využít pro platby členského příspěvku, ale vzhledem k poplatkům za takovou transakci budeme členy žádat, aby preferovali bankovní převod.
- Výroční číslo časopisu – bylo vydáno plnobarevně, a to v nákladu 8 000 ks, přičemž jím byli obesláni i úspěšní absolventi testu za poslední roky. Cílem této akce není jen je nalákat ke členství, ale alespoň informovat o tom, co se za uplynulý rok v Mense událo.
- Časopis hádankový – zvažujeme možnost vydání červnového čísla pro distribuci pro veřejnost s tím, že obsahové těžiště tohoto čísla by se muselo zaměřit na hádanky a logické úlohy oproti tradičním mensovně zaměřeným informacím.

Časopis Mensa může odebírat kdokoliv (i nečlen) na území ČR za 150 Kč ročně. Se zájmem o předplatné se, prosím, obracejte na sekretářku: hana.kalusova@mensa.cz.

- Dětská Mensa – konsolidace informací – upravili jsme texty specifikující DM a výčet činností na webu, podobu přihlášky a dalších materiálů.
- Neplatiči – sestavili jsme harmonogram postupného upomínání členů neplatících řádně příspěvky, což je stále skupina, která nám zbytečně přidává práce i náklady.
- Vývěska pro dobrovolníky – diskutovali jsme způsoby, jak v intranetu zveřejňovat funkce a úkoly pro nové dobrovolníky. Při této příležitosti byl také založen SIG Chci pomáhat Mense, jehož maillist bude k těmto účelům sloužit.
- Aktuality – záměr v reálném čase informovat o různých jednáních za Mensu a dalších připravovaných aktivitách s cílem umožnit zapojení členů, kteří mají k dané problematice blízko.
- Seznam.cz – máme domluvenou schůzku se serverem seznam.cz za účelem projednat možnou spolupráci.
- Třída Prostějov – proběhla informace o novém modelu obohacení výuky na prvním stupni realizovaném rodičovskou iniciativou v Prostějově.
- Informace o testování – Dana Havlová informovala, že v roce 2012 bylo otestováno téměř 4 300 osob.
- Testující – bylo projednáno prodloužení licencí testujícím.
- Poštovní služby – byla prodiskutována možnost oslovit společnosti konkurující České poště v doručování listovních zásilek a opět jsme si posteskli nad opakovanou nespolehlivostí objednané dosílky.

A na mnohá další témata probíhaly neformální diskuse. Domů jsme se vraceli s dobrým pocitem pokroku v systematičnosti pravidel a informací a já osobně bych chtěl poděkovat všem přítomným za konstruktivní a velmi dělný a nadšený přístup.

Příští jednání Rady Mensy budou 16. 3. v Ostravě, další pak 7. 5. při dni mensovních dobrovolníků v Rusavě a poté 1. 6. při valné hromadě v Hradci Králové.

Právní forma Mensy

Redakce, redakce@mensa.cz a Marta Heřmanová

Mensa České republiky je evidována Ministerstvem vnitra jako pobočka mezinárodní nevládní organizace Mensa International v administrativním registru ekonomických subjektů, proto jako označení právní formy Mensy ČR naleznete údaj „Mezinárodní organizace a sdružení“. Standardně se však popisujeme jako „nezisková organizace“, což mnohem lépe vystihuje charakter a způsob naší činnosti, protože oficiální název naší právní formy podstatnou informaci o tom, že se jedná o neziskovou pobočku neziskové organizace, poněkud pomíjí. Další informace o Mense naleznete dle našeho IČ 452 485 91.

Aktuality

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz

Spustili jsme stránku, která by měla sloužit ke stručnému a aktuálnímu zpravodajství členů o připravovaných projektech, proběhlých jednáních a aktuálních událostech. Cílem je včas podchytit potenciál členů, kteří by se do nových věcí mohli aktivně zapojit. Odkaz najdete v mensovním intranetu.

Harmonogram voleb 2013

Volební komise, vk@mensa.cz

1. 12. 2012	výzva k navrhování kandidátů
prosinec 2012	výzva k navrhování kandidátů ve výročním čísle časopisu
1. 2. 2013	uzávěrka navrhování kandidátů
únor 2013	potvrzování kandidátů a výzva k zasílání volebních proslovů
1. 3. 2013	uzávěrka potvrzování kandidátů a zasílání volebních proslovů
2. 3. 2013	počátek volební kampaně
duben 2013	zveřejnění volebních proslovů v časopise
28. 4. 2013	konec volební kampaně
29. 4. 2013	počátek elektronického a korespondenčního hlasování
27. 5. 2013	konec elektronického a korespondenčního hlasování
1. 6. 2013	prezenční hlasování na valné hromadě
1. 6. 2013	vyhlášení výsledků voleb na valné hromadě

Členské příspěvky na rok 2013

Zuzana Poláková, sekretarka@mensa.cz

Ráda bych poděkovala všem členům, kteří již zaplatili členské příspěvky na aktuální rok.

Prosím všechny, kdo ještě neplatili, aby členské příspěvky uhradili nejpozději do 28. února 2013. Výše ročních členských příspěvků na rok 2013 byla stanovena Radou Mensy takto:

- **600 Kč** základní členský příspěvek včetně předplatného časopisu
- **300 Kč** snížený členský příspěvek pro členy Dětské Mensy, studenty do 26 let a seniory včetně předplatného časopisu
- **800 Kč** rodinný členský příspěvek včetně předplatného jednoho časopisu (členové v přímé příbuzenské linii bydlící na stejné adrese)
- **5 000 Kč** zlaté roční členství

Jak zaplatit?

Nejsnáze zaplatíte převodem peněz na účet Mensy

- Číslo účtu: 5500450000/4000
- Variabilní symbol (VS): Vaše členské číslo (důležité)

Dále můžete platit například složenkou nebo od února 2013 také platební kartou. Podrobnosti najdete zde: http://www.mensa.cz/mensa/clenske-prispevky/, platební bránu pak na: https://intranet.mensa.cz/index.php?men=men1.8.0.0.

Předplatné časopisu

Časopis má předplacen každý člen v rámci svého příspěvku. Je možné explicitně požádat o nezasílání tištěného časopisu Mensa, nemá to však vliv na výši členských příspěvků. Možnost odečíst si 150 Kč z předplatného mají rodiny, které již jeden výtisk dostávají, ale nevyužívají rodinný příspěvek (800 Kč). Může to být výhodné tam, kde jsou členem Mensy jeden dospělý a jedno dítě nebo student do 26 let, budete platit 600 Kč + 150 Kč = 750 Kč, a rodiny, kde členem Mensy jsou jen dva sourozenci do 26 let.

Ukončení členství

Mrzelo by nás, pokud byste se rozhodli své členství ukončit. Pokud jste o tomto pevně rozhodnuti, prosíme, nejpozději do 28. února 2013 o ukončení členství informujte písemně (elektronicky na adrese sekretarka@mensa.cz nebo dopisem na adrese Mensa ČR, Španielova 1111/19, 163 00 Praha – Řepy). Budeme Vám vděčni, pokud uvedete důvod, který Vás k tomuto rozhodnutí vede. Pokud byste se v budoucnu rozhodli takto řádně ukončené členství obnovit, je to velmi snadné. Kdykoliv později stačí pouze zaplatit členský příspěvek na aktuální rok a stanete se opět členy.

V případě neukončení Vašeho členství a nezaplacení členského příspěvku budete nadále považováni za členy se všemi výhodami až do konce roku 2013. Dlužné příspěvky po Vás bude Mensa důsledně a důrazně vymáhat. Členem přestanete být až s koncem roku 2013 – dojde k zániku všech členských výhod včetně zamezení přístupu do intranetu a zrušení emailové adresy v doméně mensa.cz, včetně smazání všech uložených zpráv. Pokud byste chtěli takto „automaticky“ zaniklé členství v budoucnu obnovit, bude Mensa požadovat kromě členského příspěvku na aktuální rok také jednorázový obnovovací poplatek ve výši neuhrazeného členského příspěvku za rok 2013.

Veškeré Vaše dotazy ráda zodpovím na sekretarka@mensa.cz.

Přidejte se taky k projektům BOINC. Nainstalováním aplikace pro distribuované výpočty a umožněním využití části Vašeho výpočetního výkonu můžete pomáhat počítat různé mutace proteinů (ProteinPredictor), při vývoji léků na rakovinu a jiné nemoci spojené s DNA (Rosetta@Home) nebo analyzovat data z CERNu (LHC@Home), SETI (Seti@Home), LIGO a GEO 600 (Einstein@home). Více informací na: http://boinc.berkeley.edu/, http://www.czechnationalteam.cz/

Udělování Čestného uznání Mensy za rok 2013

Zuzana Šimková, koordinátorka projektu, zuzana.simkova@volny.cz

I v tomto roce bude jednou z mensovních aktivit udělování Čestného uznání. Uskuteční se již čtvrtý ročník udělování této mensovní ceny osobnostem z různých oblastí společenského života, vědy, kultury... V závěru, na valné hromadě Mensy ČR, se dozvíme, jaká osobnost bude držitelem tohoto ocenění za rok 2013.

Ale nepředbíhejme – stejně jako v uplynulých ročnících Vás v průběhu února oslovím mailem s výzvou na zasílání nominací osobností, o kterých si myslíte, že by jim Mensa ČR mohla udělit Čestné uznání, včetně zdůvodnění, proč navrhujete ocenit právě tu kterou osobnost, případně, zejména v případě osobností, které nejsou veřejně známé, s prosbou o zaslání profilu anebo dalších informací o této osobnosti.

Čestné uznání, foto: Tomáš Kubeš

Jak je uvedeno v pravidlech: „Na základě výběru a hlasování členů společnost Mensa České republiky udělí Čestné uznání osobnosti s českým státním občanstvím / narozené v Čechách / trvale žijící v Čechách, která se významnou měrou zasloužila o intelektuální přínos a šíření dobrého jména České republiky ve světě. Jedná se zejména o osobnosti, jejichž význam pro společnost je natolik výrazný, že vylučuje jakoukoliv pochybnost o jejich vysoké inteligenci.“

Jedním z cílů Mensy je zkoumat a rozvíjet lidskou inteligenci ve prospěch lidstva. Měli bychom tedy vyhledávat pozoruhodné duševní počiny, skvělá celoživotní díla anebo jednotlivé převratné myšlenky v jakékoliv oblasti lidské činnosti, upozorňovat na ně a veřejně je oceňovat. O naplnění tohoto cíle se budeme snažit i ve 4. ročníku Čestného uznání, který právě připravujeme.

Popis ocenění, průběh aktivity, pravidla a časový harmonogram naleznete na webu Mensy http://www.mensa.cz/mensa/cestne-uznani/.

Těším se na Vaše mailové odpovědi a reakce, na další nominace pozoruhodných osobností, na to, že se hodně z nás zapojí do zasílání nominací i do intranetového hlasování, a obecně se těším na další ročník udělování Čestného uznání, protože je ještě mnoho výjimečných myšlenek, prací z různých kulturních a společenských oblastí, duševních produktů a přínosů, které by Mensa, a tedy my, mensané, mohli ocenit.

Všechna čísla časopisu Mensa počínaje nultým z dubna 1990 naleznete na intranetu: https://intranet.mensa.cz/.

Mobilizujeme dobrovolníky

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

V rámci snahy o systematizování a popsání některých činností a rolí (viz Slovo předsedy) bychom chtěli rozložit mensovní aktivity mezi více lidí a většímu množství členů dát prostor projevit svoje schopnosti a posouvat Mensu vpřed. Hledáme proto ochotné a zodpovědné dobrovolníky se zájmem rozvíjet Mensu.

Jak se dostanete k aktuálním informacím?

Jednak se můžete podívat na nově založenou nástěnku: **http://akce.mensa.cz/pomoc.htm**, v intranetu se můžete přihlásit do konference **SIGu Chci pomoci Mense**, jehož náplní je realizace vůle jeho členů projevené souhlasem s názvem SIGu.

Pro příklad uvedu některé z volných funkcí: koordinátor zlatého členství, získávání sponzorů pro Logickou olympiádu, autoři úloh pro Logickou olympiádu, organizátoři přednášek a exkurzí, prohlubovač spolupráce mezi Mensa gymnáziem a Mensou, koordinátor škol spolupracujících s Mensou, programátoři modulů na intranet, správce mailserveru (Linux), správce vítání členů.

LOGICKÁ OLYMPIÁDA

Termíny Logické olympiády 2013

Zuzana Poláková, zuzana.polakova@mensa.cz

- Začátek registrace 1. srpna 2013
- Konec registrace 30. září 2013
- Nominační kolo pro
  - kategorii A: žáci 1. st. ZŠ od 1. do 7. října 2013
  - kategorii B: žáci 2. st. ZŠ od 8. do 14. října 2013
  - kategorii C: studenti SŠ od 15. do 21. října 2013
- Krajská kola v pátek 8. listopadu 2013 ve všech krajích
- Finále pondělí 25. listopadu 2013 (datum a místo bude potvrzeno)

Výsledky valné hromady MS Zlín

Lenka Stodůlková, lenka.stodulkova@mensa.cz

Předsedou MS Zlín zůstává Lenka Stodůlková. Jako místopředsedové byli odsouhlaseni Pavel Vyhlídal a Jan Sviták. Došlo ke změně termínu pravidelných schůzek MS Zlín, od února se scházíme první pátek v měsíci, 18. hodina i místo v Dobré čajovně zůstávají.

Odpověď na otevřený dopis Mgr. Martina Hrubčíka, MBA

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Dne 14. ledna 2013 v 1:32 rozeslal Mgr. Martin Hrubčík, MBA otevřený dopis všem členům Mensy, ve kterém vyjádřil svoji nespokojenost se současným směřováním Mensy. Vítám snahu vést diskusi na téma směřování Mensy, avšak nepovažuji za vhodné, aby diskuse pokračovala zasíláním emailů tisícům členů. Veškeré další odpovědi jsou proto soustředěny na diskusním fóru na intranetu: https://intranet.mensa.cz/index.php?men=men5.3.0.0&f=2&t=303, vybrané odpovědi naleznete v rubrice názory členů.

Oficiální odpověď Rady Mensy naleznete na adrese: https://intranet.mensa.cz/index.php?men=men20.3.0.0&detail=3136.

Počty členů Mensy

Redakce, redakce@mensa.cz

Mensa ČR vzkvétá – nejlépe to dokumentuje počet akcí a počet členů. Prošli jsme za vás starší časopisy a dohledali, kolik členů měla Mensa v posledních pěti letech. Detailní statistika dospělých členů od doby založení vyšla v časopise Mensa srpen 2011. Následující tabulka zahrnuje i členy Dětské Mensy.

31. 12. 2008	1 768
20. 12. 2009	1 872
31. 12. 2010	2 153
24. 12. 2011	2 388
21. 11. 2012	2 676
18. 01. 2013	2 787

Dr Leigh Mitchell MsD
Language Services/Jazykové služby

* Překlady do angličtiny
*Korektury v angličtině
* Výuka angličtiny v Plzni
rodilým mluvčím

Dr.Mitchell@seznam.cz
SMS 606-489124
www.uanglana.cz

Vážení mensané, hledáte odpověď na nějakou psychologickou otázku?

Rádi byste se o sobě dozvěděli víc?

Chcete nebo se potřebujete zabývat sebepoznáním a seberozvojem hlouběji?

Dovolte mi nabídnou Vám psychologické poradenství, diagnostiku a psychoterapii. Více informací na webu PsychSluzby.cz
Mgr. Vladimír Marček

Pravidla pro koordinaci SIGů

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

12. 1. 2013 Rada Mensy schválila nová pravidla pro koordinaci SIGů, která kodifikují dosud nepsanou povinnost koordinátorů sestavovat jednou za rok zprávu o činnosti SIGu a dávají členovi Rady Mensy zodpovědnému za SIGy možnost neaktivní SIG vymazat z adresářů. Protože pravidla vyvolala diskusi, rád bych objasnil jejich záměr.

Hlavním cílem pravidel je snaha neprezentovat členům „Potěmkinovy“ vesnice fakticky prázdných a nefunkčních skořápek a zajistit, aby se ke všem členům Mensy bez rozdílu dostaly aktuální informace o tom, co jim Mensa nabízí – z toho důvodu trváme na zasílání zpráv o činnosti, které budou uváděny ve výročním čísle časopisu a na webu. Pouze v případě, kdy SIG nebude celý rok vyvíjet vůbec žádnou aktivitu a žádný z jeho členů neprojeví žádný zájem na jeho zachování, může člen RM zodpovědný za SIGy rozhodnout o jeho vymazání; v případě pozdějšího zájmu je možné konferenci i web SIGu obnovit s původním obsahem i původními účastníky, žádná práce tedy nebude vymazáním ztracena. Nikdo rozhodně nechce a nemůže smazat SIG, kde alespoň jeden z jeho členů projeví zájem na jeho trvání. Jediným cílem pravidel je odstranit ze seznamů takové SIGy, kde novému členovi nikdo ani neodpoví na pozdrav. Samotná pravidla najdete na intranetu: https://intranet.mensa.cz/document.php?men=men14.3.0.0&id_c=427.

Po uzávěrce: platnost pravidel byla pozastavena do dalšího jednání Rady Mensy, protože jejich část nebyla v souladu se stanovami.

Pojďte rozvíjet intranet

Redakce, redakce@mensa.cz

Hledáme dobrovolníky, kteří by pomohli zlepšovat, spravovat a rozšiřovat náš intranet.

Proč se přidat?

- získáte zkušenosti s prací na velkém projektu
- budete se moci podílet na výběru směru vývoje
- uděláte intranet příjemnější a zajímavější pro sebe i ostatní

Na co se chceme zaměřit?

- zvýšení uživatelského komfortu (nový vzhled, příjemnější a jasnější ovládání)
- opravy chyb a nedodělků (především oprava diskusního fóra)
- další rozšiřování služeb členům:
  - o Mensa seznamka
  - o doplnění prvků známých ze sociálních sítí
  - o ...

Co za to?

Práce pro Mensu je dobrovolná. Práce na intranetu je poučná, příjemná a zábavná. Navíc ji můžete vykázat jako dar a odečíst si ji od daňového základu; za vybrané kvalitně zpracované projekty navíc můžeme nabídnout drobnou přímou finanční odměnu.

V případě zájmu, prosím, napište na intranet@mensa.cz.

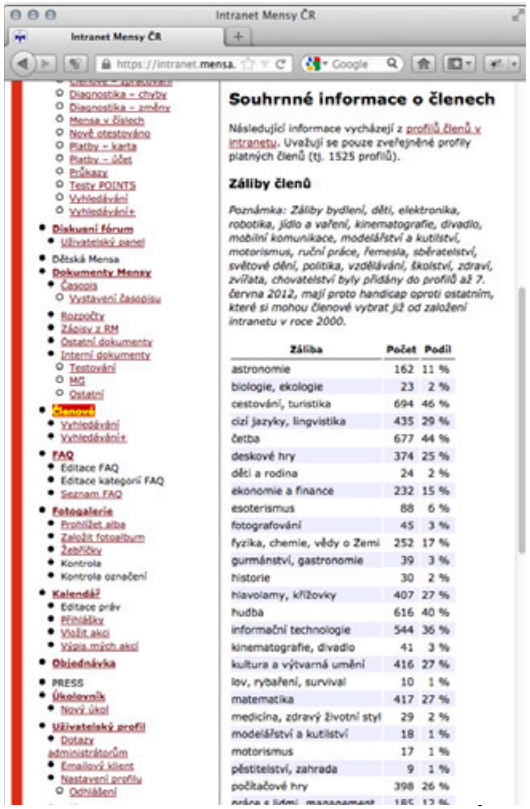

Redakce časopisu Mensa hledá

Redakce, redakce@mensa.cz

Prodejce reklamního prostoru

Hledáme člověka, který by měl zájem prodávat reklamní prostor v časopise Mensa. Na rozdíl od ostatních „pozic“ můžeme za aktivně získanou reklamu nabídnout provizi, na druhou stranu očekáváme jistou profesionalitu.

Fotografa

Pravidelně se nám nedostává hezkých fotografií z akcí, kterými bychom mohli oživit články. Vřele poděkujeme komukoliv, kdo se nebude bát vzít aparát a mensany na akci vyfotí. Fotografie můžete zasílat přímo do redakce nebo nahrávat do fotogalerie na intranetu. Není třeba být profesionálem, stačí vzít aparát a zamyslet se u toho. Máme velký zájem o hezké fotografie na titulní stranu spjaté s proběhlými mensovními událostmi nebo ročním obdobím. Prosím, pošlete je na adresu: redakce@mensa.cz. Informace o tom, jak fotografovat, naleznete na http://casopis.mensa.cz/o_casopisu/doporuceni_pro_fotografy.html.

Práce v redakci je dobrovolná a nemůžeme Vám za ni slíbit honorář (s výjimkou prodeje reklamy). Nabízíme Vám však možnost vyzkoušet si něco nového bez nutnosti posílat životopisy a procházet assasement centrem (či podobnými) a dělat zajímavé věci s lidmi, se kterými je radost pracovat. Máte zájem nebo dotaz? Prosím, napište na adresu tomas.kubes@mensa.cz.

Prosím, podělte se s námi o své názory na časopis Mensa, napište na adresu redakce@mensa.cz.

Šicí stroje, bohaté příslušenství, ověřené značky Janome, Brother, Lada, Singer, Pfaff a další: http://www.nej-sici-stroje.cz/.

Intranet žije

Redakce, redakce@mensa.cz

23. ledna 2013 jsme zaznamenali přístupy od 73 různých členů daný den, 225 různých členů v období od 16. 1., 509 různých členů v období od 23. prosince 2012 a 1 020 různých členů v období od září 2012.

Náklady na tisk a rozesílání časopisu

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

V roce 2012 zažil časopis nebývalý rozmach. Díky rostoucímu počtu členů se jej tisklo nejvíce v historii Mensy a díky zájmu a ochotě dobrovolníků se jej dařilo plnit velmi zajímavým obsahem. V následující tabulce naleznete, kolik Mensa za tisk a rozesílání zaplatila. Cena tisku nezahrnuje tisk Návodu k použití Mensy a tisk průvodních dopisů a další drobnosti, které se ve finálním rozpočtu celé Mensy též objeví v kapitole časopis. Na intranetu naleznete tabulku s přehledem nákladu a počtu stran všech časopisů od založení Mensy: https://intranet.mensa.cz/document.php?men=men14.3.0.0&id_c=428.

	str.	náklad	rozesláno	cena tisku	cena rozesílání	poznámka
1/2012 únor	80	2700	2150	25 718 Kč	20 343 Kč	
2/2012 duben	68	2700	2170	21 992 Kč	19 179 Kč	
3/2012 červen	84	2800	2185	24 886 Kč	21 762 Kč	Rozesílal se s návodem (cena tisku návodu není zahrnuta)
4/2012 srpen	68	2800	2250	22 241 Kč	19 665 Kč	
5/2012 říjen	84	4500	2300	34 394 Kč	22 376 Kč	Tisklo se více pro účastníky LO
6/2012 prosinec	92	8000	6500	90 179 Kč	61 981 Kč	Časopis byl celý barevný (první v historii)

Tabulka nákladů na tisk a rozesílání časopisu Mensa

Srdečně vítáme 145 nových členů

Redakce, redakce@mensa.cz

Následující členové vstoupili do Mensy od 22. 11. 2012 do 16. 1. 2013. S nimi má Mensa 2 787 členů. V seznamu se objeví pouze ti, kteří zaslali přihlášku, zaplatili příspěvek i registrační poplatek a souhlasili s uvítáním v časopise.

Jméno	Příjmení	Obec
Viktorie Anna	Babická	
Adéla	Badošková	
Aneta	Baďurová	
Jonáš	Baierl	
Štěpánka	Baierlová	Sušice
Lucie	Bardoňová	
Andrea	Bayerlová	Pocinovice 252
Josef	Bednář	
Sára	Bednářová	
Kateřina	Bendová	
Jiří	Beran	
Ilona	Beranovská	
David	Bohmann	Plzeň
Klára	Brabcová	Plzeň
Radek	Brabenec	
Jaroslav	Brückler	Liberec
Soňa	Budínová	
Martina	Cinkeová	Rokycany
Štěpán	Civín	
Kateřina	Červenková	
Zuzana	Čížkovská	
Aneta	Čulíková	
Michal	David	
Luděk	Demel	Vysoké Mýto
Toni	Dimitrovski	Milovice – Mladá
Petr	Dobiáš	
Vojtěch	Drda	
Eliška	Drdová	
Daniel	Drnec	
Vilém	Faja	
Aneta	Fajová	
Václav	Faltus	Praha 9 – Vinoř
Lukáš	Felix	Praha 4
Miloslav	Feltl	
Martin	Filípek	
Gabriela	Foksová	Šternberk
Tomáš	Gazda	Opava – Malé Hoštice
Radka	Halířová	
Milan	Hanák	
Dagmar	Hanichová	Mohelnice
Aleš	Hejč	
Jáchym	Heroudek	
Lucie	Hildebrandtová	
Bohumil	Hofman	Mikulůvka
Patrik	Hora	Sušice
Milena	Hostomská	
Jiří,CSc.	Hrdina	Roztoky u Jilemnice
Vladan	Hrdlička	
Klára	Hromádková	
Martin	Hrůza	
Milan	Hurník	Olomouc
Markéta	Charyparová	
Karolína	Chupíková	
Vojtěch	Jandl	
Oldřich	Jandl	
Jan Alexandr	Janíček	Ostrava – Stará Bělá
Petr	Ježek	
Veronika	Jirčíková	
Nikol	Jirčíková	
Michal	Kačaba	Těšetice 63
Jakub	Kadlec	
Dominika	Kantková	
Petra	Kazdová	
Vojtěch	Kohout	
Lenka	Kohoutová	Vimperk
Vladimír	Kolář	
Petra	Kolářová	
Kateřina	Koutová	
Alan	Krautstengl	
Marek	Krejčík	Ivančice
Barbora	Křížová	
Tomáš	Kubíček	
Lukáš	Kubičný	Nový Jičín
Jiří	Kuthan	
Jiří	Kvapil	Moravská Třebová
Jakub	Lanča	
Michaela	Lasáková	Přerov
Edita	Leonová Uhrínová	
Michal	Lisner	Liberec
Dominik	Mahdal	
Jan	Marek	
Lukáš Jakub	Mareš	
Jan	Mašek	
Zuzana	Matějů	Netolice
Ondřej	Materna	

145 nových členů

Jméno	Příjmení	Obec
Antonín	Mička	Pardubice
Patrik	Michálek	
Thi	Minh Thu Phamová	
Leigh	Mitchell	Plzeň
Jakub	Moravec	Letohrad
Ella	Moskalievová	
Štěpán	Musil	Kutná Hora
Karla	Navrátilová	Praha 5
Dominik	Neckař	
Petr	Nechvátal	Třebíč
Aneta	Nezmeškalová	Olomouc
Ema	Nogawczyková	
Michal	Palanský	
Veronika	Pavlátová	
Andrea	Pejsarová	Praha
Ivan	Pemčák	
Matěj	Pokorný	
David	Procházka	
Tereza	Rambousková	Ostrov
Jakub	Rumian	
Jaroslav	Rychtera	
Adam	Rychtera	
Maxim	Rytych	Praha
Markéta	Říhová	
Monika	Říhová	
Tereza	Salajková	
Vojtěch	Salamánek	
Richard	Semerád	Znojmo
Josef	Schotli	
Julie	Skleničková	
Adam	Souhrada	
Natálie	Stoklasová	
Vojtěch	Sukač	Šenov
Ondřej	Svoboda	
Benedikt	Šachta	
Matyáš	Šachta	
František	Šilha	
Johana	Šimetková	
Martin	Šnajdar	Vodňany
Martin	Šroubek	
Michaela	Šroubková	
Tereza	Štokrová	
David	Štorek	
Simona	Štorková	
Lucie	Štouračová	
Jiří	Šulák	
Jaromír	Tlustý	
Jakub	Turek	
Peter	Uhrín	
Hana	Veselá	
Tomáš	Vít	
Gabriela	Vlková	
Dagmar	Vlková	
Lenka	Vozárová	
Kateřina Magdalena	Vyšanská	
Barbora	Vyšatová	
Monika	Zajíčková	
Vítězslav	Zátka	
Michal	Zikmund	
Tomáš	Žůrek	

Mensovní nadace pro vzdělání a výzkum (více na http://merf.mensa.cz/) vydává časopis Mensa Research Journal zaměřený na výzkum v oblasti inteligence a nadání. Obsahy jednotlivých vydání naleznete na adrese http://www.mensafoundation.org/mrj, výtisky je možné zapůjčit u předsedy Mensy (predseda@mensa.cz).

Při přihlašování na http://webmail.mensa.cz/ musíte uvádět jako login celý svůj e-mail (včetně domény mensa.cz), jinak se při odesílání pošty doplní do adresy odesílatele doména serveru (mi.rage.cz). Pokud se na takový e-mail bude snažit někdo odpovědět, neuspěje.

Redakce časopisu hledá spolupracovníky, kteří by pomohli s publikací článků na internet. Prosím, napište na adresu tomas.kubes@mensa.cz.

Kalendář akcí Mensy

5.2. 17:30	České Budějovice	Schůzka MS České Budějovice	Lucie Malechová	lucka.malechova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4478
7. 2. 17:30	Praha 1	Přednáška doc. Luboše Pereka	Zuzana Šimková	zuzana.simkova@volny.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4497
7. 2. 19:00	Praha 1	Přednáška MUDr. Františka Koukolíka	Zuzana Šimková	zuzana.simkova@volny.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4493
8. 2. 19:00	Prostějov	Schůzka MS Pv	Jaroslav Zavadil	zavadil@smv.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4203
9.-16. 2.	České Petrovice	Jarní prázdniny s dětmi na lyžích	Milada Pytelová	milada.pytelova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4292
12. 2. 18:00	Olomouc	Měsíční setkání MS Olomouc	Dušan Fürst	dufu@volny.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4017
12. 2. 19:00	Praha	Obrázky z Barmy	Tomáš Kubeš	tomas.kubes@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4477
15. 2. 19:00	Prostějov	Schůzka MS Pv	Jaroslav Zavadil	zavadil@smv.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4204
16. 2. 16:00	Zlín	Zlínská jednadvacítka	Lenka Stodůlková	lenka.stodulkova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4446
18. 2. 19:00	Brno	Schůzka MS Brno	Pavel Terber	pavel.terber@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4261
19. 2. 19:00	Praha	Pravidelné setkání MS Praha	Jana Veličová	jana.velicova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4296
21. 2. 17:00	Prostějov	Přednáška T. Kubeše – CERN	Tomáš Blumenstein	tblumen@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4508
22. 2. 19:00	Prostějov	Schůzka MS Pv	Jaroslav Zavadil	zavadil@smv.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4205
23. 2. 8:00	Česká Třebová	Rampouchový memoriál	Zdenka Pániková	zdenka.panikova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4432
24. 2. 9:00	Praha	Výtvarný SIG – O Praze v obraze	Eva Erbsová	eva.erbsova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4494
28. 2. 13:00	Prostějov	Přednáška prof. Milana Hejného - Matematika podle Hejného metody	Tomáš Blumenstein	tblumen@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4507
1. 3. 18:00	Zlín	Schůzka MS Zlín	Lenka Stodůlková	lenka.stodulkova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4426
1. 3. 18:30	Praha	SIG Jazyky – Oui, šéfe!	Vít Švachouček	svachov@seznam.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4433
1. 3. 19:00	Prostějov	Schůzka MS Pv	Jaroslav Zavadil	zavadil@smv.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4206
5. 3. 17:30	České Budějovice	Pravidelná schůzka jihočeské skupiny	Milan Bubal	milanbubal@seznam.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4479
5. 3. 18:00	Ostrava	Setkání MS Ostrava	Hana Studenská	hstudenska@centrum.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4347
6. 3. 23:59	Celá ČR	Uzávěrka dubnového čísla časopisu Mensa	Tomáš Kubeš	redakce@mensa.cz	http://casopis.mensa.cz/
8. 3. 9:00	Praha	Exkurze do laboratoří velmi vysokých napětí	Jindřich Fixa	jindrich.fixa@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4166
8. 3. 17:00	Praha	Logická olympiáda - schůzka organizačního týmu	Tomáš Blumenstein	tblumen@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4501
8. 3. 19:00	Prostějov	Schůzka MS Pv	Jaroslav Zavadil	zavadil@smv.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4207
9. 3. 10:00	Praha	Jarní korálkování	Ludmila Čaňková	ludmilacankova@gmail.com	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4449
9. 3. 15:00	Ostrava	Turnaj v ping-pongu	Hana Studenská	hstudenska@centrum.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4443
15. 3. 19:00	Prostějov	Schůzka MS Pv	Jaroslav Zavadil	zavadil@smv.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4208
18. 3. 19:00	Brno	Schůzka MS Brno	Pavel Terber	pavel.terber@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4262
19. 3. 19:00	Praha	Pravidelné setkání MS Praha	Jana Veličová	jana.velicova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4297
23. 3. 9:30	Plzeň	Nejen mensovní turnaj v Bang!	Hana Heřmanová	hhhery@seznam.cz	
23. 3. 15:00	Zlín	Zlínská jednadvacítka - „Los v pevnosti střílí na sférochodce...“	Lenka Stodůlková	lenka.stodulkova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4448
30. 3. 15:00	Ostrava	Turnaj v badmintonu	Hana Studenská	hstudenska@centrum.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4444
2. 4. 17:30	České Budějovice	Pravidelná schůzka jihočeské skupiny	Milan Bubal	milanbubal@seznam.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4480
2. 4. 18:00	Ostrava	Valná hromada MS Ostrava	Hana Studenská	hstudenska@centrum.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4127
2. 4. 18:00	Ostrava	Setkání MS Ostrava	Hana Studenská	hstudenska@centrum.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4348
5. 4. 18:00	Zlín	Schůzka MS Zlín	Lenka Stodůlková	lenka.stodulkova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4427
5.-7. 4.	Svratka	Jarní setkání rodin s nadanými dětmi	Dana Havlová	dana.havlova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4498
15. 4. 19:00	Brno	Schůzka MS Brno	Pavel Terber	pavel.terber@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4263
16. 4. 19:00	Praha	Pravidelné setkání MS Praha	Jana Veličová	jana.velicova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4298
18.-21. 4.	Česká Kamenice	Cyklovýlet jaro České Švýcarsko	Zdenka Pániková	zdenka.panikova@gmail.com	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4239
7. 5. 17:00	Rusava	Den mensovních dobrovolníků	Tomáš Blumenstein	tblumen@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4442
8.-12. 5.	Rusava	Jarní celostátní setkání	MS Prostějov	tblumen@mensa.cz	http://setkani.mensa.cz/
16.-23. 5.	Zahraničí	Španělsko, Portugalsko 2013	Hana Kalusová	hana.kalusova@mensa.cz	http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4343

O čem se hovoří na intranetu?

Redakce, redakce@mensa.cz

Následující témata byla probírána na intranetu v polovině ledna. Přihlaste se i Vy a zapojte se do diskuse. Nevíte jak? K přihlášení slouží členské číslo, které naleznete na svém členském průkazu, a heslo, které Vám přišlo při vstupu do Mensy emailem. Pokud si jej nepamatujete, nové získáte na stránce https://intranet.mensa.cz/show.php?pg=lost_pwd.

- Odpověď na otevřený dopis Mgr. Martina Hrubčíka, MBA (95 příspěvků)
- Amnestie (42 příspěvků)
- WOW a další rozsáhlé online hry (0 příspěvků)
- Leváci / praváci? (26 příspěvků)
- Prezident (55 příspěvků)
- WTF (28 příspěvků)
- Nevhodné pro děti (25 příspěvků)
- Uhlí (2 příspěvky)
- Fyzická atraktivita anebo kdo se vám líbí? (58 příspěvků)
- Filmy (46 příspěvků)
- Logické hádanky (167 příspěvků)
- Proč do Mensy (59 příspěvků)
- Drogy (160 příspěvků)
- Zlínský kraj (59 příspěvků)
- Včely a včelaření (1 příspěvek)

Pokud se Vám v diskusním fóru nezobrazí tlačítko „Odpovědět“, klikněte na název diskuse nahoře. Stránka se nahraje znovu a korektně. O chybě víme, ale bohužel nevíme, jak ji opravit – člověk, který integroval diskusní modul phpBB do intranetu, již pomáhat nemůže a zatím se nenašel nikdo další, kdo by se dokázal v kódu zorientovat.

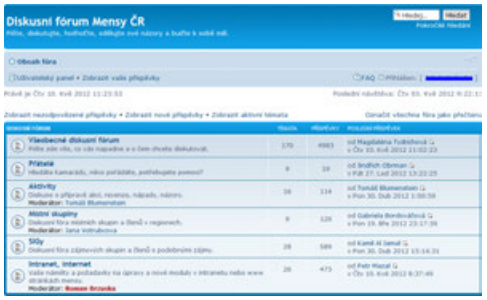

Mensa v médiích

Čestmír Kalus, cestmir.kalus@mensa.cz, 775 237 845, odkazy zkrátil Martin Švorc

Všimli jste si článku o Mense nebo inteligenci? Prosím, zašlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz. Všem, kteří zaslali odkazy na články do redakce, děkujeme.

Logická olympiáda

26. 11. 2012, ceskatelevize.cz, Děti z celého Česka se utkaly v Logické olympiádě, http://jdem.cz/xaqz6
27. 11. 2012, rozhlas.cz, V Praze se konalo závěrečné kolo logické olympiády, http://jdem.cz/xaq23
4. 12. 2012, regionalninoviny.cz, „Nejlogičtějším středoškolákem v ČR“ je letos Jiří Gut z Českých Budějovic, http://jdem.cz/xy3p6
4. 12. 2012, novinkyvysocina.cz, Žáci z Vysočiny uspěli ve finále Logické olympiády 2012, http://jdem.cz/xaq48
5. 12. 2012, budejovice.idnes.cz, Student z Budějovic vyhrál logickou olympiádu. Ve finále byl podruhé, http://jdem.cz/xaq55
7. 12. 2012, liberecky.deniky.cz, Student libereckého gymnázia bodoval, http://jdem.cz/xaq64
30. 12. 2012, tvpantuska.cz, Logická olympiáda - nejen pro premianty!, http://jdem.cz/xaq75

Inteligence

5. 12. 2012, zpravy.idnes.cz, Kecá nám to čím dál lépe. IQ výřečnosti vzrostlo o pětinu, http://jdem.cz/xaq94
5. 12. 2012, magazin.e15.cz, Podle vědců se inteligence vyvinula kvůli genetické nehodě, http://jdem.cz/xarb8
18. 12. 2012, aktualne.centrum.cz, Inteligence je stará půl miliardy let, tvrdí vědci, http://jdem.cz/xarc8
21. 12. 2012, lidovky.cz, Geny, které rozvíjí inteligenci, způsobují duševní poruchy, http://jdem.cz/xard3

Nadané děti

11. 12. 2012, prostejovsky.denik.cz, Škola Jana Železného otevírá třídu pro nadané prvňáčky, http://jdem.cz/xare8

MS České Budějovice – nový pravidelný termín setkání, 5. 2.

Lucie Malechová, lucka.malechova@mensa.cz

V letošním roce bychom se rádi vídali o něco častěji, takže jsme navrhli nový termín pravidelných setkání. Bude to každé první úterý v měsíci od 17:30 hodin v pizzerii Regina, Krajinská 214/41, České Budějovice. Všichni doufáme, že zvýšená frekvence setkání i lépe zapamatovatelný termín přispějí k vyšší účasti. A snad i nápadům na zajímavé akce. Přijďte proto na první letošní setkání, které proběhne 5. 2. 2013 na uvedeném místě v uvedený čas. Na všechny se moc těšíme.

Jarní korálkování, 9. 3.

Ludmila Čaňková, ludmilacankova@gmail.com

Přijďte si odpočinout od každodenního shonu a vyrobit si několik drobností z korálků v jarním svěžím stylu. Setkání je určeno jak začátečníkům (včetně dětí od 10 let), tak i pokročilým. K dispozici budou knihy, časopisy, vzorové výrobky a samozřejmě spousta korálků.

Kdy: v sobotu 9. 3. 2013 od 10:00 do 14:00 hodin.
Kde: U Libeňského pivovaru 26, Praha 8 (metro Palmovka).
S sebou: 50 Kč (na materiál), svačinu, případně vlastní korálky a komponenty.

Přihlášky posílejte na ludmilacankova@gmail.com (počet míst je omezen).

Den mensovních dobrovolníků, 7. 5.

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Zveme mensovní dobrovolníky na akci, na které budeme mít příležitost diskutovat o rozvoji Mensy při společné úterní večeři a bowlingu, následné středeční dopoledne potom strávíme mensovními workshopy a také přednáškou zaměřenou na osobnostní rozvoj dobrovolníků. Koncept programu a přihlášku naleznete: http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4442.

Akce se koná 7. 5. – 8. 5. 2013 v Rusavě, po akci bude následovat jarní celostátní setkání.

Ano, šéfe!, 1. 3.

Vít Švachouček, svachov@seznam.cz

Nebojte se, SIG Jazyky Vás nezve na známou reality show předního českého kuchaře. SIG Jazyky si Vás dovoluje pozvat na promítání francouzské komedie „Oui, šéfe“, která se opět koná ve Francouzském institutu v Praze.

Diváci se setkají 1. března v 18:15, samotný film začíná ihned po skončení akademické čtvrthodinky. Kdo ji bude využívat, musí si vstupenky zajistit sám. Promítání je veřejně přístupné, takže to nebude problém. Účastníci registrovaní na http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4433 budou mít vstupenky zarezervovány dopředu.

Nebudeme se vznášet ani díky technice jako na Bajkonuru, ani díky omamným látkám jako na Hašišbábě. Tentokrát zůstaneme opravdu na zemi. Někdo si bude procvičovat francouzštinu, jiný si bude zaznamenávat gastronomické náměty a ostatní se budou jen tak bavit.

Pokud si chcete každý měsíc vyluštit křížovku, navštivte https://sites.google.com/site/krizovky2012/. V tajence naleznete tip k pěknému výletu za poznáním. Křížovky připravuje František Nádvorník.

Jarní celostátní setkání Rusava, 8.–12. 5.

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Srdečně Vás zveme na jarní celostátní setkání Rusava 2013. Celostátní setkání je tradičně jednou z největších mensovních akcí v roce a současně příležitostí poznat ostatní členy, podívat se na zajímavá místa, něco nového se dozvědět a především strávit několik dní v přátelské atmosféře intelektuálně stimulujícího prostředí.

V minulém čísle časopisu vyšel na str. 19 podrobný článek s informacemi, proto teď již letmo:

Termín: 8.–12. květen 2013. Místo: Rusava, Hostýnské vrchy. Ubytování: 4 druhy v různých cenových relacích. Uzávěrka (včasných) přihlášek: 31. 3. Reference organizačního týmu: Škrdlovice 1998, Šubířov 1999, Karlov 2000, Svojanov 2001, Dukovany 2002, Jedovnice 2003, Pařez 2004, Vranov 2005, Kroměříž 2006, Velké Losiny 2009.

Připravované exkurze: TON Bystřice pod Hostýnem, Barum Continental Otrokovice, Rudolf Jelínek Vizovice, sklárna Vizovice, Baťův mrakodrap Zlín a další. Přihlášení na exkurze i k ubytování najdete v registračním systému. Aktuální informace a přihlašovací systém najdete na adrese http://setkani.mensa.cz.

Na setkání s Vámi se těší organizační tým ve složení: Charlotte Vlková, Jarmila Blahová, Linda Malá, Danka Blumensteinová, Jaroslav Zavadil, Petr Mazal, Ladislav Frankl, Jaroslav Grepl a Tomáš Blumenstein.

Obrázky z Barmy, 12. 2.

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Rád bych Vás pozval na promítání úžasných fotografií z daleké a tajemné Barmy, kterou navštívila členka Mensy Jitka Hasmanová. Promítání jsme připravili na 12. února od 19:00 v Klubu cestovatelů, Masarykovo nábřeží 239/22, Praha – Nové Město. Prosím, přihlaste se na adrese: http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?&id_a=4477.

Foto: Jitka Hasmanová

Exkurze do laboratoří velmi vysokých napětí v Praze Běchovicích, 8. 3.

Jindřich Fixa, jindrich.fixa@mensa.cz, 605 212 637

Laboratoř velmi vysokých napětí je místem, kde stojí největší Teslův generátor v Evropě. Díky tomu nikde jinde nemůžete vidět větší blesky než právě tady. Co je to vlastně blesk? Jak funguje? Víte, že je v něm teplota několikrát vyšší než na povrchu Slunce? Chcete si vyzkoušet, jak to vypadá, když sedíte v autě, do kterého uhodil blesk? Proč jsou plusové blesky nebezpečnější než minusové a proč je při bouřce lepší sednout si na bobek než lehnout na zem? Uvidíte na vlastní oči, zažijete na vlastní kůži.

Ukázka toho, co můžete vidět, je zde:

http://www.youtube.com/watch?v=47gZR5T-bypQ – Faradayova klec – úder střídavého napětí 650 000 voltů do auta (pro netrpělivé – krátce po 7. minutě dojde k výboji).

Podařilo se nám s vedením vysokonapěťové laboratoře v Praze 9 – Běchovice dohodnout exkurzi do jejích prostor. Exkurze je rezervována na 8. března 2013 v 9:00 hodin, rezervováno máme 100 míst. Pro členy Mensy ČR se zaplacenými příspěvky na rok 2013 v době exkurze je vstup zdarma, ostatní 50 Kč. Více informací o laboratoři na http://www.egu-vvn.cz/cs a pro jistotu adresa: EGU – HV Laboratory, a. s., Podnikatelská 267, 190 11 Praha 9, Běchovice.

Faradayova klec, Wikimedia Commons

Rádi se hrabete v tajemných a temných souvislostech? Magický grimoár záhadného původu i věku je částečně rozklíčován v překladu Zuzany Antares – blíže o tom na knihy.magick.cz. Objednávejte na zuzana.antares@mensa.cz nebo na 775 748 425, pro členy s 10% slevou.

Buď svůj, buď noblesní. Být noblesní je občas namáhavé, protože to vyžaduje aktivní jednání. Ale stojí to za to. Hledáš-li návod, jak být noblesní, podívej se na www.noblesne.cz. Ronald Němec

Plánované akce a valná hromada MS Ostrava, 9. 3., 30. 3. a 2. 4.

Hana Studenská, hana.studenska@mensa.cz

Jak je již několik let v Ostravě zvykem, na jaře se bude konat turnaj v ping-pongu a v badmintonu. Zahrát a zapinkat si mohou ti, kteří chtějí vyhrát, i ti, kteří považují za úspěch, když se trefí do míčku. Konkrétně ping-pong se bude konat v sobotu 9. 3. v areálu CDU SPORT a badminton 30. 3. v areálu Ridera Sport. Veškeré informace a přihlášky jsou v kalendáři akcí na webu Mensy.

Sportovní turnaje, Wikimedia Commons

V úterý 2. 4. se v rámci schůzky MS Ostrava bude konat od 19 hodin valná hromada. Voleny budou funkce předsedy, místopředsedy a pokladníka.

Zřejmě této akci bude předcházet exkurze do výrobny Marlenka ve Frýdku-Místku (v době uzávěrky časopisu ještě není jisté), proto sledujte kalendář akcí, abyste se mohli včas přihlásit.

Nejen mensovní turnaj v Bang!, 23. 3.

Hana Heřmanová, hhhery@seznam.cz

MS Plzeň zve všechny hráče Bang! na turnaj v této skvělé hře, který se uskuteční v prostorách sálu D klubu na Doubravce v Plzni (www.dklubplzen.cz) dne 23. března zhruba od půl desáté (bude upřesněno na webu http://www.dklubplzen.cz/). Registrace soutěžících bude probíhat od devíti hodin a na turnaj je nutné se přihlásit nejpozději 15. března. Na turnaj bude zvána i plzeňská hráčská veřejnost (a též hráči z klubu deskových her Bedna v Plzni), která takto bude mít šanci se s Mensou více seznámit; každý tedy může dle svého uvážení přinést k nahlédnutí mensovní časopisy, fotky z akcí, na sobě mensovní trička atd.

Vítězové obdrží drobné dárky a vstup na akci bude symbolický. Případné přenocování v Plzni před nebo po akci lze předem dohodnout se členy MS Plzeň. Všechny účastníky též prosíme, aby pokud možno přivezli pro jistotu své sady Bang!, vlastní-li je.

Karty hry Bang!, Wikimedia Commons

Přednáškový únor

Zuzana Šimková, Tomáš Blumenstein

Zveme Vás na sérii zajímavých přednášek:

- 7. 2., Praha: doc. **Luboš Perek** – Jak to dnes vypadá v kosmickém prostoru
- 7. 2., Praha: MUDr. **František Koukolík** – Citový mozek
- 21. 2., Prostějov: Ing. **Tomáš Kubeš** – CERN: o Higgsově bosonu, mikroskopických černých dírách a počátcích vesmíru
- 28. 2., Prostějov: prof. **Milan Hejný** – Matematika podle Hejného metody

Podrobnější informace a přihlášky najdete na http://prednasky.mensa.cz/.

Valná hromada MS Olomouc, 12. 2.

Dušan Fürst, dufu@volny.cz

Valná hromada olomoucké MS bude v termínu pravidelné měsíční schůzky, tedy 12. 2. 2013 v 18 hodin v restauraci Zora klub, U Stadionu 6.

American Mensa's 2014 Annual Gathering, 2.–6. 7. 2014

V roce 2014 se bude výroční setkání americké Mensy konat v Bostonu. Pro nás je to jedno z „nejdostupnějších“ míst, na kterém se toto setkání kdy konalo. Věřte, že návštěva tohoto setkání opravdu stojí za to, a zvažte proto, zda se příští rok „nepodívat za velkou louži“. Více se dozvíte na stránce: http://www.facebook.com/events/140661069299736.

Setkání v roce 2013 se koná v podobném termínu v podstatně hůře dostupné (z Evropy) Fort Worth, Texas (poblíž Dallasu).

Internetový obchod BioMamma.cz nabízí především potřeby pro miminka a malé děti – pratelné pleny, ergonomická nosítka, biooblečení, pro starší děti např. rostoucí židle a jiné české výrobky, pro všechny pak ekologickou drogerii atd. Pořádáme i bezplatné prezentační akce (případně poradenství po emailu – s většinou sortimentu máme osobní zkušenost). Anna Bräunerová Velátová

Španělsko, Portugalsko, 16.–27. 5.

Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz, 777 004 678; Tomáš Blumenstein

Je to už pět let, kdy jsme poprvé s Tomášem a tehdy i bývalým předsedou Mensy Honzou Fikáčkem pořádali první mensovní zahraniční exkurzi. V roce 2007 jsme navštívili Brusel a poznali trochu blíž zde sídlící instituce Evropské unie. Akce měla takový úspěch, že jsme v podobném duchu zorganizovali ještě exkurze do Anglie (2009), Francie (2010), Itálie (2010), Petrohradu a Pobaltí (2012) a naposledy do Srbska (říjen 2012).

Kromě klasického turistického programu nabízíme účastníkům mensovních zahraničních exkurzí i možnost podívat se do míst, kam by se s běžnou cestovní kanceláři nedostali, poznat místní mensany anebo nasát přátelskou atmosféru, jaká na těchto zájezdech panuje. Na každou zahraniční exkurzi jezdí jak „štamgasti“ (někteří i na úplně všechny), tak také mnozí „nováčci“.

Velmi podobné schéma programu zájezdu se chystáme použít i u výletu do Španělska a Portugalska, který se uskuteční od čtvrtka 16. 5. do pondělí 27. 5. 2013. Cesta do Španělska je opravdu dlouhá, proto vyjíždíme už ve čtvrtek odpoledne (nástupní místa Ostrava, Prostějov, Brno, Jihlava, Praha, Plzeň – popř. další po cestě) a v pátek odpoledne dorazíme do Barcelony. Pro zájemce, kteří by si chtěli do/z Barcelony koupit letenku a přidat se až tam, nabízíme již nyní konkrétní časy, kdy to bude možné.

V Barceloně navštívíme především Gaudího mistrovské dílo Sagrada Família a jistě stihneme i některé z přibližně 40 barcelonských muzeí. Dále zamíříme do Madridu, hlavního města Španělska, které umožňuje zažít exkurzi po historii umění, a také si prohlédneme nejkrásnější předměty v muzeu Prado. Z Madridu budeme pokračovat do Toleda, Segovie a Salamancy. Poté se přesuneme do Portugalska, z měst uvidíme Porto a Lisabon a plánujeme obdivovat cestou okolo portugalského pobřeží nádherné útesy.

V jižní části Španělska zamíříme do měst Sevilla a Granada s palácem Alhambra. Nevynecháme ani britskou kolonii Gibraltar. Po cestě zpátky se ještě zastavíme ve Valencii a v jeskynním komplexu s podzemní řekou Sant Josep. Zájezd uzavřeme opět v Barceloně a pak už jen hurá domů. Plánovaný příjezd je v pondělí v časných ranních hodinách. Celkem lze tedy absolvovat při 6 dnech dovolené.

Cena zájezdu nepřekročí 15 000 Kč. V ceně je zahrnuta autobusová doprava, ubytování (6x v hotelu, 3x noční přejezd autobusem + 2x přesun z a do ČR), mapy, další drobné výdaje. Cena nezahrnuje stravu, připojištění do zahraničí a vstupy do památek/muzeí.

Přihlášku a další informace najdete na webu Mensy zde: http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4343.

Přihlašujte se co nejdříve, počet míst je omezený!

Mapování mozku

Z originálu „Whole-brain Circuit Mapping“, Mensa International Journal, srpen 2012, číslo 560 přeložil Jiří Chmela, JiriChmela@seznam.cz

Neurologové z Cold Spring Harbor Laboratory (CSHL) dosáhli 1. června významného milníku. Zveřejnili prvních 500 terabytů dat, která doposud získali v rámci svého projektu konstrukce první „mapy“ celého mozku obratlovce – myši.

Tato data jsou v podobě gigapixelových obrázků (každý téměř s jedním bilionem pixelů) částí mozku, které mohou být při prohlížení zvětšovány. Pomocí tohoto „virtuálního mikroskopu“ je možno pozorovat jednotlivé neurony a jejich činnost. Obrázky jsou doplněny dalšími informacemi z internetu a jsou plně přístupné jak dalším neurologům, tak i široké veřejnosti (http://mouse.brainarchitecture.org). Data jsou zpřístupněna v duchu otevřených vědeckých iniciativ, které sice známe z digitální astronomie (např. Sloan Digital Sky Survey), ale v neurobiologii tak časté nejsou.

Mozek myši je znázorněn v asi 500 obrázcích, z nichž každý představuje 20 mikrometrů široký řez mozkovou tkání. Software a vysoké rozlišení fotografií dovoluje uživateli „cestovat z jednoho konce mozku na druhý“ a umožňuje tak sledovat prostorové cesty mozkem podél neuronových spojů. Cesty zobrazují neuronové vstupy a výstupy daných částí mozku.

„Používáme ‚brokovnicovou‘ mřížkovou metodu pro sledování neuronových oblastí, kterou jsme sami před několika lety vymysleli a která se, jak rád dodávám, v neurologické komunitě uchytila,“ říká Partha P. Mitra, Ph.D., profesor biomatematiky v CSHL a vedoucí projektu Architektura myšího mozku (Mouse Brain Architecture Project, MBA). „Po prvním červnu budou data dále zveřejňována každý měsíc,“ říká Mitra.

Projekt se zabývá velkou neznámou

„Tímto projektem chceme zaplnit významnou mezeru v našich znalostech o mozku,“ vysvětluje profesor Mitra. Naše znalosti o propojení neuronů v mozku totiž zůstávají i přes století intenzivního výzkumu velmi kusé. To zdůrazňovali už Francis Crick a Ted Jones ve svém článku v časopise Nature před téměř dvaceti lety. K pochopení toho, jak mozek funguje (nebo v případě neurologických a neuropsychiatrických onemocnění nefunguje), je nutné, abychom tato propojení chápali lépe. Navíc základní otázky o vývoji mozku nemohou být zodpovězeny bez map mozků jednotlivých živočišných druhů.

Projekt MBA, který je financován z prostředků Keck Foundation a Národního institutu zdraví (National Institutes of Health), je charakterizován v článku, který Mitra a jeho kolegové publikovali v roce 2009. V něm Mitra navrhl, aby byly mozky obratlovců znázorňovány v tzv. „mesoskopickém“ měřítku. Je totiž přístupné světelné mikroskopii a poskytuje tak mnohem více detailů než metody založené na principu nukleární magnetické rezonance. Zároveň však ukazuje mnohem méně detailů, než by se dalo získat elektronovou mikroskopií. Tento přístup, jakkoli je výhodný pro zobrazování neuronových synapsí, je při zobrazování celého mozku vhodný jen pro mozky velmi malé (jako je mozek octomilky) nebo pro malé části myšího mozku.

Pragmatickým postupem, který Mitra prosazuje a který je použit u prezentace prvních dat, je zobrazovat celé myší mozky poloautomatizovaným, kontrolovaným procesem s použitím světelné mikroskopie a neurálních indikátorů (jak virů, tak i klasicky používaných indikátorových sloučenin). I když je základní metodologie již nějaký čas vyvinuta, její systematické použití na mřížce rozprostřené po celém mozku, digitalizace a znovusestavení je novátorským přístupem, který byl umožněn rychle se snižující cenou počítačových pamětí. Mapa jednoho myšího mozku vytvořená pomocí světelného mikroskopu představuje asi terabyte (bilion bytů neboli 1 000 gigabytů) dat. Je tedy zřejmé, že vytváření a uskladnění takového množství dat by bylo třeba před deseti lety neuvěřitelně drahé.

Sestavování mapy v mesoskopickém měřítku s použitím „brokovnicové“ metody

V mesoskopickém měřítku tým očekává získání obrázků spojů, které jsou v jistém smyslu stereotypní – tj. jsou v podstatě stejné u různých jedinců a jsou pravděpodobně podmíněny geneticky specifickým způsobem. K tomuto výzkumu byly použity mozky různých zvířat stejného pohlaví a věku. Objem mozku je rozdělen na 250 stejně vzdálených předem definovaných mřížkových bodů a v každém tomto bodě jsou použity čtyři různé indikátory. Osmičlenný tým z CSHL tak hledá úplnou mapu spojení, ze které vytvoří celkový datový soubor. Při této práci spolupracují s kolegy z Bostonské univerzity (Boston University), MIT a Kalifornské univerzity v San Diegu (University of California, San Diego).

V tomto smyslu je projekt analogický „brokovnicovému“ přístupu projektu lidského genomu (Human Genome Project). Stejně jako v tomto případě bude totiž konečný výstup sestávat z jednotlivých dat spojených dohromady díky pokročilé počítačové a informační technologii. A Mitra skutečně připouští, že jeden ze zastánců projektu výzkumu lidského genomu, dr. James D. Watson (nyní penzionovaný předseda CSHL), jej při práci na projektu motivoval a podporoval.

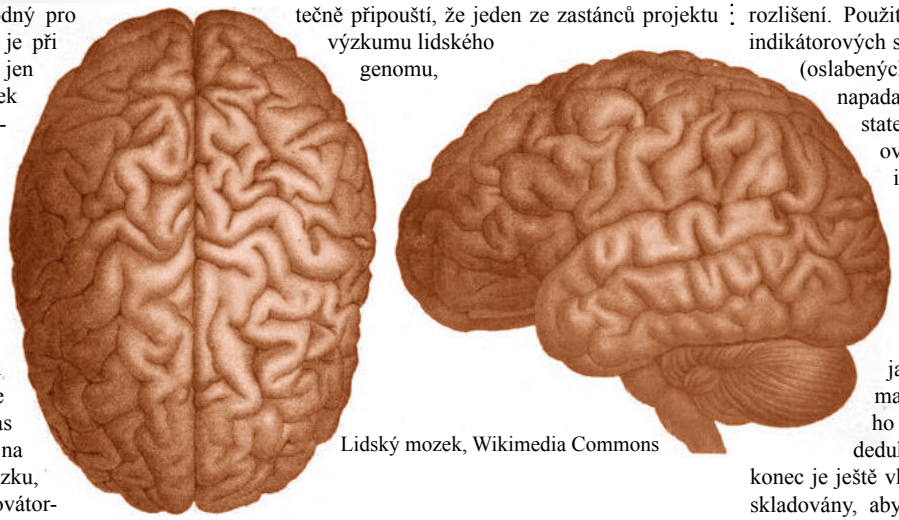

Lidský mozek, Wikimedia Commons

„Nikdy nepochopíme, jak mozek funguje, dokud nebudeme mít tuto mapu spojení,“ říká dnes dr. Watson. „Mitra je na správné cestě a udělalo na mě dojem, jak dokázal přejít od původního nápadu až ke konečným datům během pár let s celkem skromným rozpočtem. Jeho přístup totiž potřebuje značnou finanční podporu.“

Projekt MBA byl také inspirován prací Allenova institutu, založeného spoluzakladatelem Microsoftu Paulem Allenem, která skončila vznikem obsáhlé mapy exprese genů uvnitř myšího mozku. Tato práce byla výsledkem postupů standardní molekulární biologie, které byly opakovány v kvaziprůmyslovém procesu. Výsledná mapa exprese genu, jakkoli byla úspěchem, neměla za úkol vrhat nové světlo na spojení v mozku. Stala se však výchozím bodem pro Mitru.

Od roku 2009, kdy Mitra a jeho kolegové začali se svým projektem mesoskopického mapování mozků obratlovců, se tento postup uplatnil nejen v Mitrově CSHL projektu, ale i v dalších mesoskopických mapovacích projektech pro myši v Allenově institutu a na UCLA. Jednotlivé projekty se liší v zaměření a v technických drobnostech.

Mnoho rysů odděluje mesoskopický projekt v CSHL od ostatních. Šířka řezů 20 mikrometrů dává výsledkům v CSHL zvláště dobré prostorové rozlišení. Použití čtyř indikátorů, jak klasických indikátorových sloučenin, tak i neurotropních virů (oslabených nebo poškozených virů, které napadají nervové buňky), poskytuje dostatečné množství informací a pomáhá ovládat různé účinnosti jednotlivých indikátorových sloučenin. Obrázky na stránkách projektu MBA poskytují data o skutečných neuronových procesech – „základní pravdě“ neuroanatomie, jak by řekl Mitra. A nespoléhá se přitom na deduktivní metodologii jako v případě funkční nukleární magnetické rezonance nebo difúzního tenzorového zobrazování, kde se deduktivní metodologie používá. Nakonec je ještě vhodné dodat, že řezy jsou fyzicky skladovány, aby bylo umožněno jejich pozdější přezkoumání citlivějšími zobrazovacími metodami nebo metodami zcela novými.

„Náš projekt bych označil za nutný první krok v mnohem větším úkolu, jakým je pochopení struktury a dynamiky mozku obratlovců a nakonec i mozku lidského,“ říká Mitra. „I když bychom se měli vyvarovat snadných srovnání s projektem Genomu, poskytnou data z MBA a podobných projektů užitečný rámec – ne nepodobný referenčnímu genomu – na který můžeme „navěsit“ různé části našich neurologických znalostí, které byly vždy velmi roztříštěné.“

Data projektu Architektura myšího mozku mohou být prohlížena online na stránkách: http://mouse.brainarchitecture.org/.

Inteligence, genetika a prostředí

Z originálu „Intelligence, Genetics and Environment“, Thomas Hally, tjh@thomas-hally.com, Mensa International Journal, srpen 2012, číslo 560 přeložila Miroslava Lungová, m.lungova@centrum.cz

Anglický vědec Francis Galton (1822 – 1911), bratranec Charlese Darwina, zahájil před více než stoletím debatu a spor o vlivu dědičnosti a prostředí, známý spíše pod názvem „nature versus nurture“ (přirozenost vs. výchova). Galton začal zkoumat dědičnost v r. 1865 především díky Darwinově knize O původu druhů. Galton tehdy soustředil svoje úsilí na studium lidské inteligence a jejích odchylek. Byl horlivým zastáncem dědičnosti a víry v to, že osobní úspěch je důsledkem vlastností, které potomkům předali rodiče prostřednictvím dědičnosti. Galton ve své době výrazným způsobem přispěl kromě jiných disciplín také genetice a psychologii. V debatě „nature vs. nurture“ byl zastáncem „nature“ (přirozenosti), v níž podporoval úlohu dědičnosti. Nakonec zavedl metodu studie dvojčat, která měla napomoci určení různých podílů přirozenosti a výchovy. Jeho velkolepé psychologické dílo se nazývá „Význační angličtí vědci: jejich přirozenost a výchova“.

Je tedy inteligence výsledkem dědičnosti, či prostředí? Lidskou inteligenci lze považovat za velmi zvláštní schopnost, která nám umožňuje myslet abstraktně, analyzovat, zdůvodňovat, plánovat a řešit problémy za použití zkušeností získaných v průběhu života. Inteligence tedy není pouze zvláštní schopností řešit problémy v IQ testu, je to především schopnost interpretovat a chápat jedinečné a složité prostředí, v němž žijeme. Naše inteligence nám podle příkazů našeho svědomí a mravního řádu, společenských hodnot (zvyků) a naší moudrosti říká, co bychom měli dělat a co ne.

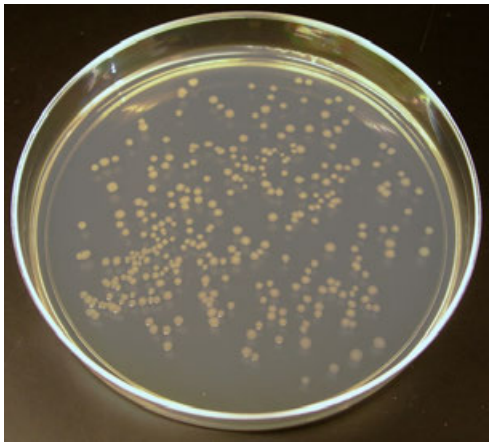

Kolonie Escherichia coli, Wikimedia Commons

Vzhledem k výše zmíněným vlastnostem, jež máme k dispozici, se můžeme sami sebe ptát: „Odkud to všechno pochází?“ Existují lidé, kteří věří, že genetika (přirozenost) tvoří 80 až 100 % naší všeobecné inteligence, zatímco jiní tvrdí, že podíl genetiky a prostředí (výchova) na výsledné determinaci našich mentálních schopností je stejný (či „téměř stejný“).

„I když mají geny dopad na naše chování, za rozdíly v chování mezi námi je zodpovědné prostředí.“ Je tato věta pravdivá, či je to politicky korektní kompromis vědeckého faktu?

Podívejme se na fakta: především v genech je shrnuta naše vývojová zkušenost. Proto lze interakci mezi genetikou a prostředím chápat jako interakci mezi naší minulou a současnou zkušeností z prostředí. To znamená, že jsme pevně (geneticky) zapojeni do interakce s naším prostředím. Navíc v procesu rozvoje přejímají naše geny přítomnost našeho prostředí. Znamená to tedy, že se přizpůsobujeme (naše geny) prostředí. V důsledku toho lidé reagují svým chováním pouze na věci, pro něž byli určeni, stejně jako výtah reaguje pohybem nahoru či dolů, je-li zmáčknut příslušný knoflík. Výtah obvykle nereaguje na lidský hlas nařizující pohyb nahoru či dolů (nebyl-li tak naprogramován). Diskuse, zda je inteligence z větší části dědičná, či daná prostředím, probíhá vášnivě více než dvě století. Přesto zůstává debata „přirozenost versus výchova“ stále bez jasného závěru. Oba tábory nicméně uvádějí důkladné a přesvědčivé argumenty a hypotézy.

Nature versus nurture

Kdo má pravdu? Pochopení lidského genomu jasně ukazuje, že mají v diskusi částečně pravdu obě strany. Přirozenost (dědičnost, genetika) nám dává naše vrozené schopnosti a rysy, zatímco výchova (prostředí) bere naše geneticky dané schopnosti a formuje je v procesu učení a dozrávání. Nicméně kompromisem 50 na 50 debata nekončí. Vědci nejsou jednotní, pokud jde o poměr, kolik lidské inteligence a dalších schopností je determinováno genetikou a kolik prostředím. Behavioristé věří, že i když existují genetické tendence, na genetice nezáleží a určité stránky našeho chování plynou pouze z prostředí naší výchovy, a tudíž je inteligence dána prostředím (nurtured). K slávě harvardského psychologa B. F. Skinnera, jakožto zastánce prostředí v debatě o vlivu nature versus nurture na inteligenci, přispěly jeho časné experimenty s holuby, kteří uměli tančit, dělat číslovku osm a hrát tenis.

Tábor zastánců výchovy se může ptát, zda v nás byl způsob, jak se chováme, zakotven ještě před naším narozením, či zda se rozvinul až časem v reakci na naše zkušenosti. Tábor zastánců přirozenosti odpovídá: „Samozřejmě, že naše reakce na podněty v nás byly pevně zakotveny ještě v děloze. A samozřejmě se naše chování rozvinulo časem v reakci na zkušenosti. Znamená to tedy, že jsme byli v našich rodových genech „naprogramováni“, abychom reagovali určitým způsobem na podněty prostředí a přizpůsobovali své chování podle požadavků současného prostředí. Naše geny zahrnují zkušenosti z naší vývojové minulosti. Tudíž geny vzájemně se ovlivňující s prostředím je nutné chápat jako minulé prostředí ovlivňující se s prostředím současným. Naše geny jsou konstruované tak, aby umožnily očekávat a předvídat určité faktory prostředí. Proto je možné variabilitu ve výsledcích chování vysvětlit ze 100 % scénářem, který se projevil v naší konstrukci (tj. v našich genech).“

Lidské chování je výsledkem interakce tisíce genů a prostředí. Zde je jednoduchý příklad tvrzení v debatě mezi přirozeností a výchovou, který se vztahuje ke „genialitě“.

„Klíčovým faktorem odlišujícím genialitu od pouze vynikajícího není božská jiskra. Není to IQ. Je to cílený trénink. Veřejná diskuse je zasažena genetikou a tím, co jsme „naprogramováni“ dělat. Je pravda, že geny drží na uzdě naše schopnosti. Ale mozek je také neobyčejně plastický. Budujeme sami sebe prostřednictvím chování.“

To, co plyne z výše uvedeného citátu Davida Brookse, je poměrně zavádějící. Podle Brookse můžete vzít kohokoli z ulice a proměnit jej v génia. Vše, co je k tomu potřeba, je pouze pocit spřízněnosti, zoufalá touha po úspěchu a vůle udržet jej („ambice“).

Brooks ignoruje skutečnost, že naše zájmy jsou vrozené, pocházející z našich genů. Jsou spuštěny geneticky a poté se přizpůsobují prostředí.

Všichni se lišíme geneticky. Máme odlišné touhy, chutě a vášně. Motivace a vůle jsou vrozené (geneticky). Nejsou to kvality, které lze do někoho „nalít“. Jsou to vzácné kvality. Možná to je důvod, proč je génius během svého života buď vysoce ceněný, či bolestivě opomíjený.

Geny jsou zodpovědné za naši motivaci, osobnost, inteligenci, ambice, kriminalitu či vůdčí schopnosti a tyto rysy a schopnosti jsou součástí našeho genetického vybavení a nikoli naší výchovy. Přirozenost nás obdařuje těmito vrozenými schopnostmi a rysy. Výchova pak bere toto genetické dědictví a modeluje je tak, jak se učíme a dozráváme. Kdyby genetika nehrála hlavní roli ve formování našich schopností a rysů, pak by dvojvaječná dvojčata vychovávaná ve stejných podmínkách musela být podobná bez ohledu na rozdíly v genech. Ačkoli studie ukázaly, že se podobají více než běžní sourozenci, vykazují také tytéž nápadné podobnosti, i když jsou vychovávána zvlášť, stejně jako tomu bylo v podobných studiích u jednovaječných („identických“) dvojčat. V srpnu 2011 byla na Science Daily publikována zpráva o první přímé vazbě na lidskou inteligenci. Byla to první studie, která nalezla při testování lidské DNA příspěvek genů pro genetické odchylky. Tým vědců studoval u více než 3 500 osob v severní Anglii a Skotsku dva typy inteligence. Výsledky naznačují, že 40 až 50 % rozdílů je možné připisovat genetickým rozdílům. Doktor Neil Pendleton z Centra pro integrovaný genetický výzkum v Manchesteru v Anglii, autor článku řešitelského týmu, říká: „Toto je první výzkumná zpráva, která testovala inteligenci starších zdravých lidí za použití komplexního šetření. Byli jsme schopni ukázat podstatný ge-

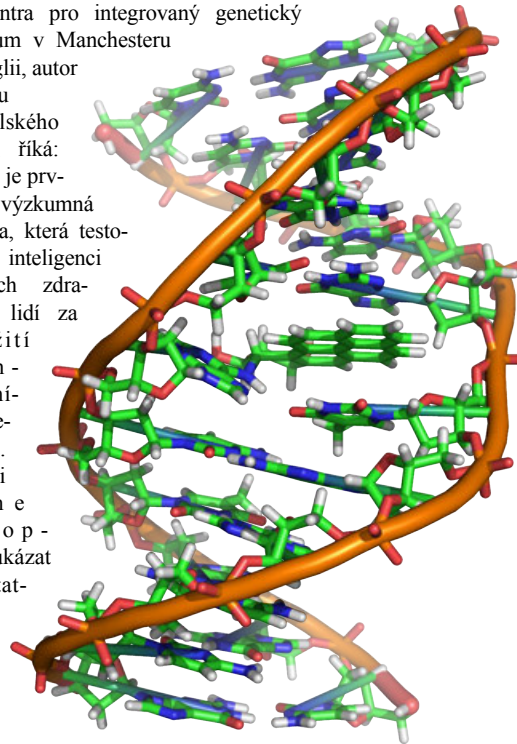

Dvoušroubovice, Wikimedia Commons

netický příspěvek k naší schopnosti myslet. Nyní můžeme použít naše zjištění k lepšímu pochopení, jak se tyto geny ovlivňují navzájem a s prostředím. S našimi spolupracovníky budeme pokračovat ve výzkumu, abychom nalezli biologický mechanismus, který by mohl udržovat naše intelektuální schopnosti a pohodu do pozdního života."

Studie potvrzuje předchozí závěry z výzkumu dvojčat, nicméně výzkum nebyl schopný identifikovat, které geny k našim kognitivním schopnostem přispívaly a které nikoli.

„Jak je uvedeno v připravovaném článku pro časopis Psychological Science, bylo zjištěno, že téměř v žádném případě se nepodařilo zopakovat předpokládanou genetickou dráhu. Jinými slovy, inteligenci nelze spojit se specifickými geny, které byly testovány."

Závěrem jedno pozorování: Identifikace zvláštních genů inteligence může být ještě na hony daleko. Problémem se jeví zejména strategie a technologie: jak provést výzkum a s jakými nástroji. Moderní věda ještě nemá vhodné nástroje k tomu, aby tolik potřebný výzkum realizovala.

Zápisy ze zasedání Rady Mensy ČR a další důležité dokumenty naleznete na intranetu, https://intranet.mensa.cz/ pod záložkou Dokumenty Mensy – Zápisy z RM.

Dělal jsi (jste) někdy tento MBTI test? http://www.humanmetrics.com/cgi-win/JTypes2.asp

Creating a Supermind

Z originálu „Creating a Supermind", Brian Page, Mensa International Journal, červenec 2012 přeložil Jiří Chmela, JiriChmela@seznam.cz

Co se stane, když se potká superpočítač se superčlověkem? Může věda stvořit novou rasu supermyslí? A co by to znamenalo pro lidstvo?

Představte si svět nedaleké budoucnosti. Svět stojící před objevem, který změní lidstvo jednou provždy. V tomto světě, někdy kolem roku 2050, použije zoufalý mladý průkopník nanotechnologií nový nebezpečný postup, aby zachránil svého těžce zraněného syna. Chlapcovo vědomí je přeneseno z jeho zničeného těla pomocí množství miniaturních „nanobotů", kteří se zformují do jeho fyzické podoby. Během tohoto procesu získá chlapec, nebo lépe řečeno jeho nové umělé tělo, nové neuvěřitelné schopnosti. Stane se prvním z nového druhu – supermyslí.

Roland Emmerich, Wikimedia Commons

To je pozadí nového filmu, jehož spoluautorem a producentem je Roland Emmerich, režisér apokalyptického trháku 2012 (ale také filmů Den nezávislosti nebo Hvězdná brána, pozn. překl.). Přestože výše napsané může vypadat jako čisté sci-fi, někteří tvrdí, že tato myšlenka je více vědecká, než by se na první pohled zdálo. Film se jmenuje *Singularita* a je založen na vědecké teorii, která předpovídá, že nové objevy v počítačových a biologických technologiích skutečně vytvoří supermysl – spojení umělé inteligence a lidského mozku. Důsledky by byly tak obrovské, že by podle teoretiků lidé již nebyli chápáni jako životní forma v současném slova smyslu. Dalším důsledkem by mohla být „nesmrtelnost", jelikož by bez porušení fyzických schránek i mozkových funkcí mohlo lidské vědomí přežívat věčně. Co je tedy singularita? Jak tato myšlenka vznikla? A je skutečně postavena na vědeckých základech?

Původní použití slova singularita je často připisováno matematikovi Johnu von Neumannovi, který v padesátých letech předpověděl zásadní okamžik ve vývoji našeho druhu. Řekl, že neustále se zvyšující rychlost technologického pokroku se, „jak se zdá, přibližuje nějaké zásadní singularitě (tj. okamžiku či bodu) v historii naší rasy, za kterou již věci lidské, jak je známe, nemohou pokračovat". Tato představa singularity byla převzata z kosmologie, konkrétně z označení hranice časoprostoru, za kterou se již nedají uplatnit klasická pravidla měření, jako je tomu například na hranici černé díry.

Tato myšlenka zůstala málo známým, avšak občas oprašovaným tématem k diskusi ve vědeckých kruzích.

To změnil až Verner Vinge, americký profesor matematiky a spisovatel žánru sci-fi. Tento autor oceňovaných románů *Oheň nad Hlubinou (A Fire Upon the Deep), Hlubina na nebi (A Deepness in the Sky) a Mírová válka (The Peace War)* napsal v roce 1993 zásadní práci pojmenovanou *Technologická singularita: Jak přežít v době po lidstvu (The Coming Techological Singularity: How to Survive in the Post-Human Era).* V této práci Vinge věštil, že „během 30 let budeme mít technologické prostředky k vytvoření nadlidské inteligence". Změna bude, jak tvrdí, mimo naše chápaní, skok to bude tak veliký, že bude „pro nás nepochopitelný stejným způsobem, jako je naše současná civilizace nepochopitelná pro zlaté rybky". Předvídal, že jakmile lidé tyto superinteligentní stroje vyrobí, tato umělá inteligence bude vytvářet další a další zástupce svého druhu. Jakmile k tomu dojde, „skončí doba lidstva".

Toto téma přijímají autoři sci-fi románů a filmů s nadšením, jak dokazuje mimořádně úspěšná série *Terminátor* (ve filmu se však lidem podařilo se stroji bojovat, což je věc, kterou Vinge shledává krajně nepravděpodobnou). Singularita mohla zůstat zamilovanou podivínskou teorií milovníků apokalypsy, kdyby nebylo dalšího vědce a dalšího samostatného skvělého mozku. Na scénu přichází Ray Kurzweil…

Dětský génius Kurzweil měl vynalézavou a podnikavou mysl, která mu umožnila patentovat si řadu technologií ještě dřív, než opustil školu. To zahrnovalo projekt používající telefonní relé na výrobu počítacího stroje, počítačový software, který analyzoval statistické odchylky, a počítačový program na vyhodnocování dotazníků. Svou první firmu prodal za sto tisíc amerických dolarů a další poplatky, zatímco byl stále studentem MIT (Massachusetts Institute of Technology). Slavným se ale stal hlavně jako spisovatel a vědec. Jeho práce již nějakou dobu směřovala k rozvoji myšlenky singularity a v roce 2005 vydal knihu *Singularita je blízko (The Singularity is Near).*

John von Neumann, Wikimedia Commons

Jeho dřívější práce mu umožnily rozvinout jeho myšlenky o superinteligenci a jejím vlivu na lidi. Byly jimi hlavně jeho první kniha *Věk inteligentních strojů (The Age of Intelligent Machines,* 1990) a *Věk duchovních strojů (The Age of Spiritual Machines,* 1998). Ale byla to právě kniha *Singularita je blízko*, která rozvinula semínka zasetá Neumannem a Vingem.

Na rozdíl od svých předchůdců je však Kurzweil v názoru na vliv supermyslí na lidi optimističtější. Uznává sice, že splynutí lidské mysli se super-

Superpočítač, Wikimedia Commons

počítačem může lidi učinit z biologického hlediska zbytečnými, zároveň však lidské vědomí zůstane nejen zachováno, ale může dokonce dosáhnout nesmrtelnosti. Toho bude dosaženo, až počítače získají dnes nepředstavitelnou výpočetní rychlost a budou schopny modelovat vědomí (tzv. konečná umělá inteligence), což umožní lidem stáhnout své „osobnosti“ do „éterické kostry či rámce“. Tento druh singularity nastane, když „rychlost technologických změn bude tak vysoká a její dopady tak hluboké, až se bude zdát, že se technika rozvíjí nekonečnou rychlostí“.

A ta chvíle, jak říká Kurzweil, může přijít dříve, než si myslíme. Na základě Mooreova zákona, který říká, že rychlost počítačů se zdvojnásobuje a jejich cena se zmenšuje na polovinu každých osmnáct měsíců, předpovídá, že v roce 2029 budou počítačové programy fungovat stejně jako lidský mozek (10 000 bilionů elektrických signálů za vteřinu). Budou také mít „pevné disky“, které budou přesahovat možnosti lidské paměti. Navíc dodává, že v roce 2045 budou počítače tak výkonné, že budou moci „pojmout“ každý mozek na planetě do jediného globálního myšlení – skutečná singularita.

Spolu s tím, dodává, vědci také mohou objevit způsob, jak učinit „nespolehlivé“ lidské orgány jako srdce, plíce, játra a žaludek nepotřebnými. Budou nahrazeny malými „nanoboty“, které převezmou jejich funkce.

Tato teorie má samozřejmě své kritiky. Někteří říkají, že je pouze „vykoupením pro technofily“. Další to označují pouze za zbožné přání a poukazují na Kurzweilovu posedlost zdravím a věčným životem. Je pravdou, že Kurzweil se velmi soustředí na zdravý způsob života a napsal na toto téma několik knih. Říká se o něm, že každý den užívá na 200 vitaminů a minerálních doplňků a že pravidelně podstupuje kúry specializované na prodloužení života. Jeho otec zemřel kvůli srdečním problémům ve věku 58 let, jeho dědeček ještě mladší a sám Kurzweil trpěl jednu dobu vysokou hladinou cholesterolu a cukrovkou. (Na druhou stranu, ostatní mohou namítat, proč byste neměli dělat vše, co můžete, k udržení zdraví, když věříte, že jste jen 16 let od šance na „nesmrtelnost“.) Další jednoduše poukazují na fakt, že očekávané datum „příchodu“ supermyslí je neustále upravováno (podobně jako u teorií o konci světa). Kurzweil a jeho příznivci však mohou poukázat na technologický objev, který byl učiněn minulého roku a mohl by ukázat možnost užšího propojení mezi člověkem a počítačem.

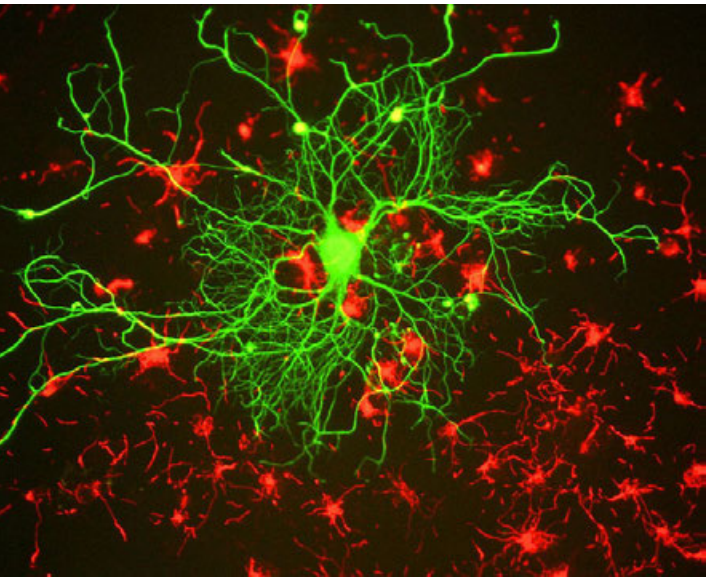

Neuron, Wikimedia Commons

Neurologové z Kalifornské univerzity (University of California), navazující na výzkum z oblasti „neurotelepatie“ z roku 2011, oznámili v únoru, že úspěšně provedli několik experimentů, při kterých počítač propojil snímky mozku s „řečí“. Vědci zaznamenávali reakce mozků dobrovolníků, kteří poslouchali lidskou řeč. Když tyto záznamy vložili do počítače, byli překvapeni, když počítač přeložil tyto obrazy do slov. Byl to pouze předběžný text a podařilo se tak reprodukovat jen velmi málo slov, ale mohlo by se jednat o začátek cesty, na jejímž konci by počítače mohly „číst mysl“. Skoro jako ve sci-fi filmu…

To nás přivádí zpět k Rolandu Emmerichovi a jeho filmu *Singularita*. Po přečtení prvních návrhů scénáře (a možná i vzhledem ke kritice kvality vědeckého pozadí ve svém předchozím filmu 2012) se Emmerich rozhodl přizvat na pomoc experta Raye Kurzweila. A příběh pokračuje…

Brilantní paměť, cit pro jednání, takt a šarm Vás dovedou k úspěchu…

Představte si, že jste schopni zapamatovat si jména všech osob ve Vaší firmě či osob, se kterými se seznámíte. Představte si, že znáte zpaměti všechna telefonní čísla svých blízkých nebo si snadno pamatujete PIN k Vašim platebním kartám. Zapamatování názvů ulic v cizím městě, parkovacích míst, cesty v lese nebo adresy webových stránek je pro Vás hračka…

Zajímavé?

Tak pojďme dále a vžijte se do situace, že opravdu rozumíte Vašim zákazníkům nebo kolegům. Představte si, že umíte vycítit náladu svého partnera a díky tomu je Váš život rájem na zemi. Vaše jednání s lidmi je brilantní a snadno dosahujete svých cílů. Navíc záříte sebevědomím, elegantně a nenuceně se pohybujete ve společnosti, jste středem pozornosti a stále častěji se za Vámi lidé obdivně otáčí…

Ještě můžete číst? Tak pokračujte.

Nyní si představte, že Vaše chování vzbuzuje obdiv a úctu, Vaše srdečné vyjadřování, zdvořilé vystupování a všudypřítomný úsměv Vám otevírá pomyslné dveře. Představte si, že seznámit se s cizím člověkem je radost a celý svět a Váš vytoužený úspěch je Vám blíž…

Je to možné?

Ano. Během 3-denního semináře Vám poskytneme návod, jak výrazně rozvinout Vaši osobnost, ukážeme, jak brilantní paměť, cit pro jednání, takt a osobitý šarm přispívá právě k Vašemu úspěchu každý den.

Rezervujte si také Vy své místo v projektu, který vede několikanásobná světová rekordmanka a expertka na lidskou paměť Dr. Michaela Karsten, buďte součástí týmu výjimečných lidí, kteří umí rozpoznat svou příležitost.

Jednoduchý přihlašovací on-line formulář, profily jednotlivých expertů, videa a detaily naleznete na www.brillantbrain.com.

Neváhejte. Vaši přihlášku odešlete, prosím, nejpozději do 18. února 2013 do 12:00 hod.

Navíc jako dárek výhradně pro Vás, členy Mensa ČR, sleva 1.780,- Kč z ceníkové ceny.

Brillant Brain

Projekt pro rozvoj osobnosti - Brillant Brain
přihlášky, dotazy a informace: tel. 602 529 872, Jitka Ševčíková
jitka.sevcikova@brillantbrain.com

www.brillantbrain.com

Úspěch Mensa gymnázia na Schole Pragensis aneb Umíme si to udělat hezké!!!

Marcela Fatrová, zástupkyně ředitelky, fatrova@mensagymnazium.cz

Jako každý rok i letos jsme se zúčastnili přehlídky pražských středních škol Schola Pragensis ve dnech 22.-24. 11. 2012. Náš stánek č. 412 na Schole Pragensis v Kongresovém centru byl téměř neustále v obležení. Zájem byl o hru v šachy, soutěž o čtečku e-knih Kindle, rozhovor se studenty a profesory a náš potulný hudební soubor ve složení Jakub Šoupal, Vojta Glaser a Martin Lubojacký. Největší nával byl ovšem u stánku v sobotu mezi 13. a 14. hodinou. Shluk lidí bývá často vídán někde, kde se dává něco zadarmo. I u našeho stánku to tak bylo. Každý, kdo si vystál menší frontu, dostal zadarmo podpis slavného hokejisty Tomáše Plekance, který nás přišel navštívit. Za to od nás dostal balíček svých oblíbených tatranek a kinder čokolád a pro malého Matyáška minitričko s logem naší školy. Kromě toho mohli návštěvníci u našeho stánku získat spoustu informací o škole, propisku se jménem školy, letáček se čtyřmi druhy meme komiksů a IQ v prášku. Myslím, že každý, kdo se u stánku zastavil, vycítil skvělou atmosféru, která na škole vládne mezi žáky, pedagogy a mezi studenty a pedagogy, a že heslo „Umíme si to udělat hezké“ není fráze.

Osazenstvo stánku s hokejistou Tomášem Plekancem, foto: Mensa gymnázium

Stánek školy, foto: Mensa gymnázium

Výzva

Prosíme členy Mensy, kteří mají ve svém okolí nějakou zajímavou osobnost, kterou by mohli a chtěli doporučit škole na besedu, ať píšou své tipy, nabídky a kontakty na e-mail zastupce@mensagymnazium.cz. Děkujeme.

Nabídka

Nabízíme vedoucím mensovních SIGů prostory školy k pravidelným či nepravidelným schůzkám svých členů a ostatním členům k pořádání dalších mensovních akcí.

Privátní bazén 6 x 4 m + sauna v centru Prahy, teplota vody 30 °C, romantika ve dvou, kondiční plavání v protiproudu, relaxace v příjemném prostředí s minibarem, soukromé párty, společenské a firemní akce, hlídání dětí. Zajistíme nebo pronajmeme i k vlastnímu podnikání: cvičení rodičů s dětmi, aqua aerobic, aqua zumba, masáže atd. Tel. +420 725 540 662, www.bazenasauna.cz, 760 Kč/hod., množstevní slevy, pro členy Mensy 25 %.

Logická olympiáda, Talent základek a Mensa gymnázium, o.p.s.

Marcela Fatrová, zástupkyně ředitelky, fatrova@mensagymnazium.cz

Mensa ČR letos zorganizovala již pátý ročník tradiční Logické olympiády, do kterého bylo zaregistrováno celkem 32 190 soutěžících z 1 660 škol z celé republiky. Vzhledem k tomu, že jsme mensovní škola, jsou naši studenti vedením školy i učiteli motivováni k účasti na této soutěži více než na jiných školách. **Díky tomu se jich letos z celkového počtu 174 studentů v celé škole nominačního kola zúčastnilo 155, což je 89 % z celkového počtu!**

V kategorii B pro 2. stupeň ZŠ postoupilo našich **5 studentů do krajského semifinále:** Petr Dedek (prima), Tobiáš Kratochvíl (tercie), Amálie Hilgertová, Pavel Kantner a Rozálie Havelková (všichni kvarta). V krajském kole se umístili také na výborných pozicích, nejlepší z nich Petr Dedek byl 11. ze 154 soutěžících, Pavel Kantner pak 13., přesto to nestačilo na účast ve finále.

V kategorii C pro 1. - 4. ročník SŠ postoupili naši **4 studenti do krajského semifinále**. Jde o tyto studenty: Vojta Nižňanský (oktáva), Kristýna Šmídová (septima), Adam Bartoníček (septima) a Vilém Kolář (sexta). V krajském kole pak student oktávy Vojta Nižňanský dosáhl fenomenálního úspěchu - nejen že se stal vítězem krajského kola Logické olympiády za kraj Praha, ale získal také nejvyšší možné skóre, což se zatím nikomu v historii soutěže v krajském kole nepodařilo!!! Zároveň se tím samozřejmě nominoval do finále Logické olympiády 26. 11. 2012 v Míčovně Pražského hradu. Tam se na něm zřejmě podepsala nervozita, takže si neodnesl sice žádnou medaili, ale i tak mohl být s výsledkem spokojený.

Krajské kolo pro soutěžící z Prahy a Středočeského kraje proběhlo 2. listopadu 2012 jako každým rokem na Mensa gymnáziu, o.p.s., kde se stal jeden z pedagogů školy, který dlouhodobě spolupracuje s Mensou, Martin Kalivoda, i hlavním koordinátorem krajského kola pro Prahu a střední Čechy. S organizací soutěže a s opravami testových úloh mu pomáhali studenti naší septimy, kteří byli k tomuto účelu uvolněni z výuky. Kvůli zajištění dostatečného prostoru pro soutěžící jsme museli naše vlastní studenty „vyhnat“ na nejrůznější odborně zaměřené exkurze.

Celostátního finále v Míčovně Pražského hradu 26. 11. 2012 se zúčastnilo také několik našich studentů – jeden jako soutěžící (V. Nižňanský) a několik dalších pod vedením učitele M. Kalivody posílilo tým organizátorů. Zároveň při akci propagovali naši školu.

Foto: autorka

Jelikož jsme při stěhování na Řepy slíbili vedení této MČ, že se aktivně zapojíme do pořádání místních aktivit pro děti a mládež, a zároveň abychom motivovali k větší účasti v Logické olympiádě řepské a jiné školy, rozhodli jsme se, že uspořádáme jako „přidanou hodnotu“ Logické olympiády pro MČ Praha 17, 13, 5 a 6 – **soutěž Talent základek.**

Soutěž proběhla dne 1. 11. 2012 na naší škole. Zúčastnilo se jí 42 soutěžících z prvního stupně ZŠ z Prahy 5, 6, 13 a 17. V první části se otázky týkaly všeobecného přehledu, konkrétně matematiky, zeměpisu, dějepisu, literatury,

televizních pořadů, přírodopisu, občanské výchovy atd. Ve druhé části testu měly děti prokázat znalost své městské části. Ukázalo se, že si valná většina dětí dokázala poradit v první části testu s otázkami, které se týkaly našeho státu či kontinentu, ale nevěděly téměř nic o tom, kde mají ve svém okolí nejbližší sportoviště, koupaliště nebo nemocnici či jaké noviny městská část vydává a které známé osobnosti bydlí v jejich okolí. Naší snahou kromě jiného bylo, aby se díky této soutěži začaly o dění ve své městské části více zajímat a aby např. věděly, kde mohou nedaleko svého bydliště aktivně trávit volný čas.

Soutěžilo se o lukrativní ceny – tablety, mobilní telefony a vstupenky do multikina.

Záštitu nad soutěží pro svoji MČ převzaly dvě starostky, a to starostka Prahy 17 Jitka Synková a starostka Prahy 6 Marie Kousalíková, za což jim patří náš dík.

Soutěž přišla zahájit starostka Prahy 17. Popřála dětem hodně úspěchů v soutěži a předala za MČ Prahu 17 drobné dárky. Poté už se děti snažily vzpomenout si, co všechno vědí, aby správně odpověděly na otázky. Rodiče si mezitím mohli poslechnout pár informací o naší škole nebo si dát drobné občerstvení.

A pak už nastalo toužebně očekávané vyhlášení výsledků. Toho se ujala společně s ředitelkou naší školy Mgr. Magdou Kindlovou vedoucí odboru školství, kultury a sportu MČ Prahy 5 Mgr. Kateřina Kulíšková. Paní Kulíšková udělala vyhlašování velmi napínavé a zde jsou jména šťastlivců, kteří uspěli nejlépe:

Talent základek Prahy 5:
1. místo – Šimon Krámský (ZŠ a MŠ Barrandov) – tablet
2. místo – Adam Král (ZŠ Radotín) – mobilní telefon
3. místo – Tadeáš Salaba (ZŠ Radotín) – 2 vstupenky do multikina

Talent základek Prahy 6:
1. místo – Matěj Šprynar (ZŠ Cesta k úspěchu) – tablet
2. místo – Vít Beneš (ZŠ Cesta k úspěchu) – mobilní telefon
3. místo – Anežka Zapotilová (ZŠ Pod Marjánkou) – 2 vstupenky do multikina

Talent základek Prahy 13 a 17:
1. místo – Jan Novák (ZŠ Jana Wericha Praha 17 – Řepy) – tablet
2. místo – Barbora Trojanová (ZŠ Jana Wericha Praha 17 – Řepy) – mobilní telefon
3. místo – Petr Fučík (ZŠ Jana Wericha Praha 17 – Řepy) – 2 vstupenky do multikina

Soutěžící, kteří letos neuspěli, nemusejí věšet hlavu – soutěž Talent základek bude pokračovat i v následujícím roce, věříme tedy, že se s některými opět uvidíme. Nezapomeňte se tedy příští rok včas zaregistrovat do Logické olympiády!

Studium dvou vysokých škol současně

Libor Kožík, l.kozik@seznam.cz

Na intranetu Mensy delší dobu probíhala diskuse (https://intranet.mensa.cz/index.php?men=men5.3.0.0&f=2&t=251) nad otázkou, zda je nebo není dobrý nápad studovat dvě vysoké školy zároveň. Z diskuse se svolením rád vybírám a přetiskuji příspěvek Libora Kožíka, pod který se mohu jakožto absolvent FEL-ČVUT (2000-2007) a FPH-VŠE (2001-2009) s naprostým souhlasem podepsat a potvrdit validitu v něm uvedených tezí i s odstupem času – Ing. et Ing. Tomáš Kubeš, šéfredaktor.

Já souběžně dvě vysoké školy studuji, ale nejsou to nejnáročnější obory (podnikové hospodářství a politologie). Mohu říci, že současné studium dvou vysokých škol člověka naučí mnoho věcí nad rámec toho, s čím se setká na přednáškách. Především organizovat si čas, hledat skulinky nebo nová řešení a eliminovat všechno přebytečné. To je zatraceně dobré a věřím, že každý tento způsob uvažování v budoucnu s výhodou uplatní. Aby se vše dalo stihnout, člověk se musí naučit dokonale zvládnout to, co si naplánuje, protože mu nezbývá mnoho místa na zdlouhavé odkládání – odsouvání je cesta do záhuby. (Ve výsledku často budeš třeba ten „hlupák“, co se aktivně hlásí na první prezentaci v semestru a podobně.) Naučíš se také zvládat pořádný nápor stresu. Nejvtipnější je, když vidíš vystresované lidi, kteří studují jen jeden obor s tebou; pak však vidíš totéž i na druhé fakultě – a ty si můžeš říct, že zvládáš obojí stres zároveň. V tu chvíli si uvědomíš, že jsi na tom úplně stejně jako oni, že naše výkonové možnosti jsou dány množstvím práce, ne našimi limity. Tohoto zjištění si obrovsky cením. Ale to si člověk musí zažít.

Velkou výhodu vidím také v tom, že studium přece jen ještě není práce. Když zažíváš přílišné tlaky, tak si je můžeš v případě nouze korigovat a například něco pustit k vodě (což v práci nejde) a celkově se naučit zacházet se stresem. Mnoho prvních zaměstnání končí tak, že člověk nezvládne stres, protože tuto průpravu nemá.

Já osobně nelituji rozhodnutí jít na dvě vysoké školy. Nevěřím, že jsem o něco přišel. Ale to záleží i na tom, jaký žil člověk život „předtím“. Já jsem na střední žil naplno a užíval si života; studiu jsem moc nedal, protože jsem si vždy říkal, že i střední školu lze zvládnout bez učení. Pak mi došlo, že je potřeba zabrat a začít dřít, abych pak měl dobrou pozici na pracovním trhu.

Můžu to tedy doporučit. Člověk však musí přežít první zkouškové období. To je peklo. Časem (asi po prvním roce studia dvou VŠ současně) člověk pochopí, že to není taková hrůza, a může se zase posunout dál. Teď už nevidím problém při dvou středně těžkých VŠ zároveň pracovat na částečný úvazek nebo se „bavit životem“, prostor pro to je. V příštím semestru odjíždím na „Erasmus“ s tím, že budu na jednu ze svých škol dojíždět z Vídně. Prostě další výzva.

V Ostravě vznikají v tomto školním roce tři kluby nadaných dětí

Hana Kalusová, SIG KND severní Morava, hana.kalusova@mensa.cz, 777 004 678

Již v září 2012 se rozjel klub nadaných dětí Ostrava-Hladnov při Gymnáziu Hladnov. Věkové zacílení tohoto klubu je 10 – 15 let. Na úvodní schůzce se děti dozvěděly, jak bude klub fungovat, a zahrály si nejrůznější deskové hry. Další schůzky klubu probíhaly už i „venku“, např. děti navštívily záchranou stanici v Bartošovicích, krajský úřad nebo katedru informatiky VŠB. Schůzky klubu jsou každou sudou středu od 15:30 h. Informace ráda podá Iva Skýbová, iva.skybova@seznam.cz.

Od února 2013 doplní činnost hladnovského klubu další dva – pro děti z mateřských škol a prvních tříd ZŠ (5 – 8 let) to bude klub nadaných dětí při MŠ Hello Teddy v Ostravě-Dubině. Klub bude otevřený každý 1. čtvrtek v měsíci od 16.30 – 18:00 hod. a nabídne zajímavé aktivity v oblasti rozumové, přírodovědné, sportovní, literární, hudební, jazykové i logické a matematické. Své dotazy na teto klub prosím směřujte na Radmilu Kuboňovou, kubonova@helloteddy.cz.

Pro děti z 2. – 5. tříd ZŠ vznikne také v únoru 2013 klub nadaných dětí při ZŠ Hello v Ostravě-Dubině, který se bude scházet každý druhý čtvrtek od 16:00 hod. Na programu bude mít např. besedu o Novém Zélandu nebo počítačové animaci, exkurzi do Dolní oblasti Vítkovic a spoustu dalšího. Kontakt pro tento klub je Alena Tůmová, reditelka@helloskola.cz.

Pro aktuální informace sledujte web deti.mensa.cz!

Co je to klub nadaných dětí Mensy?

Kluby nadaných dětí zřizuje Mensa po celé republice za účelem podchytit skupinu velmi nadaných dětí již v raném věku a poskytnout jim nadstandardní rozvoj a rozšiřování obzorů.

Kluby jsou zakládány většinou na základní škole, která poskytne pro činnost klubu vhodné prostory. Četnost schůzek je zpravidla 1x za dva týdny a náplní jsou především exkurze, přednášky, aktivity rozvíjející intelektové schopnosti, odborné projekty či logické a deskové hry.

Exkurze členů KND a DM v Open Gate, foto: Tomáš Blumenstein

Studium v Belgii, v Evropské škole

Kateřina Blížkovská, redakčně upraveno

Už jsem členkou české Mensy od letních prázdnin, ale bohužel jsem ještě neměla příležitost se zúčastnit žádného setkání. To je způsobeno tím, že už delší dobu – zhruba 13 let – bydlím v Bruselu s celou svou rodinou. Rozhodla jsem se tedy alespoň napsat článek o tom, jak vlastně v Bruselu žijeme, do skvělého časopisu Mensa.

Navštěvuji devátým rokem Evropskou školu Brusel III. Na druhý stupeň chodí celkem 1 800 žáků různých národností Evropské unie. Každá Evropská škola má několik oddělených jazykových sekcí. U nás v Bruselu je anglická, francouzská, holandská, řecká, německá, česká, slovenská a španělská. Toto nám umožňuje poznávat různé kultury a nové lidi. Každé ráno i odpoledne jezdíme školním autobusem. Škola končí prvnímu stupni v 15:30 h a druhému v 16:15 h.

Ecole Européenne de Bruxelles III,
foto: http://www.eeb3.eu/

Naučila jsem se v této škole plynule francouzštinu a angličtinu, učím se německy. Můj „první jazyk“ je samozřejmě čeština, ale protože není dost žáků zrovna v této sekci – v našem ročníku jsme jen čtyři – máme všechny ostatní předměty, například matematiku nebo fyziku, v našem druhém jazyce. Výuka jazyků je skvělá v tom, že 90 procent učitelů jsou rodilí mluvčí.

Dějepis a zeměpis máme všichni povinně v našem tzv. druhém jazyce – pro mě je to angličtina. I různé odborné předměty, jako ekonomiku, máme také v angličtině. Toto nám velmi pomáhá zdokonalovat se v jiném než mateřském jazyce.

V mém ročníku – pátém na druhém stupni, desátém celkem (máme 12 let školy celkem – 5leté primární (ekvivalent 1. stupně ZŠ) a 7leté sekundární vzdělávání (ekvivalent 2. stupně ZŠ a úplného středního vzdělání ukončeného úspěšným vykonáním maturitní zkoušky)) – si vybíráme, jaké předměty si zvolíme do posledních dvou roků naší výuky. Můžeme kombinovat všechny předměty. Například bych si mohla vybrat biologii, zeměpis a výtvarnou výchovu. Musíme ale mít určitý počet hodin (minimálně 31, maximálně 35) a určité předměty jsou povinné.

Náš známkovací systém je také zcela jiný. 10 je nejlepší známka, 0 nejhorší. Jinými slovy známkuje se v rozmezí desetistupňové škály. Smíme dostat nejhůře 6, abychom prošli (odpovídá v pětistupňovém známkování známce 4). Za celý rok dostaneme vždy čtyři vysvědčení.

Mlékárna a cukrárna v miniprovedení

Petra Podařilová, podarilovap@seznam.cz

Dlouhou dobu se zajímám soukromě i pracovně o malé výrobce potravin, kteří pracují poctivě a rádi a snaží se nám spotřebitelům dodat to nejlepší, co vyrobí. Potkala jsem pár opravdu zajímavých výrobců, kteří neberou svoji práci jen jako prostředek k vydělání peněz, ale i jako koníček, do kterého dávají všechen svůj volný čas. O tyto zkušenosti s úžasnými lidmi jsem měla potřebu se podělit, proto jsme navštívili dva z nich 24. 11. 2012 v Hradci Králové. Zájem o exkurzi byl veliký, sešlo se nás víc než dvacet, což mě opravdu potěšilo. Abychom se do malých provozů vtěsnali, rozdělili jsme se na dvě skupiny.

Naše skupinka navštívila nejprve farmu Kejklíček – minimlékárnu, kde se nám věnovala Vlasta Kejklíčková a její manžel. Velkým překvapením pro většinu účastníků bylo, že jsme místo do tovární haly byli pozváni k rodině přímo domů, do rodinného domku. Na chodbě jsme dostali návleky a čerstvě vyvařené pantofle a obsadili Kejklíčkovým sklep, kde mají vybudovanou moderní minimlékárnu, která plní mnoho funkcí, od zpracování surového mléka až po balení výrobků. Zpracovává se zde čerstvé mléko z vlastního chovu krav, které přímo z dojíren putuje do minimlékárny. Poslechli jsme si výklad o vzniku a záměrech farmy, která se zabývá i zemědělskou výrobou, o funkci jednotlivých strojů, technologických postupech a bezpečnosti potravin. Ochutnali jsme výborné jogurty, sýry, mléko, a to v průběhu čekání, až se nám srazí mléko a my si vyzkoušíme výrobu čerstvého sýra na vlastní kůži. Zejména pány zaujal odpad z výroby sýrů – syrovátka, kterou jsme si pak mohli odnést spolu s vlastnoručně vyrobenými sýry. Vlastní výtvory jsme si obalili v bylinkách a koření dle vlastního výběru, paní Kejklíčková nám je „zavakuovala“ a odvezli jsme si je domů. Oproti plánovanému času jsme v mlékárně strávili zhruba 4 hodiny a malí návštěvníci se ještě potěšili na dvoře s kravičkami a prasátky a prozkoumali dojicí automat. Na farmě jsme si nakoupili zásoby čerstvých výrobků a uvolnili místo netrpělivé druhé skupině, která již čekala na dvoře. Čekání si krátili zkoumáním krav a jejich krmiva.

Pralinka, foto: Ondřej Suchý

Po exkurzi na farmě jsme se přesunuli do Cukrářství u Rudolfa, kde se nás ujal pan Papírník a slečna Vaníčková. Nejprve jsme ochutnali bonbony z vlastní výroby a výbornou horkou čokoládu. Poté jsme se přesunuli do maličké výrobny přímo v cukrárně. Pan Papírník nám zapáleně vyprávěl o historii výroby čokolády, předal nám i materiál, kde je vše popsáno. Mohli jsme ochutnat kakaové boby, čokoládové polotovary, pravou karamelovou šlehačku, čokoládu, náplně například z jedlých kaštanů a další dobroty. Odvážní si mohli vyzkoušet různé práce při výrobě, včetně výroby čokoládových ozdob na dorty. Tato sladká exkurze se protáhla až do pozdního večera, cukrárnu jsme obsadili na celé 4 hodiny. Po této exkurzi jsem si říkala, že po obrovském množství čokolády, kterou jsem ochutnala, na ni nebudu mít minimálně týden chuť. Ale pravdou je, že hned druhý den jsem byla ráda, že jsem si pár pralinek dovezla domů.

Výroba sýra, foto: Ondřej Suchý

Děkuji tímto všem účastníkům za vytvoření příjemné atmosféry a za jejich pozornost. Michalovi Macháčkovi za to, že se ujal jedné ze skupin, a děkuji majitelům výroben, které jsme navštívili, za jejich nadšení a obětavost, se kterou se nám věnovali. Opravdu se těším na další exkurzi, kterou budeme již brzy organizovat, neboť zájem o dobré jídlo je veliký. Příště navštívíme řezníka v Poděbradech a další exkurzi v Hradci vzhledem k velkému zájmu brzy zopakujeme, aby ani ostatní o tyto zážitky nepřišli.

Hašišbába

Jana Šindelářová, p3_sindel@centrum.cz

V předvečer konání finále Logické olympiády v Praze se sešlo několik mensanů i nemensanů v kině Světozor na Václaváku, aby načerpalo kulturních i jazykových zážitků. V rámci Festivalu francouzských filmů se promítal netradiční snímek nazvaný trochu zhýrale – Hašišbába. Zvláštní název, zvláštní film. Přestože celý film byl prosycen drogami, neměl ambice ukázat svět hašišáků a drogově závislých. To, co se odvíjelo před očima diváků, byl boj stárnoucí ženy o důstojnou existenci, o nabytí dřívějších materiálních hodnot a hlavně o nalezení sama sebe. Mohli jsme sledovat, jak přemýšlí žena s nezdolným obchodním duchem, jak si umí poradit v každé, i hodně nepříjemné životní situaci. Zároveň nám odkryla svůj laskavý vztah ke kamarádkám a zprvu až odpudivý vztah k vlastnímu vnukovi – neskrývajíc zklamání ze životní cesty své dcery.

Více neprozradím. Tento netuctový snímek rozhodně nepatří do běžné filmové komerce a stojí za zhlédnutí, už jen kvůli obdivu nezlomné vůle ducha člověka překonávat nesnáze. Na své si rozhodně přišli znalci francouzštiny a také angličtiny (titulky běžely duálně – anglické i české). Syrovost mluvy a výrazů dokreslovala život v neutěšeném prostředí nejchudších předměstských částí velkoměsta.

Velký dík patří organizátorovi akce Vítku Švachoučkovi, který má „čich“ na výběr zajímavých filmů. Určitě nebudou zklamáni ani ti, kteří se k nám na další akce podobného charakteru přidají.

Je libo vesmírný koláček? Zdroj: www.csfd.cz

Vánoční besídka v Pardubicích

Jana Hřebíčková, jana.hrebickova@mensa.cz

Jako každý rok jsme se rozhodli rozloučit s odcházejícím rokem vánoční besídkou. V klání o místo konání tentokrát zvítězila útulná restaurace Bazalka nacházející se v romantickém prostředí pardubického starého města. S radostí jsme konstatovali, že náš počet se od loňska opět mírně zvýšil. Po dobré večeři jsme romantickou atmosféru restaurace narušili karetní hrou, což nijak nepokazilo vlídnost obsluhujícího personálu. A kdybychom tušili, že díky nehodě na železnici nebudou ten večer odjíždět vlaky z Pardubic, protáhli bychom příjemný večer o poznání déle.

Knihu vzpomínek 38 významných a zajímavých osobností (např. Walló, Štěpnička, Halík, Anderle, Schmidt, Hoffmeister, Jirotka, Kšajtová) s názvem „Laskavé vzpomínky“ si můžete objednat v nakladatelství Krásná paní, tel. 739 566 084, info@krasnapani.cz.

Švábi na stole

Věra Heřmanová, vera.hermanova@centrum.cz

První schůzka MS Hradec Králové v novém kalendářním roce naservírovala svým účastníkům menu v podobě logických karetních her. Herní chuťové buňky nám navnadil „Švábí salát“, do kterého jsme postupně přikládali kartičky s jedním ze čtyř druhů zeleniny s vyslovením druhu zeleniny, který přikládáme. Změnu v přikládání kartiček přineslo vyložení kartičky s obrázkem švába na stůl. Hlavní chod první schůzky královéhradecké místní skupiny v roce 2013 zahrnoval také maso, když jsme si zahráli hru 6 bere!, ve které trestné body představují hlavy krav. Zpočátku volně se rozvíjející hra se v závěrečných kolech strhla v taktické bitky, při kterých se občas hojně rozšířila stáda jednotlivých hráčů. Na další porce společenských her zveme všechny zájemce nejen z Královéhradeckého kraje na 5. února od 18 hodin do restaurace Satchmo nedaleko Klicperova divadla.

Má první mensovní akce – Homo computer slaví silvestra

Milada Pytelová, milada.pytelova@mensa.cz

(Fiktivní příběh nového mensana, účastníka mensovního silvestra 2012 v Pravlově)

Členem Mensy jsem už nějakou dobu, ale stále jsem nenašel čas a odvahu se na nějakou mensovní akci podívat. Letos se stalo, že jsem nějak prošvihl termín hor na silvestra s kamarády, trávit konec roku s rodiči a mladším bratrem se mi nějak nechtělo, a tak jsem neodolal lákavé nabídce přijet do Pravlova k Pytelovým, obzvlášť když jejich pozvání na mensovního silvestra zahrnovalo i víkend před silvestrem. Poslat přihlášku a domluvit se bylo snadné, a tak jsem v sobotu odpoledne po mnohahodinovém cestování napříč republikou dorazil do Pravlova. Příjemné překvapení bylo, že mne čekali už na zastávce, abych nebloudil, větší překvapení mi způsobilo množství menších dětí, které se na mne vrhly. Netušil jsem, že mne Pytelovi předhodí svým dětem jako živou hračku. Ubytovali mne v pěkném pokojíku, ovšem s obrovskou hromadou Lega a s varováním, že co si rozložím, si taky složím, a vysvětlením: „… vždyť jsme přece zakládali SIGLego…“ A pak už jsme jen hráli a hráli hry. Normálně na ně čas nemám a u spousty nových ani neznám pravidla. Nikomu to ale zjevně nevadilo a byl jsem ujištěn, že když to chápe jejich šestiletý Martin, tak já to zvládnu taky. Zrada byla ovšem v tom, že některá pravidla mi vysvětloval právě Martínek, který si je přizpůsobil co nejlépe tomu, aby sám vyhrál. Děti mne pak snadno zastřelily v Bangu i obraly v Monopolech. Konečně se mi podařilo je porážet v 6 bere! To zaujalo paní domu, sedla ke stolu a se slovy: „Tak co, šachisto, už jsi přišel na výherní strategii?“ mě bohatě zahrnula kravami, což pro ty, co hru neznají, neznamená, že by mi nějak zvlášť pomohla, právě naopak. Ještě že mne zahrnovali i jídlem a pitím. Děti překypovaly energií a ve volných chvílích ještě řádily na tanečních podložkách. V neděli dorazili další návštěvníci a rozhodli, že nastal čas vyrazit na procházku. Bylo zjevně nutné všem ukázat pravlovský kostel, školu, zámek v Dolních Kounicích, most, řeku Jihlavu, klášter Rosa Coeli, konírnu, čističku odpadních vod a rozvodnu plynu. Vrátili jsme se až za tmy, značně zabahnění, unavení a zmrzlí, na takové věci už nejsem zvyklý. Jsem Homo computer a z takové vycházky můžu i onemocnět. Následoval bujarý hudební večer. Hrálo se na klavír, kytaru, bubny a spousty dalších nástrojů. Dosud jsem věděl, že mi chybí hudební sluch, ale po této hudební produkci už nemám sluch žádný. Divím se, že na nás nedošli sousedi. V pondělí nastal silvestr, chystáme hromady jídla a vítáme další návštěvníky. Hrálo se Párty Alias, Monopoly a raz dva tu byl Nový rok. Venku jsme zapálili prskavky a sledovali veliké množství ohňostrojů na celé obloze. Jen co jsme se trochu vyspali a uklidili, vyrážím opět na dalekou cestu domů. Po celoročním sezení u počítače, jsem totiž (jak jinak) programátor, to byla zajímavá změna. Pytelovy opouštím s varováním: „Jen počkejte, za rok mne tu máte znovu!“

Silvestr u Pytelů, foto: Milada Pytelová

Jakákoli podobnost s osobami vyskytujícími se v Mense či v Pravlově na silvestra je čistě náhodná a příběh je jen výplodem fantazie autora/ky. :)

Valná hromada místní skupiny Zlín

Lenka Stodůlková, lenka.stodulkova@mensa.cz

Á... zase jsem to popletla, krupica... No nic, tak snad to vyjde.

„Milí mensané, bohužel se mi Vás při psaní článku do prosincového časopisu podařilo uvést v omyl ohledně místa konání lednové schůzky a s ní spojené valné hromady. Místo je tradičně Dobrá čajovna...“

16.13 hod., 5. ledna 2013, zastávka MHD U Zámku, Zlín

„No, tak na čtvrtou to asi nestihnu...“

* * *

Zhruba o čtyři hodiny později:

Pavel: „Máš dar výmluvnosti.“

Léňa: „V nynější pozici se mi to i hodí.“

Valná hromada MS Zlín, foto: Pavel Vyhlídal (MANDRAKe)

A proč? Neboť předseda místní skupiny by měl být i komunikativní. Proč předseda místní skupiny? Protože ve Zlíně právě skončila valná hromada. And the winner is... Lenka Stodůlková, Pavel Vyhlídal a Jan Sviták.

Zároveň došlo ke změně termínu pravidelných schůzek. Přesouvají se na první pátek v měsíci. 18. hodina zůstává. Místo zatím také.

Doufám, že budeme moci mensanům ze Zlínského kraje přinést spoustu zajímavých zážitků a seznámit je se zajímavými lidmi. Trošku se zkusíme přiblížit i náctiletým a předškolákům. Ale můžete se těšit na víc. Okukování domácích zvířátek a opékání (buřtíků, ne zvířátek) v Kašavě, výlet do Beskyd, hraní společenských her, tančení na DDR podložkách, sázení stromků, Zoo Zlín, motokáry, laser game nebo paintball, lanové centrum nebo lezecká stěna, koupaliště Duha v Pozlovicích, plavba na lodi, let větroněm, projížďka na koni či Lojzova přednáška o civilní obraně u Iva na Tlusté hoře, genetické algoritmy a neuronové sítě, to byly diskutované náměty pro Zlínskou jednadvacítku. Na co se těšíte nejvíc? Pokud máte nějaký svůj námět, určitě nám ho pošlete, jsme na něj zvědavi.

Kontakty

- Email MS Zlín: zlin@mensa.cz, konference: ms-zlin@mensa.cz
- předsedkyně: Lenka Stodůlková, lenka.stodulkova@mensa.cz
- místopředsedové: Pavel Vyhlídal, pavel.vyhlidal@mensa.cz, Jan Sviták, jan.svitak@mensa.cz

Ostravský vánoční bowling

Jiří Šmach, jiri.smach@mensa.cz

Dne 14. 12. 2012 se konal tradiční vánoční turnaj v bowlingu v Ostravě-Dubině. Účast byla hojná a hráčů bylo nakonec 8. Další zúčastnění zaujali funkci podpory svých rodičů. Turnaj probíhal ve velice přátelském duchu a ve volných chvílích byl plný diskusí. Nejúspěšnějším hráčem byl Peťa Vantuch, následován Čestmírem Kalusem a třetím Peťou Jonákem. Po sportovním výkonu jsme se přesunuli do blízké restaurace Eukalyptus, kde jsme strávili zbytek večera ve velmi příjemném domácím prostředí. Večeře byla velice dobrá a podle výrazu zúčastněných i velice chutná a vydatná. Akci bych prohlásil za velice povedenou a těším se na příští ročník.

Vánoční bowling Ostrava, foto: Hana Kalusová

Kalendář mezinárodních akcí naleznete na adrese http://www.mensa.cz/volny-cas/mezinarodni-akce/.

Vzpomínka na testování v Olomouci

Dušan Fürst, dufu@volny.cz

Dovolte, abych se ještě vrátil k testování konanému odpoledne a večer dne 30. 10. 2012 v Olomouci, kde se testování nepořádalo již dlouho. Místní skupina sestávající nyní z nových členů provedla masivní přípravu – cestou informování ředitelů olomouckých základních škol, plakátů ve středních školách, na fakultách Univerzity Palackého a v městské knihovně a informačními notickami v měsíčnících Olomouckého kraje a Magistrátu města Olomouce.

Testování bylo ohlášeno na čtyři různé časy. Byli jsme docela zaskočeni zcela zaplněným šedesátimístným sálem v prvním a druhém kole, takže na fotografování došlo až ve večerních hodinách.

Zajímavé byly i pocity popsané nyní ve vyprávění dvojice našich nejnovějších kolegyň – tedy v říjnu úspěšně testovaných. Děvčata byla napřed zaskočena, že nemůžou sedět spolu. Po testování je drtila představa, že jedna z nich splní onu hranici 130 bodů a druhá nikoli. Testující Tomáš Blumenstein měsíc „makal“ na vyhodnocování 167 testů a měsíc se děvčata trápila v nejistotě. Nakonec výsledky přišly a každá z děvčat zajásala. S velkou opatrností (aby se nedotkla té druhé s neznámým výsledkem) si sdělila výsledky a hned byl svět krásnější!

Jiná dvojice, tentokrát matka se synem, se také stala mensany. Mamince při čtení výsledků až vyhrkly slzy štěstí, více za šestnáctiletého syna než za ni samotnou!

Takže – testování může být hodně emotivní záležitostí!

Vzpomínka na testování Olomouc, foto: autor

Jeden Bang! už nám nestačí

Hana Heřmanová, hhhery@seznam.cz

MS Plzeň na své první schůzce v novém roce pokořila opět rekord v účasti, když se na schůzce objevilo celkem 14 mensanů. V tomhle počtu už jeden Bang! prostě nestačí. Naštěstí jsme měli dva, takže se na všechny hráče dostalo. Užili jsme si příjemný večer s jídlem, pitím a hrami a též s trochu pomalejší obsluhou, což jen nepatrně kazilo dojem z celého večera.

Jeden Bang! gang, foto: Petr Mičica

Co mi dává Výtvarný SIG

Jana, Zuzana a Anna Gruberovy, gruberova.j@email.cz

Jak možná víte z webu Mensy, od minulého roku Výtvarný SIG soustředil svou činnost do projektu nazvaného „O Praze v obraze“. Schůzek SIGu se účastníme téměř pravidelně a rády bychom se podělily o naše dojmy.

Praha je opravdu magické město. Svou architekturou i reliéfem krajiny zcela jedinečné. To zná každý, kdo poznal jiné metropole. Ještě výrazněji si to uvědomí ten, kdo o Praze ví něco víc, o jejích dějinách, o lidech, kteří v ní žili a tvořili. My máme tu možnost v Praze žít a vážíme si toho. Na schůzkách SIGu se nám daří vnímat známá místa i neobvyklá zákoutí opravdu do hloubky.

Nedávno Česká televize po dlouhé době uvedla film Věry Chytilové z 80. let minulého století „Praha – neklidné srdce Evropy“. Kdo jej viděl v době vzniku, jistě si vzpomene, jaké to tehdy bylo zjevení. Je to velmi působivý dokument o Praze, a i když technická kvalita obrazu působí zastarale, jeho základní myšlenka přetrvává: „Nejdůležitější je vědomí souvislostí!“

Prostředí Výtvarného SIGu nám pomáhá transformovat naše pocity do obrazů, jeden z členů je navíc umí vkládat i do veršů. Ačkoliv se to někomu může jevit jako neproduktivní konání, i pouhé „prožívání Prahy“ člověka obohacuje, stejně jako třeba poslech krásné hudby.

Můžeme také použít slov sochaře Františka Bílka (dříve cíleně nepřipomínaného): „Kdo nenachází chrám v přírodě, nemůže ho nalézt v sobě,“ – tedy kdo nedokáže pochopit krásu a bohatství přírody i dílo lidských rukou, nedokáže pochopit sebe, své místo ve světě. A to je přece také posláním Mensy, aby v dnešní povrchní době pomáhala na této cestě poznání.

V Müllerově vile

Magdaléna Tydrichová, magda.tydrichova@seznam.cz

Člověku se ani nechce věřit, kolik skvostů skrývají na první pohled skromné uličky v pražských Střešovicích. Je libo líbezný dvojdomek architekta Rothmayera? Velkolepou vilu Emila Filly nebo třeba Vágnerovy dělnické domky? Je opravdu z čeho vybírat a my jsme si vybrali – vilu Milady a Františka Müllerových.

Na první pohled nenápadná budova, která svým vzhledem nevábí kolemjdoucí a nedožaduje se jejich pozornosti. Ale nahlédneme-li pod fasádu všednosti a vstoupíme-li do nitra této stavby, naskytne se nám nový, dosud netušený pohled na vrcholné dílo architekta Adolfa Loose.

V komorní sedmičlenné skupině jsme si vilu prohlédli doslova od sklepa až po půdu a byli jsme tak svědky propojení praktického a racionálního funkcionalismu s půvabem a lehkostí interiérů. Díky tzv. raumplanu jsme občas zaváhali, v kolikátém podlaží se právě nacházíme. Několikrát jsme se přesvědčili, že to, co se tváří jako zeď, může být ve skutečnosti zabudovanou skříní. Všudypřítomná symetrie nás nutila klást si otázky, na co jsou v dětském pokoji dvě postele, když měli Müllerovi pouze jedno dítě, nebo zda je k vytopení vily nezbytné vlastnit dva kotle. V neposlední řadě nás nadchlo, že ve vile je téměř všechno – od telefonu až po výtah či toaletu – funkční.

Kromě architektonických zvláštností a pokladů jsme ocenili také skutečnost, že jsou místnosti vybaveny zcela přirozeně. Rybičky v akváriu, nádobí vzorně vyleštěné a vyrovnané ve skříních, dopisy čekající na stole a rozečtené knihy jen tak ledabyle odložené na poličkách... skoro to vypadá, jako by Müllerovi právě odešli na návštěvu k přátelům a my jsme mezitím nerušeně vklouzli do všednosti jejich každodenní reality. Život zde sálá ze všech stran, a i když člověk vilu opustí, zůstává v něm nadále hřejivá atmosféra, která toto místo činí jedinečným.

Když v létě Mensa navštívila vilu Tugendhat, nasadila si laťku hodně vysoko. Müllerova vila však v této konkurenci obstála více než výborně, a tak nezbývá než se zeptat – která nás čeká příště?

Müllerova vila, foto: Dana Hilská

Vladimír Kutálek – předseda SIG Peníze, dlouholetý finanční poradce a nyní i hlavní správce webu www.vlkuver.cz věnovaný problematice úvěrů. Rád Vám poskytnu své služby v oblasti úvěrů, investic, pojištění, prostě celého finančního plánu. Neznamená to pro Vás žádné náklady ani závazky a sám se rozhodnete, zda Vám mohu pomoci. Doporučuji zavolat nebo napsat ihned. Jen tak budu mít volný čas na to, abych Vám pomohl. 777 993 490, vladimir.kutalek@abcdfinance.cz.

Inteligentní on-line hry stimulující znalosti a rozvoj dětí, po registraci zdarma: http://deti.onesoft.cz/.

Virtuální prohlídky, pohled na svět okolo 360°: http://www.nakoukni.eu/.

Rádi byste se podívali na českou krajinu z ptačí perspektivy? Nabízím členům možnost zúčastnit se letu v čtyřmístné Cessně 172 pouze za úhradu podílu nákladů na provoz letadla; bližší informace a individuální domluva na adrese daniel@airfamily.se.

CAFÉ 1893 SAVOY

Říční potvory poblíž mostu Legií

Kateřina Zavadilová, katerina.zavadil@seznam.cz

Logo Ambiente zaštiťuje síť restaurací, které můžeme zařadit k tomu lepšímu z pražské gastronomie. Skupina Ambiente funguje na principu franchisingu, což znamená poskytování práva užívat obchodní známku a znalosti vlastněné nějakou korporací pro své vlastní podnikání, především převzetí návodu „jak na to“. A že v Ambiente vědí, „jak na to“, dokazuje již 18leté působení v oboru. Restaurace zapojené v síti jsou zaměřené různě – najdete mezi nimi kavárnu, „steakárnu“, „pizzárnu“ aj.

Jedna z provozoven – Café Savoy – byla opět vybrána pro letošní, v pořadí již třetí setkání SIGu Gurmán pod názvem postnovoroční brunch. Zdá se, že je založeno na pěknou tradici. Setkat se s příjemnými lidmi u výborného jídla v nádherných prostorech? Nedokážu si představit lepší vstup do nového roku!

Kavárna Café Savoy představuje jeden z klenotů bohaté pražské architektury a nachází se v přízemí secesního domu kousek od mostu Legií. Byla založena už okolo roku 1893. Kdysi se jednalo o dekadentní kavárnu a v době po sametové revoluci zase o oblíbenou zakouřenou putyku. Na konci roku 2001 prošel Savoy pečlivou rekonstrukcí a dnes nabízí pod sedmimetrovým novorenesančním stropem s mohutnými lustry elegantní dřevěný a mramorový interiér v secesním slohu s velkými okny.

Název našeho setkání byl brunch, což je spojenina slov „breakfast“ a „lunch“. Snídani jsem tedy ráno vynechala. Cestou jsem toho ale hořce litovala, jelikož jsem vyrazila o „trochu“ později, než jsem plánovala, a bála jsem se, že mě kvůli hlasitému kručení v břiše vyřadí z hromadné dopravy. Když jsem dorazila, hladově jsme se vrhla na jídelní lístek. Vybrala jsem pirožky s kozím sýrem, a i přesto, že byly moc dobré, hladově jsem pošilhávala po sousedově objemem větší porci. Časem mi však při dobrém mátovém čaji konečně dorazila zpomalenými neurony do mozku informace, že jsem syta. Původně jsem si chtěla dát ještě šneky po burgundsku a vařeného říčního raka a spoustu dalších věcí, ale na ty už bohužel nezbylo místo. Tak snad příští rok…

Když jsem dorazila domů, rozhodla jsem se, že si Ambiente trochu více nastuduji, a našla jsem na jejich stránkách dvě zajímavé informace. Pro kuchařinky je to stránka s recepty www.ambi.cz/recepty.php. A pro ty, kterým zázrak jménem vaření zůstává, jako mně, obestřen tajemstvím, je tu možnost stát se členem Kulinářského klubu Ambiente http://ambikarta.ambi.cz/cz/ a čerpat výhody, které plynou ze statusu stálého zákazníka. Zkuste i zajímavé pozvánky, které můžete poslat přímo ze stránek svým hostům, které pozvete na posezení.

Jelikož my v SIGurmánu nejsme žádná ořezávátka, stihli jsme ten den navštívit ještě jednu kavárnu. Těšte se v některém z dalších čísel časopisu na pozvánku do velmi příjemného Café Lounge, které Maurerův výběr Grand Bar 2012 zařadil na 8. místo v rámci celé ČR.

Krásný nový rok 2013!

Interiér kavárny, zdroj: www.ambi.cz

Podívejte se na fotografie z akcí, zapojte se do diskuse nebo nalezněte mensany kolem sebe: https://intranet.mensa.cz/.

Logická olympiáda ČR aneb boli sme pri tom

Daniela Metesová, danka@metes.sk

26. november 2012, Praha, Pražský hrad

Deň, kedy sa oficiálne začína štrajk slovenských učiteľov. Školy zostávajú zatvorené, učitelia právom žiadajú, aby nezostávali na okraji spoločnosti a dostali vyššie platy, deti sa pri počítačoch tešia, že dnes nemusia do školy. Ale takáto atmosféra je iba na Slovensku. 200 detí z celej Českej republiky naopak ráno vstávalo a dnes žije pre niečo celkom iné. Cestujú na Pražský hrad s očakávaním dobrodružstva a túžbou vyhrať súťaž – Logickú olympiádu v Českej republike. V tento deň sa koná finále už 5. ročníka. Do riešení sa zapojilo 32 000 súťažiacich, no na finále sa však dostali iba najlepší z najlepších. Aké jednoduché... No ale celkom také jednoduché to určite nebolo... Na Mensa gymnásium sme prišli už deň vopred, v nedeľu, ako drobná výpomoc pri prípravách s očakávaním stresu, nervozity, tak trochu aj mensáckeho chaosu..., ale nič také sa nekonalo. Úlohy už boli pripravené, vytlačené, rovnako ako aj diplomy, menovky, šípky, tabuľky, smerovky, harmonogram... Snažili sme sa priložiť ruku k dielu aspoň ukladaním, skladaním, sortovaním a šlo to. Jednoducho pohodička.

Deň D – pondelok, ráno o 07.00, Tomáš a jeho družina rozdávajú úlohy s pokynmi a všetko len tak frčí. Úlohy sú rozdelené do jednotlivých skupín, kde každá má svojho koordinátora a príprava len tak odsýpa. Všetko je pripravené, načasované, rozložené notebooky, veľké premietacie plátna osvetlené, ozvučenie reve, skúška hlasovacieho zariadenia, uloženie cien, prezentácia.... 56 dobrovoľníkov maká ako včeličky. Ja som bola pridelená do skupiny opravárov. Nie, nemusela som meniť žiarovky na záchode, ani premasťovať dvere, ale po nejakej dobe opäť opravujem testy. Akurát nepíšem známky. Marián je na dozore v sále, ale deti sú tak veľmi disciplinované, žiadneho kápa ani robiť nemusí, len rozdáva a zbiera testy...

Celá súťaž má 3 kategórie: kategória A (prváci až piataci ZŠ), kategória B (šiestaci až deviataci), kategória C (študenti stredných škôl). Moderovania sa okrem Tomáša ujal aj známy český herec – Jaroslav Dušek, skutočne charizmatická osoba. To, ako celý deň krásne k deťom rozpráva, ma skutočne dostalo. V písomnom teste majú 25 úloh a 30 minút, načo však pán Dušek hneď v úvode upozornil, že sa to nedá stihnúť, tak sa z nevyriešenia nezbláznite, ale detičky sú šikovné a usilovne počítajú, kreslia, dopĺňajú. Ak čakáte po písomnom teste ešte jednu dve úlohy, tak ste počítali málo, pretože deti potom hľadajú slová, počítajú zvieratká v rozstrihaných obrázkoch, riešia Tetris, prešmyčky, testujú svoju pamäť či postreh. Ako to už v každej súťaži chodí, ani táto by nemohla existovať bez sponzorov a tak unavené a celkom vyčerpané detičky po ťažkých úlohách pozerajú ešte prezentáciu školy Open Gate, Mensa gymnázia a počúvajú nekonečný sponzorský zoznam. Však aj výborný obedík formou rautu, či rôzne nealka nápoje sú od nich...

Ešte pred samotným vyhlásením výsledkov každé dieťa dostáva diplom za účasť vo finále, knihu a nejaké malé darčekové predmety. Tí najmenší samozrejme aj sladkú odmenu. Tramtatatá, tramtatatá, všetky oči sa upierajú na provizórne pódium, ktoré sa pod množstvom darčekov prehýba. Však bodaj by aj nie, odmeňovaných je desať najlepších z každej kategórie. Čo vyhrali tí naj, ale akože fakt najlepší? Predsa notebooky, digitálne fotoaparáty, tablety, chemické laboratórium... Deti sú už síce veľmi unavené, ale aj tak tlieskajú každému ocenenému. Čo ma trochu prekvapilo je, že na prvých piatich miestach sa v žiadnej kategórii neumiestnil žiak z hlavného mesta. Asi predsa len zdravý logický úsudok súvisí aj so sedliackym rozumom... tým nechcem samozrejme nikoho uraziť. Potlesk, poďakovanie, zhasínajú svetlá a začína sa baliť. Nás čaká ešte dlhá cesta domov na Slovensko.

PALEC HORE!

Cyklochalupa Sázavka – rekreační ubytování na Vysočině s kapacitou 6 lůžek. Pro aktivní odpočinek – výlety pěšky, na kole i na lodi. Slevy pro děti, důchodce, cyklisty a držitele Rodinných pasů. Členové Mensy ČR mají při týdenním pobytu jednu noc zdarma. Více na www.cyklochalupa.ic.cz.

Jsem sice sociální pracovnice zaměřená na seniory, ale baví mne psaní a jsem nyní na mateřské dovolené. Proto svoje literární ambice upínám k novému webovému portálu pro všechny www.rodina21.cz, kde se specializuji na děti a kulturu, ale lze toho zde nalézt mnohem více. Přijďte se (nejen) za mnou podívat. Tereza Cimburková

O přednášce „Americké národní parky“

Jindřiška Hrubá, hrujin@seznam.cz

Chtěla bych se s vámi podělit o své dojmy z přednášky doc. Radovana Souška, Ph.D., která se uskutečnila dne 27. listopadu 2012 v prostorách informačního a vzdělávacího střediska Dopravní fakulty ČVUT v Praze-Karlíně. Akci zajišťovala Zuzka Šimková.

Přišla jsem, protože jsem si chtěla oživit vzpomínky na cestu po národních parcích Ameriky, kterou jsem absolvovala před více než deseti lety se stanem a s minimálním vybavením a s fotoaparátem, který přestal fungovat skoro na začátku dovolené, díky čemuž mi zůstalo jen pár snímků a vzpomínky na čas prožitý v těchto místech s partou prima kamarádů.

Vyprávění i promítané fotografie předčily moje očekávání. Cesta Radovana Souška byla mnohem delší a obsažnější, než jsem si představovala. Začínala na Floridě v parku Everglades a vedla severozápadním směrem přes celou Ameriku, převážně ne příliš obydlenými oblastmi, přes ranč South Fork – známý ze seriálu Dallas, přes Skalisté hory do národních parků středozápadu jako Death Valley, Joshua Tree, Grand Canyon, Zion, Bryce Canyon, Messa Verde, Yosemite Park, Yellowstone Park a další. Velký dojem na mne udělaly snímky z Monument Valley a přilehlých indiánských vesnic. Také vyprávění o zážitcích z cesty ve mně vyvolalo touhu znovu cestovat, prohlédnout si místa, kde jsem už byla, ale také se podívat na místa, která jsem viděla jen na fotografiích na přednášce.

Byla bych se ráda zeptala, zda někdo přijme nabídku Radovana Souška, vyslovenou na přednášce, ještě jednou se společně vydat do Ameriky nebo do Austrálie. Doporučila bych každému, kdo má jen trochu možnost, aby nabídku využil. Poslouchat vyprávění je příjemné, dívat se na fotky je krásné, ale stát v místě, ze kterého pochází ta fotografie, je teprve zážitek. Dýchat řídký vzduch, který je na náhorních planinách Ameriky, vidět vysoké hory a rozlehlá liduprázdná údolí, kameny a zvláštní přírodní útvary, dívat se na stromy a rostliny, které jsou trochu jiné než u nás, střídat teplotní rozdíly, kdy jeden den nemůžete horkem spát a další den o sta kilometrů dále vám v noci přimrznou před stanem tenisky k trávě, setkávat se se zvířaty, která se vás nebojí, a když chcete ráno vylézt ze stanu, tak nemůžete, protože srnka právě objevila, že před vaším stanem je ta nejlepší tráva, a nebo nakonec třeba utíkat před medvědem, před kterým se prý utíkat nemá, ale to se lehko říká a špatně dodržuje. Tak to jsou zážitky z cest.

Ještěrka v parku Colorado National Monument, foto: Radovan Soušek

Věřím, že se mezi vámi najdou takoví, kteří spolu s Radovanem Souškem objevné cesty uskuteční a budou mít dlouhá léta na co vzpomínat. Já už se těším na další přednášky a besedy s krásnými fotografiemi a vyprávěním neobvyklých zážitků z těchto cest.

Cedar National Monument, Utah, foto: Radovan Soušek

Zase o jednoho míň

Martin Hájek, redaktorka rubriky: Eliška Anna Kubičková

Vítr již rozfoukal všechnu mlhu, zametl zledovatělý prach na silnicích a volných prostranstvích. Nyní mlčel. Řetěz naposledy, s hlubokým zařinčením narazil do zábradlí a rozhostilo se ticho a –

Ne klid. Bylo to jakési prázdno. Najednou se zdálo, že jediní obyvatelé tohoto kousku města jsou duchové. Auta stála nehybně po krajích silnic a na parkovišti, čekající na své majitele. Marně. Trolejbusová vozovna, moderní prosklená budova ve tvaru lodi, vypadala, jako by ji nikdo nikdy nepoužíval. Vozy v jejích útrobách stály vyrovnané v řadě, po jediném řidiči ani stopa. Tunel, ze kterého obvykle vyjížděly, byl vyplněný neprostupnou temnotou. Tmavě šedá, holá lanka trolejí zavěšená nad silnicemi visela bez sebemenšího pohnutí a spolu se sloupy tvořila dojem dlouhé chodby, oddělené od okolí železnou klecí. Na nedaleké zastávce čekaly pouze oloupané, popsané lavičky a nepřijíždějící tramvaj vyhlížel odpadkový koš a vedle stojící sloupek označující místo, kde by měla zastavit. Nikde v dohledu se nic nehýbalo, po člověku ani památky.

Ale možná…

Z šedé oblohy se spustilo hejno černých ptáků. Vrány. Zakroužily v širokém oblouku nad plochými střechami budov školního areálu, proletěly okolo komínů a zamířily níž, k zastaralým oprýskaným oknům ve vrchních patrech. Vzduch prořízlo ostré zakrákání, nesoucí se až doposud zmraženým tichem k nejbližším sklům. Ale ne až za ně…

Je tam.

* * *

Ze zastaralého amplionu se šuměním prodral několikanásobný gong, záhy se ztrácející v náhlém nárůstu hluku.

Ještě jednou se podíval po třídě, jak se mu relativně udržovaný klid v hodině mění v naprostý, ale pro školy tak typický chaos přestávek. Dnes mu to však nevadilo. Oči se zastavily u žáka v poslední lavici u okna, který snad jako jediný ještě seděl na svém místě. Rychlými tahy tužkou dokončoval nějaký obrázek v sešitě, ale i na dálku bylo poznat, že se nejedná o paralelní zapojení rezistorů, které bylo na tabuli. Nepříliš užitečný výsledek hodiny základů elektrotechniky.

Ale ani to mu nevadilo. Dnes rozhodně ne. Po tváři mu přelétl zvláštní úsměv. Zapadlé oči však zůstávaly stejné. Směs šedé a modré, tvrdé jako ocel, zaštiťující černou uprostřed, která nedávala sebemenší šanci komukoliv nahlédnout dál, ani těm, kteří byli obdařeni tím zvláštním talentem.

Na okamžik se střetly s pohledem toho chlapce, ten však okamžitě sklopil zrak zpátky k sešitu a po podpisu obrázku ho narychlo zavřel.

Takže zasněžená krajina… Ještě se uvidí, co se z tebe vyklube, prolétlo vyučujícímu při odchodu hlavou.

Tentokrát nezvolil tradiční cestu do svého kabinetu, ale přesně opačnou.

* * *

Ten učitel Tomášovi den ode dne naháněl větší hrůzu. Ne, že by k němu byl nepříjemný, to ani zdaleka, ale vždy, když na sobě ucítil jeho pohled, přeběhl mu mráz po zádech. A navíc v jeho očích bylo něco… divného. Nedokázal to popsat, ale na rozdíl od ostatních z něj necítil žádné emoce nebo náladu. Všechno bylo skryto za čímsi podobným bariéře.

Osobně proti němu nic neměl, ale instinktivně ano. A nejvíc právě uplynulou hodinu. Vlastně se nic nestalo, byla to hodina jako každá jiná, ale i přes to, že učiteli nevěnoval pozornost, jeho mysl uchvacoval iracionální strach právě z něj. Tomášovi se stále ještě třásly ruce. To nebyla paranoia. Určitě ne.

* * *

Kancelář se halila do tichého, klidného šera. Přes žaluzie se dostalo jen pár paprsků světla, dopadajících na knihovnu z leštěného dubového masivu, táhnoucí se podél celé pravé stěny místnosti.

Ředitel se za stolem, patrně stejné výroby jako ostatní nábytek, skláněl nad svazkem papírů, když ho vyrušilo tlumené zaklepání.

„Dále," odpověděl automaticky.

Po krátkém klapnutí dveří do místnosti nahlédl postarší učitel s plnovousem a ještě větší pleší, než jakou měl ředitel sám. Ale ne o mnoho. Výraz v jeho obličeji naznačoval dobré zprávy.

„Neruším?" zeptal se. Pozdrav si odbyl už minulou přestávku.

„Ale jistě, že ne. Pojďte dál, pane Klásek," zaznělo mu v odpověď ještě vstřícněji než obvykle.

Už to poznal. Ať to bylo cokoli, věděl, že jakýkoli jiný výraz než obvyklá kamenná tvář znamená něco důležitého. Učitel přešel po místnosti a usadil se do jednoho z křesel po levé straně stolu.

„Mám pro vás dobrou zprávu, pane Říha."

‚Já vím' si ředitel nechal pro sebe. „Ano?"

„Žádná výjimka se v tomto roce nestala."

Daleko lepší zpráva, než jakou očekával. „Opravdu? Ale jak je možné, že jsme ho neodhalili dřív? Nebo je to ona?"

„Je to chlapec. Zdá se, že něco málo zná, ale necítím z něj žádnou sílu. Umí jen pozorovat a taky se maskovat."

„Opravdu? Neříkejte… A jakým způsobem?" zeptal se ředitel s rychle narůstajícím zájmem.

„Jde o ukrývání aury, takže je pak velmi snadno přehlédnutelný, hlavně když u něj je někdo další. Dá se tak pozorovat pouze vizuálně. Bylo by nebezpečné, kdyby se vmíchal do davu. Tak by se nám mohl velmi snadno ztratit."

„To bude snadné vyřešit," mávl nad tím ředitel rukou a otevřel jednu ze zásuvek stolu. Byla plná dokumentů. „Jak že se jmenuje?"

„Tomáš Skalický," zaznělo v odpověď.

Ředitel položil ruku na hřbety složek a pak bez jediného zaváhání vytáhl právě tu, kterou potřeboval. Obálka byla téměř prázdná, až na pravý horní roh, kde stálo jméno a šesticiferný kód. Otevřel ji a zběžně prolistoval. U papíru hned za kopií vysvědčení z deváté třídy se zastavil a důkladně si ho přečetl. S náznakem zklamání se obrátil zpět na kantora.

„Víte, kolego, že jich bylo ještě před padesáti lety daleko méně?" zeptal se. Nechal Kláska, aby naznačil zápornou odpověď a pokračoval: „Zrovna jsem dočetl jeden ze spisů dávných mistrů našeho řemesla a dozvěděl se, že je tehdy bylo velmi obtížné najít. Naši předchůdci proto často jezdívali s cirkusy a dalšími kočovnými společnostmi, a protože se na jejich vystupování šel podívat kdekdo, objevil se i některý z nich.

Po druhé světové válce je zaznamenán jejich velký nárůst, a to nejen v Evropě. A za padesát let nebylo zjištěno proč."

Probral se zbytkem papírů, zavřel složku a ještě jednou pohlédl na jméno.

„Informujte ostatní zaměstnance," vyzval ho po chvíli, slovo školy však vypustil, „ať se ke mně dostaví po obědě na poradu."

Po chvilce ticha, která naznačovala, že může jít, se Klásek zvedl k odchodu. Ještě než za sebou zavřel dveře, ozvalo se za ním s náznakem škodolibého pobavení: „A nezapomeňte informovat pana Navrátila."

Dveře potichu klaply. Opět klid. Jen složka Tomáše Skalického v tichém šelestu přistála v jiném šuplíku na dva další, velmi podobné dokumenty.

Říha se porozhlédl po místnosti a zadíval se na část knihovny, kde byly vystaveny největší cennosti. Tři knihy, všechny v černé kožené vazbě, vykazující okázalé stáří, ale i dobré zacházení, vedle nich tři podivná kovová těžítka s dobře zřetelnými rytinami, největší cenností však byla nádherná, stříbrem zdobená replika turecké šavle ze 17. století.

Ředitel se otočil v křesle, odhrnul žaluzie a zadíval se ven na vrány, jak přelétávají po školních pozemcích. Zaposlouchal se do jejich krákání.

* * *

Ruka nepříjemně pálila. Nebyla to jediná část těla, která si stěžovala, ale byla na tom nejhůř. Unaveně se pohybovala sem a tam a jehlovým pilníkem, který držela, rozšiřovala otvor v malé kovové destičce upevněné ve svěráku.

Tomáš se narovnal, aby ulevil zádům, rozhlédl se, aby zjistil, jak jsou na tom nejbližší spolužáci, a s potlačovaným zívnutím se protáhl. Byla to nekonečná práce. Železné piliny se zažíraly hluboko do kůže a neustále jich přibývalo. Měl dojem, že ostatním to nevadí tak jako jemu, alespoň si při reptání na téma „co je to za hroznou výuku" ničeho takového nevšiml.

Zlaté dřevo, říkal si. Když si tehdy u vyřezávání mumlal, jak to jde pomalu, nevěděl, co ho čeká. Jenže teď už bylo pozdě. To věčné pilování byla první – a podle jeho názoru naprosto zbytečná – část praktického vyučování. Ještě že je měli jen dva dny ze dvou týdnů. Zbývala hodina a půl.

„Podej mi rýsovací jehlu," promluvil chraplavý hlas z nepříjemně krátké vzdálenosti. Tomáš nemusel ani otočit hlavou, aby se ujistil, kdo to je. Neměl tohoto učitele rád a velmi brzy poté, co ho poprvé uviděl, nabyl dojmu, že to je vzájemné. Trochu opožděně se pokusil zakrýt svoje leknutí, konečně odtrhl pohled od okna a začal se přehrabovat v zásuvce stolu, ze které musel vzápětí vytáhnout i kladivo a dorazovou měrku.

Promnul si ruce, chopil se svého nástroje a pustil se zpátky do práce. Upřel zrak znovu ven. Výhled kazily staré rezavé mříže, stejné jako v jejich třídě. Nejlepší ochrana proti zlodějům. Ve škole bylo mnoho věcí, které se daly ukrást a dobře zpeněžit, i když jak se porozhlédl po dílně, tady to neplatilo.

Obloha se zdála být jedním velkým mrakem, dostatečně šedivým na to, aby bylo jasné, že bude pršet. Slunce za ním zářilo příliš slabě, než aby udělalo den hezčím. Tráva se sice zbavila jinovatky, ale svoji barvu už ztratila. Ztmavla a už se nezdála tak živá.

Učitel se vracel zpět. Jeho kroky byly od otevřených dveří do kabinetu zřetelně slyšet. Nejvyšší čas, aby se zase otočil k práci a předstíral, že ho plně vytěžuje. Stihl to.

„Tady to máš zpátky," utrousil. Jeho hlas byl měkký, snad kdysi zvučný a příjemný, ale neblaze se na něm podepsal alkohol a častý křik. Stal se suchým stejně jako cigarety, které z něj byly také občas cítit. Učitel podal Tomášovi kladivo a dorazovou měrku. Tomáš je uložil zpátky na svoje místo, natáhl ruku, aby vzal poslední předmět, ale…

Au! Zasyknutí zastavily pevně sevřené rty. Dlaň se srazila s hrotem rýsovací jehly, když ji chtěl dát učitel do stolu sám.

„Nestalo se ti nic?" zeptal se učitel rychle. Jeho hlas se stal na okamžik vlídnějším, jako by o svého žáka měl starost. Jako kdyby mu nebyl lhostejný.

„Ne, nic," zamumlal Tomáš hledaje místo, kam ho hrot zasáhl. Bod, odkud odeznívala bolest, zůstal neporušený. Žádná krev, snad jen drobná oděrka. Skrz kůži se nedostal.

„Vážně?" ujišťoval se kantor. Tady v dílně se dalo dojít k infekci snadno.

„Nic s tím není," odvětil a ukázal mu dlaň. Učitel si ji pozorně prohlédl, a když neshledal nic, co by ošetřit potřebovalo, odešel zkontrolovat a případně zhoršit známku některým příliš hlasitým žákům. Ale až k nim nedošel. Zastavilo ho zazvonění telefonu.
„Ano? Á, to jsi ty, Vláďo. Jak to jde?" vybavoval se lehkým, nenuceným konverzačním tónem, usmíval se a hrál si se zakroucenou telefonní šňůrou. „Já? Už jsem to zkoušel, ale nevyšlo to," pokračoval. Během krátké odmlky přejel pohledem dílnu a pak přikývl, jako by to ten na druhé straně mohl postřehnout. Anebo jen nebylo slyšet souhlasné mhmm. „Dobře, budu tam. Jo, jo, ty taky. Tak se měj."
Sluchátko s klapnutím dosedlo na původní místo.

O čem si tak mohli povídat… Měl dojem, že to nebyl jen tak obyčejný rozhovor o ničem, kterých si učitelé praktického vyučování telefonovali denně spousty. Poslední dobou měl podezřívavých dojmů až nad –
Tok myšlenek najednou zastavil hlasitý zvuk. Nezněl zvenčí, ale v jeho hlavě. Dlouhý, zoufalý výkřik… Sevřelo se mu srdce, jako by ze sebe chtělo dostat všechnu krev, vzduch uvázl v uzavřených plicích.
…umlčený ztrátou vědomí.
A to věděl jak? Nevěděl. Ty myšlenky se nabízely samy, vtíravě, neodbytně, tvářily se jako jediné a nevyvratitelné řešení.

Poněkud pozdě si uvědomil, že sebou trhl, jako kdyby dostal ránu elektrickým proudem. Rozhlédl se, jestli to někdo nespatřil, a vzápětí skryl hlavu do dlaní.
Dnes měl hodně špatný den.

* * *

Pod proudem vody se rudá barva rychle vytratila. Čepel ostřená zvlášť pro tuto příležitost ztratila poslední zbytky tekutiny, se kterou se tak ráda mazlila. Naštěstí jí nemusel prolévat mnoho, šlo to jako po másle. A tělocvikáře, pana Žďárského, vlastně také nepotřeboval. I když každá pomocná ruka se hodí. Spousta takových jako ona se v podobných situacích dokázala chovat dost nevyzpytatelně. A někdy se na jejich zvládnutí hodil i hasicí přístroj nebo některé ze schopností, které už musel tolikrát, i když většinou rád, použít.

Dnes ho hřál pouze pocit poctivě vykonané práce, která jistě v některých kruzích pomůže k udržení výborné prestiže a statisticky bez několika desetin stoprocentní úspěšnosti. Ach ano. Jediná černá ovce se od roku 1949, kdy byla tato škola založena, objevila na zdejších pozemcích. Ale to ještě nebyl ředitelem.

„Řekněte někomu, aby vám s ní pomohl na ošetřovnu," rozkázal, když jeho pohled opět spočinul na dívce ležící v koutě místnosti. „Tak za půl hodiny by se měla probudit. Můžete ji pak propustit domů."
Ocel se několikrát zaleskla v ručníku a pak se rychlým pohybem vrátila do pochvy, upevněné k opasku. Přes třicet let nacvičovaný pohyb.
Oblékl si sako a pohlédl na Žďárského. „Kolik je hodin?"

Tělocvikář se opíral o stěnu a hrál si s baseballovým míčkem. Podíval se na stopky, ještě s píšťalkou pověšené na šňůrce kolem krku. Párkrát stiskl jedno z tlačítek na boku. „Čtrnáct hodin, tři minuty."
„Nejvyšší čas," zamumlal si pro sebe Říha.
„Koho na tu práci budete chtít? Mám s sebou téměř vše, co budu potřebovat, a myslím, že by bylo nejlepší zastihnout ho těsně po skončení vyučování." Vydal se směrem ke dveřím.
„A kterého jste měl vlastně vybraného?"
„Oba," usmál se svým obvyklým, zvláštně pobaveným způsobem. „A proto chci všechny naše lidi, abychom je mohli chytit a nenastaly žádné vážnější problémy."

* * *

Očima se vrátil ke svému odrazu v poškrábaném zrcadle.

Zdál se být stejný, a přece si připadal jako někdo jiný než ten, koho viděl ráno. Zmatek a strach ještě nevyprchaly docela. Voda je, stejně jako železné piliny na rukou, nedokázala smýt úplně. Ale do podzimních prázdnin zbýval už jen jeden den. Myšlenka dodávající sílu a posilující vůli.

Mokrýma rukama si přejel po tváři kolem nosu k čelu a konečky prstů zajel do vlasů. Chvíli je tam nechal. Kdyby tak mohl zůstat jen v tom temném prostoru před očima, bez všeho spěchu, myšlení na včerejšek, plánování zítřka…
Nešlo to. Jednou je otevřít musel.
Zamířil k šatnám. Prošel dveřmi, na kterých byl vidět tmavší obrys ještě nedávno visící cedulky, hlásající umývárna, a vykročil chodbou.

Potemněla. Po její celé délce byly pouze tři prosklené části; nouzové východy naproti dveřím ke schodištím, které nedokázaly osvětlit koridor ani za poledního slunce, natož teď. Mraky stále těžkly a vzduch pod nimi nepříjemně houstl.
„Ahoj," ozvalo se mu za zády, sotva ušel dvacet metrů. Stačil si všimnout jen toho, že hlas patří dívce.
Zastavil. Už bylo dost těch překvapení, zvláště když nebylo ani jedno z nich příjemné. Právě naopak.

Pomalu se otočil. Uviděl před sebou drobnější dívku s dlouhými rovnými vlasy černé barvy. Zdálo se, že byla také její nejoblíbenější, protože oční stíny, řasenka i oblečení lehce gothického ražení – přiléhavá blůzka a kalhoty odhalující křivky boků – byly sladěny právě do černé.

Už ji někde viděl. Jistě, že ji už viděl! Jednou na obědě, když zrovna nepředbíhal ve frontě, měl možnost si ji prohlédnout. O moc hezčí obrázek než to, co pak dostal na talíř.
„Čau," opětoval pozdrav, neskrývaje překvapení.
„Potřebuju si o něčem promluvit," začala poněkud nervózně.
O čem? Vždyť se vůbec neznáme, prolétlo mu hlavou. V mysli se mu ale začala formovat velmi příjemná teorie.
„Prvně bych se chtěla zeptat…" pokračovala ještě nervózněji než předtím, ale tentokrát s určitou naléhavostí. Tomáš se na ni povzbudivě usmál. Ohlédla se přes rameno a pak skoro najednou vychrlila tři slova: „Byl jsi tam?"
V duchu se proklel za to, co si myslel.
„Kde?" zeptal se, přemýšleje o tom, jestli se nepřeslechl.
„To je škoda. Na vysvětlování nemám moc času. Až zjistí, kde jsem, bude možná pozdě," řekla rychle. Zklamání v jejích očích nebylo poznat, asi na ně nebyl čas. Pohrávala si se stříbrným prstýnkem, na němž byl vyobrazen nějaký symbol, ten však nebyl vidět, protože ho vždy zakrýval jeden z prstů. Nehty měla taky nalakované černě. „Budeš mi muset důvěřovat. Nejlepší by bylo, kdybych tě tam vzala, ale tady to nejde. Mají to zařízené v celém areálu tak, aby se zde nedal udělat průchod."
„Průchod?"
„Na tom teď nezáleží. Pokud toho víš tak málo, tak zatím nemá ani smysl o tom mluvit."
Tomáš měl pocit, že ho černovláska považuje za batole, které se ještě ani nenaučilo chodit.
„Počkej," zastavil rychlý příval slov, a pomalu, přehnaně artikulovaně pokračoval: „O co se tady jedná?!"
„Je těžké to vysvětlit. Ale pokud mi nebudeš věřit, tak to vůbec nemá cenu."
„Zkusím to."
„Dobře. Čím bych tak začala…"

Na chvíli se odmlčela. Zdálo se, že rozvažuje, co by mohla říct. Bylo vidět, že nemá času nazbyt a rozhoduje se, zda půjde více přímo, než by chtěla, nebo podle původního záměru. Zdálo se, že zvolila první možnost.
„Myslím, že bys to měl cítit i ty. Jde o učitele. Nemáš z některých z nich takový divný pocit?“
Nemusel ani uvažovat, aby mu v hlavě vyvstala kladná odpověď.
„Popiš ho,“ vyzvala ho, když si prohlédla jeho oči. Četla si v nich jako v otevřené knize.
„Je to takový pocit stísněnosti, když se na tebe dívají,“ přemýšlel Tomáš nahlas, snaže si co nejpřesněji vybavit nedávné zážitky. „Je z nich cítit chlad a… nenávist. Ale nenávist směrovaná k někomu jinému, ne přímo k tobě samotnému, není osobní…“
„Ano… Ve tvém případě máš pravdu,“ řekla dívka váhavě.
Odvrátila od Tomáše zrak a překontrolovala potemnělou chodbu.

První kapky deště dopadly na okenní sklo. S ním pomalu odplouvaly všechny jeho pochybnosti a na jejich místě se nesměle usazovala důvěra. Zdálo se to šílené, na lež až příliš. Odněkud z podvědomí vybublávaly vzpomínky, pocity, byly však příliš daleko, než aby je dokázal rozpoznat.
„A dnes pořádají něco jako lov,“ dodala jakoby mimochodem.
„Tak proč tady ještě stojíme?“
„Teď hlídají východ, musíme počkat.“
„A jste si jistá, že všichni?“ zeptal se ředitel. Jeho postava se napůl vyloupla ze dveří umývárен. Dívka se rychle otočila, Tomášovi stačilo jen pozvednout pohled.
Všechno slyšel. On všechno slyšel! Už se mu nezdál jako ten usměvavý, společenský, milý člověk, který měl první den proslov k novým studentům poté, co jim pustil hymnu. Nyní ho vnímal jako nepřítele. Takže jí opravdu věřil.
Pomalu mu docházelo, jak se ke dveřím dostal. Tomáš je nechal otevřené, když opouštěl umývárny, a tak mohly ředitele po celou cestu krýt. Ale jak mohl přeslechnout jeho kroky?
„Překvapená, že?“ pohlédl na černovlásku. „Schopnosti zradily?“
„Však vy víte, že ne,“ odvětila.
„Ale na tuto možnost jsi měla být připravená, Petro. A na mnoho dalších. Zpráva ze základní školy o tobě hovořila velmi… hmm, kladně. Už v osmé třídě chtěli zakročit.“
„To mě těší,“ ušklíbla se černovláska ironicky a rozhlédla se kolem sebe. Nejspíš si rozmýšlela cestu úniku. Byly dvě. Buď po schodech do patra, nebo rovně k hlavnímu východu.
„Nemáš kam utéct. Slyšíš je, že ano?“
Roztáhl rty do svého úsměvu, oči zůstávaly nepříjemně chladné. Úsměv sadisty.

Tomáš nastražil uši, ale neslyšel nic. Zato Petra nejspíš ano. Poplašeně těkala očima po vzdálenějším konci chodby.
„Jak to, že jsi ji nedokázala zachránit? Jak to, že jsi včas nezjistila, kdo jsme?“ pokračoval ironicky obviňujícím tónem.
Ji? Nás tu bylo víc? proběhlo Tomášovi hlavou.
„Nedokázala jsi zachránit ji ani tady svého kamaráda. A nezachráníš ani sebe.“
„To se ještě uvidí,“ procedila Petra nenávistně skrz zaťaté zuby.
„Jen tak se odtud nedostaneš,“ odsekl pohrdavě ředitel.

Nastala chvíle ticha, do kterého se po chvilce vmísil zvuk klapání tvrdých podrážek několika párů společenských bot. Petra ustoupila dozadu a pošeptala Tomášovi do ucha s pomalu se stupňující naléhavostí:
„Jsou to sice většinou padesátníci, ale dokážou nemile překvapit. Pokud si alespoň trochu nevzpomeneš, tak odtud neunikneš. Se svými schopnostmi tě dokážou zastavit velice jednoduše.“
„No výborně, slečno! Pokračujte, nenechte se rušit. Nemusíte být stručná, nechám vás domluvit.“

„To je jedna z nich,“ řekla a ztlumila hlas ještě víc, že ji ani Tomáš skoro neslyšel. „Část tvého já má nadpřirozený původ. Umožňuje ti to cestovat mezi dvěma světy. V tomto světě jsi člověk a v tom druhém máš podobu magického tvora, který se v tobě skrývá. A ten teď spí. Ale pokud si vzpomeneš, co jsi zač, začneš objevovat jeho schopnosti a budeš je umět používat i v tomto světě. I teď dokážeš využít některé z nich, i když o tom asi nevíš, ale pokud se probudíš, můžeš se s jejich pomocí odtud dostat.“
Ředitel je nehnutě sledoval. Tomáš nevěděl, jestli je slyší i teď.
„Jak mám zjistit, co jsem?“ zeptal se.
„Víš,“ na chvíli se zadrhla, rozvažujíc, co mu může říct, „magických tvorů je víc, než si asi teď myslíš. Jednorožec, fénix či drak, ale i džin nebo hydra. A jsou mezi námi i zvířata, která se vyskytují na tomto světě, třeba vlci. Zkus si vzpomenout, které tě třeba nejvíc fascinovalo. Je to jedna z možných cest, jak to zjistit, když se nemůžeš dostat tam.“
„Bez tohoto vědění je to nejlepší, Tomáši. Věř mi, že když to nevíš, o nic nepřicházíš. Zato my ti ulehčíme spoustu problémů, jaké bys měl, kdybys věděl, co v tobě je. Je to něco jako nemoc a my tu jsme od toho, abychom tě vyléčili,“ řekl ředitel otcovsky. Příliš mu ten tón neseděl, jako by se připravoval o zábavu, povyražení, které zbavovalo jeho život monotónnosti. Ale stále je slyšel!
„Skončeme to tedy,“ rozhodl. „Už jsi mluvila dost. Nějaké poslední přání?“
Chvíle rozhodnutí. Zavládlo napjaté ticho, nikdo ani nedýchal. Čekalo se už jen na pohyb toho, kdo to celé začne.

Vzadu v chodbě budou aspoň dva. Na schodišti další. Chodbu vepředu blokoval ředitel, stále napůl stojící za dveřmi. Možná se i tam skrývá někdo další. Zdálo se, že poslední přání zůstane nevyřčeno.

Petra ještě jednou pohlédla Tomášovi do očí. Měla hezký krk, když musela zvednout bradu. Oči taky. Zelené, jasné, lesklé jako dva smaragdy, každý s černou perlou uprostřed. Zvláštní pohled. Zdálo se mu, jako by přes něj mohli spolu komunikovat. Věděl, co udělá.
Otočila se zpět, ještě jednou pohrdavě pohlédla na muže, který jí stál v cestě, a vyrazila kupředu. Patnáct metrů, které je od sebe dělilo, se neuvěřitelně rychle zkrátilo na deset, pět, tři… Přikrčila se ke skoku…

Vzduch protnulo ostré zasvištění oceli a najednou se celý obraz zastavil. Petra stále s pokrčenýma nohama, trupem nachýleným dopředu, jen hlava byla tak vzadu, jak to jen krk dovoloval. Těsně před jejím nosem se nacházela čepel šavle. A na ředitelově tváři stále stejný úsměv, snad ještě s nádechem triumfu. Skoro ji dostal do kolen. Hleděl na ni přes tenký list čepele, vyžívaje se v jejím překvapení. Vyčkával. Čas měl povinnou přestávku.

Pak se opět bez varování rozeběhl v původní rychlosti. Čepel se sklopila, opsala oblouk a ťala na rameno. Do prázdna. Tupý náraz. Černá bota prolétla nebezpečně blízko stříbřitého odlesku. Šavle volným letem zakončeným zařinčením narazila do dřevěného obložení zdi. Petra dokončila přemet a vyšvihla se na nohy. Šavle dopadla na podlahu. Ředitel se pro ni sehnul, ale Petra už dál nečekala. Rozběhla se na druhou stranu chodby, ale hned jak se otočila, objevilo se v její tváři další překvapení. Doběhla k Tomášovi, ale pak se zastavila. Na druhé straně chodby stáli tři učitelé. Fyzikář, pan Hrdlička, jeden z mála zdejších kantorů, kterému ještě nezačaly ustupovat vlasy, vedle něj hlavní učitel praktického vyučování a nalevo tělocvikář, hrající si s kovovou baseballovou holí.
Zlaté dřevo.
Pomalu, obezřetně postupovali, aby zablokovali i poslední únikovou cestu, schodiště.
„Můžeme to vyřešit i bez násilí. Vzdejte se, nemáte kam uniknout,“ ozval se zezadu známý hlas. Přibližoval se.
„Teď nebo nikdy,“ zašeptala Petra, ohlédla se dozadu, jak daleko ředitel je, a vyrazila ke schodišti. Tomáš se s ní snažil udržet krok, ale jí pomáhaly nadlidské síly.

Dva učitelé zůstali na místě, aby chránili chodbu, třetí přiběhl ke dveřím, chytil pálku oběma rukama a napřáhl se. Ona na to nedbala, snad ještě zrychlila, a zamířila místo ke dveřím od schodiště na něj. Rozmáchl se. Hůl mířila přesně, ale pročísla už jen černé vlasy a vzápětí padala dozadu, vedena křečovitě sevřenou rukou. Ozval se dutý náraz a zavřené křídlo dveří se zatřáslo. Kolem se prosmýkly dva stíny.

Na schodech čekal učitel praktického vyučování, kterého Tomáš dnes celý den měl. V dlani skrýval nějaký přístroj, který i přes svoji malou velikost okamžitě upoutával pozornost. Petra ale neváhala. Přeskakovala schody po třech nebo čtyřech a najednou byla u něj. Vyrazil rukou přímo proti ní, přístroj se Tomášovi ztratil z očí. Zespoda nebylo vidět, co se stalo, v příštím okamžiku ale padal kantor na zem. Na jeho tváři se začaly rýsovat čtyři dlouhé šrámy plnící se krví.

* * *

Klapavé zvuky dvou párů bot byly již skoro neslyšitelné. Tedy pro obyčejného člověka. On však stále vše vnímal, jak stoupají po schodech a otevírají dveře ve čtvrtém patře. Někdy byla tato schopnost prokletím, ale pro chvíle jako tato se nesmírně hodila. Dobrá informovanost, to byl jeden ze základů úspěchu.

A dobře fungující tým druhý. Pohlédl na Žďárského, jak se za pomoci fyzikáře, stále ještě otřesený, zvedá z podlahy, druhou rukou se přidržoval dveří.

„Jak mě taková malá holka dokázala povalit?“ divil se tělocvikář.

„Nezapomeňte, pohybová energie závisí na druhé mocnině rychlosti a polovině hmotnosti,“ poznamenal Hrdlička.

Ředitel si několikrát zkusmo potěžkal zbraň. Ruka už byla zase v pořádku. Ta dívka umí překvapit. Nejlepší způsob, jak ji porazit, bude zjištění, co přesně je zač.

Říkal si, jestli jeho kolega za dveřmi přijde. Postával tam dost dlouho. Nebyl to jeho oblíbený podřízený, protože mu jako jediný tykal a navíc snad ani neznal jeho křestní jméno. To mu ale ani v nejmenším nečinilo problémy, protože si ho vymyslel sám. Většinou se spolu bavili po telefonu, což nebylo tak hrozné, ale na akce jako tato ho bohužel potřeboval.

Už se chtěl jít podívat, co tam dělá, když konečně vešel. Přes ruku zakrývající levou polovinu obličeje mu prosakovala krev.

„Ukažte,“ přivítal ho s očividným zájmem Říha.

Učitel neochotně odkryl tvář. Okraje čtyř hlubokých ran, které se dostaly až k lícní kosti a spodní čelisti, byly docela hladké.

„Takže kočkovitá šelma. Která si navíc ještě ostří drápy,“ zamumlal a očima důkladně prozkoumal poranění. „Však se jí ještě podíváme na zoubek…“

Mávl rukou, ať si s tím nechá něco udělat, zatímco v hlavě pomalu vyvíjel plán. Měl ještě někoho v záloze.

* * *

V tomto patře už snad ani nikdo nebyl, až na věčnou temnotu hrající si se stíny. Bílé stěny se staly tmavě šedými a strop, tvořený děrovanými plechovými příčkami stejné barvy, mezi kterými bylo vypnuté osvětlení, se vlivem tmy zdál být nebezpečně nízko. Celý koridor chodby tvořil dojem tísně a nepříjemného sevření.

„Slyšíš to?“ zeptala se Petra.

Všechny zvuky uvnitř budovy lehce vyplouvaly na hladinu slyšitelnosti, kterou neblaze ovlivňovalo počasí venku. Teď ale nebylo slyšet nic jiného než déšť.

„Co?“ nechápal Tomáš.

„Právě že nic. Nic…“

Zadumaně se podívala do dvou nejbližších učeben. Už bylo dost divné to, že vůbec zůstaly odemčené, když v nich nikdo nebyl. Výuka vyšších ročníků končila ve tři a později, zatímco hodiny teď ukazovaly 14:23.

„Vyklidili bitevní pole,“ přemýšlela nahlas. „To znamená, že komplikace čekali.“

„Dobře, ale kudy teď?“

„Je tu moc budov a chodeb, než abych se tu stihla za čtvrt roku, co tu jsem, zorientovat. Tím nad námi mají výhodu. Řekla bych, že v tomto patře se nikam nedostaneme. Musíme to zkusit jinudy.“

Druhé patro bylo, stejně jako obě podlaží nad ním, prázdné. A přesto se zdálo něčím podivným naplněné. Číhal z něj strach. Instinkty se vzpíraly otěžím vůle, ale ty nepovolily. Petra se občas bleskurychle otočila, ale mlčící koridor zel vždy pouze prázdnotou. Postupovali pomalu a obezřetně. Museli tu někde být. Spojovací chodba už naštěstí nebyla daleko. Zbývalo k ní ani ne deset metrů.

Déšť narážel v prudkých poryvech masivními kapkami do skla. I vzduch uvnitř byl prosycený jeho vlhkým pachem, poháněný občasným závanem větru. Někde muselo zůstat otevřené okno.

Vtom se Petra s trhnutím zastavila. Tomáš vepředu nespatřil nic, ale ona, zdálo se, viděla ve tmě dobře.

„Jsou zavřené…“ špitla roztřeseným hlasem. Začala strnule ustupovat zpátky.

Vrznutí. Nepříjemně ostré zaskřípění pantů vykřiklo temnotou. Za okamžik ji rozjasnily dva úzké pruhy nejasného šedivého světla, pomalu se rozšiřující do obdélníků. Ještě chvíli rostly, až se navzájem dotkly a vytvořily jeden.

Pak je něco zastínilo. Dvě siluety propíjející se navzájem.

Tomáš se už chtěl dát na útěk, když si všiml Petry, jak strnule stojí na místě a dívá se na ně. Její prázdné oči, strnulé rysy obličeje a pootevřená ústa vykazovaly, že není při smyslech. Chtěl k ní přistoupit, ale zrak se najednou začal mlžit a vlnit. Zvuky deště se staly arytmickou symfonií chaosu, jejíž hlasitost se přelévala z dutého ticha do ohlušujícího hluku ve vodě točící se pod vodopádem. Propadal se do ní stále hlouběji a její tlak zesiloval.

Najednou v hlavě cítil přítomnost někoho jiného. Sálal z něj příjemný pocit vykonaného dobrého skutku na pozadí fanatické nenávisti.

Chvíli vyčkával a prohlížel si mysl. Když nic nenacházel, začala mu docházet trpělivost. Příjemný pocit vyprchával a nahrazovala ho sžírající posedlost něco najít.

Tlak se stále zvyšoval. Snažil se prolomit pevně odolávající bariéry myšlení. Stával se neúnosným, až se najednou celý uvolnil. Vetřelec propátrával vzpomínky a zanechal po sobě otvor mezi nimi a zbytkem vědomí. Přelétával v nich a narážel i na ty nejintimnější. Odhazoval je a nechával v nich odporné stopy své přítomnosti, ničící je navždy.

Odněkud zvenčí se ozval slaboučký zvuk. Byl příliš daleko, než aby se na něj dalo zareagovat.

Tomáš se pokoušel vetřelci vzepřít, ale ten byl příliš silný. Začal tlačit na hranici mezi vědomím a nevědomím. Tomáš měl dojem, že jeho mysl roztrhá, ale stěna jen pomaličku slábla.

Vtom se z těch míst něco uvolnilo. Z neurčitých průhledných tvarů se cosi začalo formovat a bíle zářit. Jako oslňující blesk se to prohnalo myslí a zmizelo. Tomáš začal cítit, jak získává sílu a může vetřelci vzdorovat. Bolest začala ustupovat. Najednou byl vetřelec pryč. Tomáš se vracel stejnou cestou do přítomnosti. Před očima se opět objevil vlnící se obraz chodby, v uších zněla zase ta podivná melodie.

Jediné, na co myslel, byl útěk. Rozběhl se za šedivým světlem. Muselo to být okno naproti dveřím od schodiště. Podlaha se nebezpečně vlnila, ale rovnováhu udržet dokázal. Záře dodávala naději a sílu. Ale i za ní někdo byl!

Tomáš se už neotáčel. Dveře byly jen několik kroků. Rychle se to přibližovalo, pak spatřil kovový odlesk šavle.

Náraz do otevřeného křídla dveří Tomášovi skoro vyrazil dech. Ale stihl to.

Jak běžel dolů, mysl se začínala postupně rozjasňovat, stopy po vetřelci však zůstávaly palčivě jasné. Ale začal pociťovat, že v něm je něco víc, něco, co dosud přebývalo v podvědomí. Některé vjemy a pocity, které dřív měl, se staly daleko intenzivnějšími a jasnějšími.

Srdce však stále bušilo jako splašené, jako by chtělo vyskočit ven, jen aby se dostalo co nejdál, ale on jeho tempu stačil. Neposlouchal, co se děje tam nahoře, byl teď a tady všemi smysly. A přece… nebyl to výkřik? Ne, teď se musí postarat o sebe. Krev ve spáncích hlasitě vřela, plíce opět znásobily svoji obvykle línou frekvenci.

Dostal se ke dveřím únikového východu. Sáhl po klice. Zamčeno.

To mě mohlo napadnout, pomyslel si trpce.

Podíval se přes mříže na zmáčený trávník. Už aby byl venku. Zkusí to jinudy.

Nahlédl do třídy. I přes vybledlé, kdysi snad zelené žaluzie byly rezavějící mříže vidět taky. Zkusil jinou třídu. To stejné. Záchody. I to malé okénko téměř u stropu, kterým by se snad ještě prosoukal, ale určitě se k němu nedostal, bylo chráněno týmž způsobem.

Moc pěkně promyšlené, skvělá ochrana proti zlodějům, ale ti nejsou ten hlavní důvod, že.

Zbývala tedy jediná cesta. Přes hlavní vchod.

Zaslechl za sebou zvuky, přesně ty, které slyšet nechtěl. Na Petru příliš hlasité.

Na Petru? Kam vlastně zmizela? Několikrát v duchu zaklel.

Stejně se dokáže o sebe postarat líp, naznal, když opouštěl toalety. Učitelé byli ještě na schodech. Třeba ho nedoženou. Rozběhl se chodbou dál. Tentokrát už věděl kam.

Vstupní hala se zdála být opuštěná. Automaty na kávu a čokoládové tyčinky si bzučely, aniž by se tím snažily vzbudit pozornost. Zasklené nástěnky se chlubily nejrůznějšími nic neříkajícími diplomy. Šatny vedle svědčily o tom, že je někdo ve spěchu vyklidil.

Všechny byly otevřené a prázdné, až na pár pantoflí, igelitek, odpadků a jednu vylitou horkou čokoládu, kolem které se shlukovali mravenci.

Ale přesto tu někdo byl. Musel být. Cítil jeho přítomnost.

Pomalu, neslyšně postupoval k východu, rozhlížeje se na všechny strany. Věděl, že na sluch se nemůže spolehnout. Krůček po krůčku se přibližoval svému vysvobození. Toužil ucítit na tváři studený vítr, ochutnat dešťové kapky. Jediné, co ještě bránilo, byl prosklený východ, vzdálenost, která ho od něj dělila a…

Najednou cítil přítomnost té osoby zřetelněji. Skrývala se za rohem vrátnice. Ne, za ním!

Se sehnutím se otočil, skoro tak rychle, jak to uměla Petra. Rána směřovaná na týl minula. Nezajímalo ho, jaký předmět to byl, najednou před sebou viděl trup postavy v hnědém kabátě, na kterém visela cedulka. Tomášova pěst vystřelila instinktivně dopředu a prudce narazila do žeber.

Vtom si uvědomil, že jsou dva. Jednoho z nich má za zády. Další otočení však už nestihl. Na okamžik ucítil, že se ho dotkl něčí prst, a vzápětí se z toho místa začal rozšiřovat pocit, jako by se krev, nervy a pak celá tkáň proměnily v krystalky. V křeči pohlcující celé tělo zůstal zírat na cedulku.

Stanislav Navrá… Zbytek už nestihl dočíst. Tma byla rychlejší.

* * *

Tma za víčky již nebyla tak hezká jako předtím. Bál se, co uvidí, když je otevře. Mělký dech dodával zoufale málo vzduchu.

„Nějak dlouho jim to trvá," ozvalo se zprava.

„Jen trpělivost, pane Navrátile," zaznělo z opačné strany. Tento hlas poznával, nemohl si ho splést s jiným. Chtěl, aby jej už nikdy neuslyšel. Další z mnoha nesplněných přání.

I poslední jiskřička naděje pohasla.

„Zvládl jste to výborně," pokračoval, „ale dávejte si pozor na bezpečnost. Nechci mít problémy okolo vysvětlování toho, co se stalo. Policie nám sice pomůže a mnoho dalších státních orgánů taky, ale rodina to nepochopí nikdy. Přesvědčit je o tom, že to byla opravdu jen nehoda, je obtížné. Už jsem něco takového musel řešit. Dvakrát. Věřte, že mi to docela stačilo. A taky věřte, že nemám rád poznámky stylu ‚do třetice všeho dobrého'."

„Proč jste mi přikázal, abych ho neosvobozoval, když jste to zatím neudělal sám?" zeptal se vrátný.

„Studium, pane Navrátile… Studium. Zaprvé, potřebujeme je zkoumat a mapovat jejich druhy, zadruhé, chci znát reakce ostatních, když je jeden z nich osvobozen. A to uděláme, až tu dívenku přivedou."

Tomáš nevěděl přesně, co tím myslí, ale měl dojem, že to ani vědět nechce. Pokusil se pohnout. Nebylo to tak těžké, jak se obával, ale každý pohyb stál štědrou dávku bolesti.

Otevřel oči. Přivítaly ho bílé stěny podlouhlé místnosti, napravo bylo několik oken. Začal vnímat klasický zápach ordinací. Už tu jednou byl. Ano, musela to být školní ošetřovna.

„Co jste vůbec zač?" zeptal se hned, jak se zmohl na slovo.

„Tak ty to nevíš?" podivil se ředitel. Po krátkém nahlédnutí na displej hodinek se rozhodl pokračovat. „Říkají nám různě. Naše původní jméno jsme dávno ztratili, ale takoví jako ty nám říkali vždy podzimní."

Na chvíli se odmlčel, aby si vychutnal Tomášův nechápavý výraz, a opět pokračoval: „A víš proč?" To nebyla otázka. „Prý proto, že na podzim začíná školní rok a tím i naše působení. Je to náš čas. Podzim z vás nepřežije nikdo."

Dlouze se nadechl, sedl si na židli a pokračoval: „Vznikli jsme jako odvětví inkvizice, ale nejvíc naše řemeslo oživil Sovětský svaz. Oni se zajímali nejen o vývoj vodíkových bomb a jaderných ponorek, ale i o paranormální jevy a nadpřirozeno. A tak narazili na vaši existenci. Je možné, že někdo Sověty předběhl už ve třicátých, čtyřicátých letech, ale to je nepodstatné. Soudruzi se usnesli, že jste nebezpeční sami sobě a taky celé společnosti. Za těch nádherných padesát let vytlačili z většiny lidí v komunistických zemích víru v jakékoli nadpřirozeno. Je to zhouba lidstva. V tom překáželo i křesťanství a víra v další bohy. Dnešní výsledky mluví za vše.

A jak se zbavit vás? Naše řemeslo zasadili do prostředí škol. Střední školy k tomu byly ideální, do prvního ročníku se vaše zhouba probudí téměř u všech a je nejlepší čas ji vymítit. Je to téměř bezbolestná procedura, v mnohém ti uleví. Není třeba se bát."

Křivky rtů ředitele, snažící se o milý úsměv, působily jako řeč sestřičky nápravného zařízení s jehlou v ruce. Odněkud vytáhl podivné černé těžítko, nejspíš z nějakého železu podobného kovu, uchopil Tomášovu pravou ruku a vtiskl mu ho do dlaně dřív, než stačil jakkoliv zareagovat.

Ano, bylo to železo, uvědomil si Tomáš s návalem palčivé bolesti. Upustil ho a podíval se, co mu udělalo. Nic. Stejně jako ta rýsovací jehla před dvěma hodinami.

Ředitel těžítko zvedl a pečlivě jej prozkoumal. Pak jej pevně prsty stiskl, zavřel oči a pomalu, táhle se nadechl. Krátce se otřásl. Nakonec povolil sevření a spokojeně se zatvářil.

„Zajímavé… velice zajímavé. Dlouho jsem nemohl přijít na to, co jsi zač ty. Zvířat je opravdu mnoho a v takové fázi probuzení nejde utvářet závěry pouze z pozorování. Ale nakonec – "

Jeho řeč přerušil zvuk tříštěného skla. Vrátný vyhlédl ven a hlasitě zaklel. Říha se nejspíš ani dívat nemusel.

Zdálo se, že má na jazyku mnoho nadávek, kterými by počastoval své podřízené. Rty však byly semknuté dostatečně pevně. Místo nadávání sáhl do náprsní kapsy, ujistil se, že tam má to, co potřebuje, a nepatrně se uvolnil.

Tomášovi svitla naděje. Po chvilce ji uviděl i on. Petra běžela nejbližší cestou k plotu, který dělil areál od zbytku světa. Oblečení měla na mnoha místech potrhané a na ruce byla poznat krev.

„Je odtud třeba vymítit veškeré nadpřirozeno," pokračoval ředitel, předstíraje, že se nic nestalo. „My nepoužíváme magii a schopnosti z vašeho světa. Naše dovednosti jsou založeny na technice a paranormálních – ne nadpřirozených schopnostech. Zdá se, že v tom nejsou žádné rozdíly, ale nadpřirozené jevy nejsou odtud, zatímco paranormálno je. Teď máš možnost poznat část našeho umění," vysvětlil ředitel, tentokrát už neskrývaje svůj hněv. V jeho hlase ale nezněl ani náznak uspokojení pomstou. Musela to být ubohá náhražka původního cíle.

Oblohu začaly křižovat vrány, postupně se snášející dolů, k jedinému možnému cíli. Ale Petra je nevnímala. I na dálku bylo vidět, že je se silami u konce.
Pak zaútočily.

Černovláska se stihla včas otočit k nim čelem, ale už ne vyhnout se první. Opožděně se skrčila a máchla rukou po druhé vráně. Mezi rozseknutými perutěmi se zaleskly téměř neviditelné drápy. Hned nato se odkutálela stranou a zopakovala stejný pohyb, tentokrát oběma rukama.
„Nikdo mimo areál toto divadlo neuvidí," poznamenal ředitel, sledující marný boj.

Vrány nalétávaly s prudkostí bouře, ale stále nedokázaly docílit požadovaného úspěchu. Petra se jim nadlidskou rychlostí a obratností dokázala vyhýbat a země pod ní se začala plnit peřím.
Vtom všechny odletěly a seskupily se do kroužícího hejna.
„Takže ani tento lék nezabírá," promluvil ředitel a poodešel od okna. „Tak zkusím ještě poslední možnost."

Najednou se v jeho ruce objevil nůž. Nádherný kousek kovářského a hlavně šperkařského umu. Přistoupil s ním k lůžku a chytil Tomášovu ruku. Ten se snažil bránit, ale nebylo to nic platné. Čepel snadno pronikla kůží a vytvořila mělkou ránu. Ale i to stačilo.
Tomáš přejel pohledem k Petře. Vycítila to také. Otočila k němu hlavu a pohlédla na něj pohledem plným bolesti a lítosti, omluvy za svoje selhání.

Svět se začal v bolestivé agonii propadat do ztracena. Vrány začaly opět nalétávat, ona na to nedbala. Stále hleděla stejným směrem.

Jak se na ni Tomáš díval, barvy se vytrácely, tráva šedla a obloha začínala tmavnout. Jako unavené slunce už dávno zapadlé za obzorem nastávalo šero pokračující do tmy, kam s sebou odneslo všechny pocity, zvuky i pachy, a svět se bořil do studeného bezhmotného spánku, doprovázeného, jako jedinou neslábnoucí, bolestí někde v jeho nitru.

* * *

Zvuky se začínají odněkud vracet. S nimi i pocity a vjemy. Všechny jsou matné, ale začínají se zostřovat. Jen vidět není nic.

Ze tmy se vynořují pravidelné zvuky vlaku, drncajícího po kolejích. Zepředu je slyšet supění lokomotivy. Horká pára se nedá dýchat. Střecha vagonu se nebezpečně pohupuje ze strany na stranu, vysrážená voda ji činí kluzkou. Jedou moc rychle.
Třesknutí pušky. Už nejsou daleko. Musí se dostat dál.
Další výstřel. Jsou dva.
Někde tady vagon končí. Vepředu je už jen lokomotiva. Zpět cesta nevede, jen dopředu.
Slézá ze střechy dolů. Třeba pod ním něco je. Nohy se ničeho nedotknou. Zpátky, musí zpět na střechu!
Vlak najíždí do zatáčky, ruce po mokrém kovu kloužou pryč.
Musí se udržet, musí se udržet!
Najednou prsty svírají jen vzduch.

* * *

Světlo! Jasné sluneční světlo. Ne, už neoslňuje.
Vůně louky ukolébává ke spánku. Šeříky kvetoucí po celý rok, mateřídouška, fialky a konvalinky, všechny vůně se snoubí v jednu jedinou.

Směje se. Rozpustile si hraje s okvětními lístky planých růží. Vznášejí se vysoko nad nimi, pak kolébavě padají zpátky. Pozvedá ruku a má je opět ve své moci. Krouží ve spirálách okolo obou a přidávají se k nim další lístky. Růžové, modré, bílé, žluté, fialové – mísí se mezi sebou a pomalu stoupají nahoru.
Natahuje dlaň k nebi. Padají do ní dešťové kapky. Po chvilce je plná průzračné tekutiny.

Dotkne se rty hladiny a pomalu upíjí. Nabízí nápoj jemu. Když zlehka zakroutí hlavou, se smíchem mu přistane na obličeji sprška vody.
Pak její úsměv mezi padajícími lístky mizí.
Přibližuje se k němu, lehce nakloní hlavu a zavře oči.

* * *

Přišel příliš pozdě. Ale to už věděl tehdy, když se to stalo. Udělal těch několik obtížných kroků, které se zdály těžší než všechny, které za svoje putování urazil dohromady, a podklesl v kolenou. Všichni tři byli mrtví.

Dryáda. Ta dokázala povzbudit každého. Nejlepší přítelkyně v těžkých chvílích. Teď tu ležela s pevně zavřenými víčky, s rozhozenýma rukama a probodnutým srdcem.

Medvídě. Nikdy si s ním nerozuměl, ale teď ho litoval. Muselo se bít ze všech nejvíc. Na jeho těle to bylo dobře poznat.

Fénix. Nestačil se ani bránit. Šíp v jeho břiše svědčil o všem. Sečná rána končící v krku jen dokonala zbytek.

Oni je mohli nechat žít. Alespoň jejich lidskou část. Toto nebylo vymítání, to byla vražda. Je zabít nemohli, to museli vědět. Museli vědět, že se v jiném těle jednou vrátí, tak proč?

* * *

Sněhové vločky pomalu klesají k zemi. Šeptající vánek si s nimi pohrává v tanci plném piruet a zanáší je mezi korunami stromů k bílé pokrývce půdy. Ještě chvíli je načechrává, ale za hranicemi lesa jeho moc mizí. Vločky ladně dosedají do čerstvé zvířecí stopy.

Je to stopa šelmy. Pokračuje mezi smrky dál, ke kraji lesa. Ostrý třpyt všudypřítomného sněhu se je snaží schovat. Je někde blízko, pach ze štiplavého vzduchu ještě nevyprchal.
Tam. Přes kousek nezasněžené půdy pod smrkem se mihne bílá silueta malého čtyřnohého tvora. Běží. Mezery mezi stopami se rozšiřují, jsou nepatrně hlubší. Kličkují mezi stromy řídnoucího lesa. Najednou jsou z něj venku.
Oslnivé zimní slunce ozařuje zasněžený svah táhnoucí se k zamrzlé říčce. Peláší po něm rychlými skoky končícími hluboko ve sněhu polární liška.

* * *

Probudil se. Chvíli trvalo, než zjistil, že leží. Když nabyl představy o prostoru a čase, prudce se posadil. Loktem něco shodil. V okamžiku zjistil, že to je jeho taška. Vysypal se z ní sešit, pouzdro a jeho blok, tužka v něm založená se odkutálela pryč. Ale jeho zaujal obrázek, který v tom bloku byl. Nevěděl, že by mu tam někdo něco nakreslil… Sehnul se pro něj, aby si ho prohlédl, když v pravém dolním rohu spatřil svůj podpis. Skutečně ho nakreslil on? Nepamatoval se…

Liják stále skrápěl střechy, trávníky na školních pozemcích i nedalekou vozovnu trolejbusů. Skrápěl i střechy dvou ne příliš dobře zaparkovaných policejních aut i jejich svítící majáčky, které modře poblikávaly i do oken ošetřovny.
Zítřkem začínaly podzimní prázdniny.

Hráčská asociace logických her a sudoku (HALAS) se představuje

Jiří Hrdina, jirihrdina@volny.cz

Luštění logických úloh jak na domácím, tak i na zahraničním poli má u nás již dlouholetou tradici. V posledních letech se k tomuto koníčku přidalo i luštění sudoku, které se vyčlenilo jako jedna z mnoha logických úloh. Jedná se ovšem o takový fenomén, že i na mezinárodní půdě se separovalo a probíhají samostatně dvě mistrovství světa.

Česká republika je historicky nejúspěšnějším účastníkem MS v sudoku, když z každého mistrovství naši reprezentanti dokázali přivézt cenný kov. Zároveň historicky první titul mistryně světa získala v italské Lucce v roce 2006 naše reprezentantka Jana Tylová, dnes již Vodičková.

S ohledem na velmi silnou a velice kvalitní hráčskou základnu v ČR vznikla v roce 2011 Hráčská asociace logických her a sudoku, o. s., když se odtrhla od Svazu českých hádankářů a křížovkářů (SČHAK), pod jehož křídly do té doby turnaje v sudoku a logice na našem území probíhaly a který měl právo vysílat českou reprezentaci na MS.

HALASu se podařilo dojednat převzetí členského místa v mezinárodní organizaci World Puzzle Federation (WPF) od SČHAK, jelikož v této organizaci může být pouze jeden člen za daný stát. Zastoupení v této mezinárodní organizaci je nutnou podmínkou pro možnost nominovat reprezentaci na MS.

V průběhu své krátké existence sdružení rozběhlo činnost na několika úrovních: od té mezinárodní (vyslání reprezentačních týmů na MS v Chorvatsku 2012) přes pořádání turnajů v nově založeném seriálu soutěží HALAS ligy až po studentské turnaje pro naše budoucí naděje – turnaje pro základní školy a turnaje pro střední školy.

V říjnu proběhla v Brně v pořadí již čtvrtá akce zaměřená primárně na naše mladší naděje. V příjemném prostředí kulturního domu Rubín se sešlo okolo 70 soutěžících ze základních a středních škol. Utkali se zde ve dvoukolovém turnaji v sudoku a rozhodně zde byly vidět mladé a nadějné talenty. V březnu proběhl týmový turnaj v Poděbradech, kterého se zúčastnilo 47 tříčlenných družstev ze základních a středních škol z dalekého i blízkého okolí Poděbrad. Družstva změřila síly ve třech soutěžních kolech a v závěrečném finále. V únoru se uskutečnil turnaj v Plzni, jehož se účastnili žáci základních škol. A prvním turnajem pod křídly nové organizace byl v prosinci roku 2011 turnaj družstev středních škol ve spolupráci s Gymnáziem Brno. Tento turnaj měl pro velký zájem i školní předkola a finálového klání se zúčastnilo 16 tříčlenných týmů.

Vítězové turnaje Junior sudoku z Brna 2012, foto: archiv autora

V rámci soutěží pro širokou veřejnost uspořádalo sdružení doposud 9 turnajů: z nich byly 2 mistrovstvími ČR (logické úlohy – červen Praha, sudoku – září Brno), 4 turnaji HALAS ligy (v Praze, Plzni, Poděbradech a Třebíči) a 3 on-line turnaji na serveru sudokucup.com. S ohledem na vysokou prestiž našich soutěží v zahraničí se těchto utkání účastní závodníci z okolních zemí (v případě reálných soubojů) i soutěžící z celého světa (v případě on-line klání).

Na reprezentační úrovni jsme se poprvé pod hlavičkou nové asociace zúčastnili mistrovství světa a hned jsme si odvezli cennou stříbrnou medaili z týmové soutěže družstev v sudoku. Předčili nás pouze

Stříbrný tým z mistrovství světa v Chorvatsku 2012, foto: archiv autora

vynikající Japonci, kteří byli téměř nedostižní. V soutěži jednotlivců pronikl náš mistr republiky Jakub Ondroušek do finálové soutěže play-off, kde bohužel podlehl nakonec třetímu Japonci a skončil na pěkném 5. místě. V soutěži logických úloh obsadila naše reprezentace 6. místo v týmové soutěži a nejlépe se umístila mistryně republiky Jana Vodičková na 10. místě.

Celkově byla letos naše výprava jednou z nejpočetnějších: ČR zastupovalo 13 reprezentantů, kteří v rámci jednotlivých soutěží sestavili tři čtyřčlenná družstva. Do budoucna bychom rádi rozvíjeli činnost s mládeží a vyslali také tým do 18 let, který se má stát součástí soutěží v Číně 2013.

V rámci své činnosti nabízí občanské sdružení HALAS pomocnou ruku každému, kdo se snaží připravovat turnaje pro veřejnost (zejména pro mládež) – můžeme nabídnout autorství úloh, přípravu turnajů a konzultace s předluštěním.

Pozvánka – řešitelské soutěže

Hana Kotinová, hana.kotinova@mensa.cz

Právě teď začíná další ročník soutěží Logika a Jemelíkova luštitelská akademie (JLA). Jejich zadání najdete v časopise Křížovka a hádanka, JLA je též na webu www.jemelik.cz. Na jejich zdolání máte 28 dní. Zejména soutěž Logika obsahuje i úlohy, které se objevují v rubrice Bystřílna. Logika je šestikolová, první kolo najdete ve třetím čísle, které vychází ve čtvrtek 31. 1. (je to dvoutýdeník a bude tedy k dostání do 13. 2.). Řeší se 10 úloh různého typu. JLA je kombinovaná soutěž pro milovníky křížovek, hádanek i logických úloh. Má pět kol, úlohy jsou tematicky spojené. Lze řešit jen jednu sekci (např. jen logické úlohy). První kolo bude v čísle 4, které vychází 14. 2., každé další se objeví po 70 dnech. Počet úloh je mezi 5 a 10. Kdo si rád potrápí mozek a obyčejné sudoku a IQ testy ho nebaví, v těchto soutěžích najde dobrou zábavu na dlouhou dobu. Vyzkoušejte, uvidíte...

Variace jedné z úloh z předchozích ročníků

Na šachovnici o velikosti 6 x 6 polí umístěte libovolný počet dam tak, aby co nejvíce volných polí bylo ohroženo právě 6x. (Pole obsazená dámami se nepočítají.) Řešení v příští čísle. Nejlepší řešení (ev. vylosovaný mezi nejlepšími) obdrží drobnou cenu. Svá řešení posílejte autorce do konce února.

Děravé bloky

Z originálu Gappy blocks, Mensa Inside (Mensa Švýcarsko), No. 67, str. 20 přeložila Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

Začerněte přesně dvě políčka v každém řádku a sloupci. Černá políčka se nesmí dotýkat, a to ani diagonálně. Čísla okolo diagramu udávají počet bílých políček mezi dvěma černými políčky v odpovídajícím řádku/sloupci.

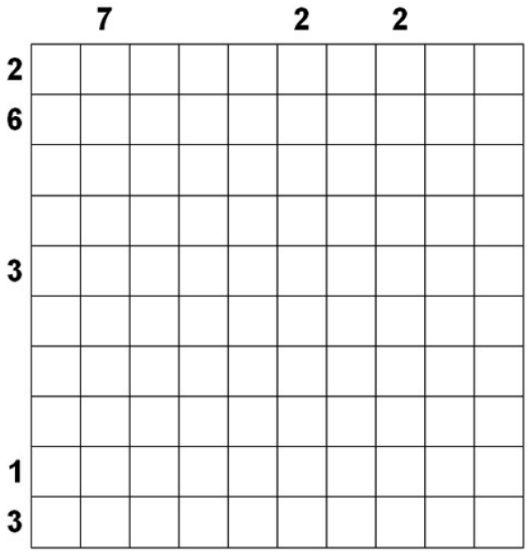

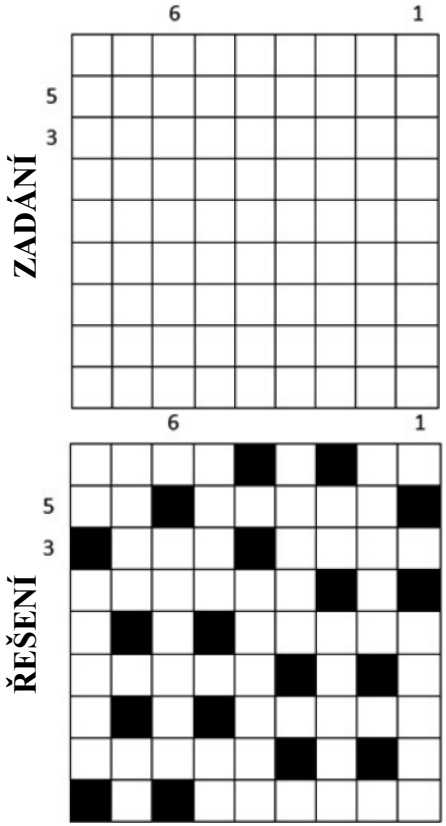

Mince

Z originálu Coins, Mensa Inside (Mensa Švýcarsko), No. 66, str. 18 přeložila a upravila Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

Umístěte přesně jednu minci do každého políčka. Čísla kolem diagramu udávají součet hodnot mincí v odpovídajícím řádku/sloupci. Máte pouze jednu pětikorunu! Ostatní mince jsou: padesátikoruna, dvacetikoruna, desetikoruna, dvoukoruna, koruna (všech máte k dispozici dostatek).

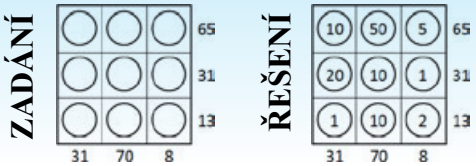

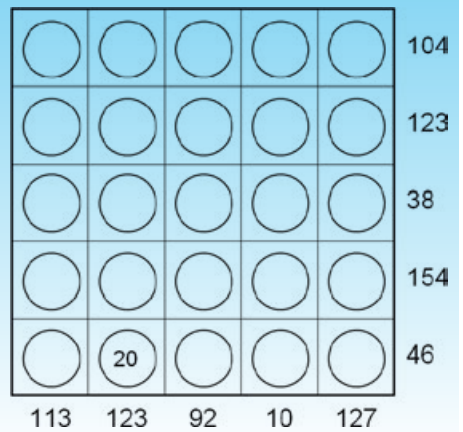

Oprava

Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

V minulém čísle časopisu 6/2012 byly u řešení Testu přehozeny dvě odpovědi. Správné řešení je 3) C, 4) B. Za chybu se velice omlouvám a za upozornění děkuji Evě Lánské.

Test

Z Mensanytt (Mensa Norsko), Nr. 3/10, str. 31-32, Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

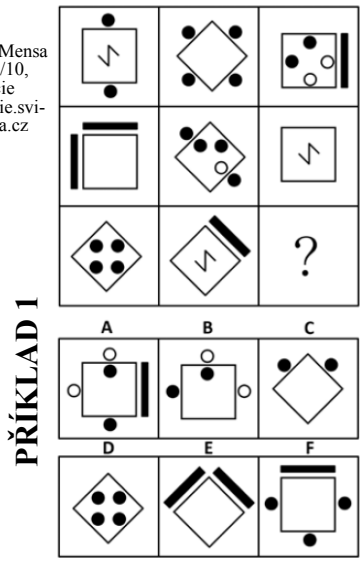

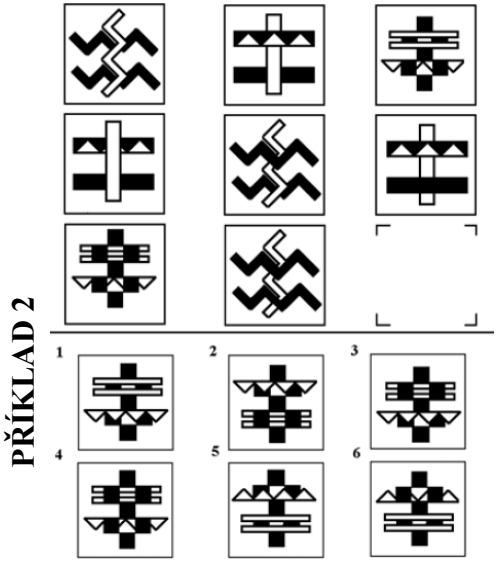

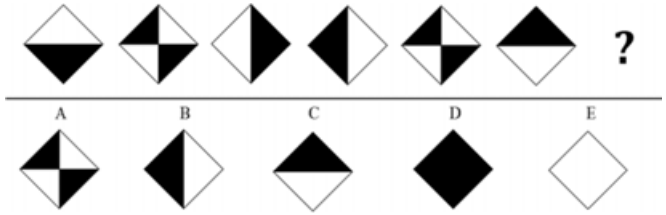

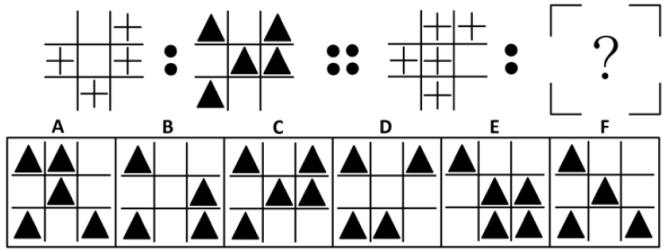

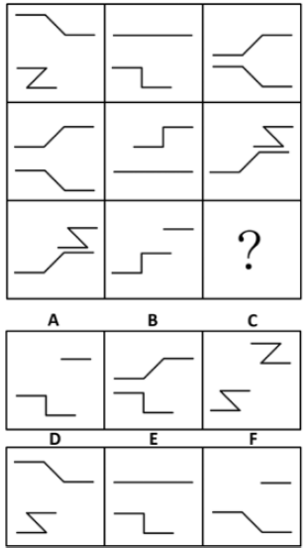

Zástěny

Z originálu Stellwände, MinD-Magazin (Mensa Německo), únor 2012, str. 63 přeložila Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

Zakreslete do každého políčka jednu zástěnu. Každá zástěna začíná uprostřed políčka a pokračuje z něho v pravém úhlu vodorovně a svisle ke dvěma okrajům. Zástěna tak rozděluje plochu kanceláře. Na některých místech se nacházejí čísla. Tato čísla udávají, kolik čtvrtin políček pracovník z tohoto místa může vidět celkem, když se dívá vodorovně a posléze svisle, nikoliv šikmo. Políčko, na kterém číslice stojí, se také započítává.

PŘÍKLAD

3 5		8
	7	6
5	4	

ŘEŠENÍ

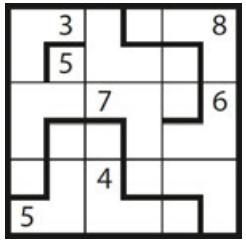

ZADÁNÍ 1

3	7	4		4	23 4	1
7		5	8	13		
7	9	17			5	11
2	12	12	5			
6		17			18	8
11	6		8		3	
3		10		9		

ZADÁNÍ 2

	6		14		3
2	9	14			3 12
8 9		16		5 12	
	5	17	8		
	8	3	11 5		4
6					12

ZADÁNÍ 3

9	6	7	2 22	10	10 11	10	
6		5 12		7 12 7		9	6
	9 5	9	20		11	5	
5	9	16		9	9		8 5
6 6	7			7 7		6	
6					5	7 15	7 4
		6	24		5		7
5	12			6		5	

ZADÁNÍ 4

5	4 5			6	4 16	2	2 13	1
13	7	5 12	8	7		11		8 6
4	9	5	7		5		6	6
		6 20	17	3				8 11
2 6			5				12	14
6	9			3 13		3		
4	11 8		5	19	13	9 9	11	14
9	7	6		9 19			6	
	2		8		9 6		4	

Úspěšný román s ezoterickou i vztahovou tematikou „Adéla hledá ideál“, který napsala členka Mensy Natalie Kšajtová Faitlová, můžete získat za zlevněnou cenu 180 Kč přímo u autorky. 777 249 492, nataliekf@gmail.com.

Někteří čtenáři budou sledovat tuto dvojstranu opravdu dlouho ...

Za 3 000 Kč si všimnou i Vašeho sdělení.

TOMÁŠ KUBEŠ TOMAS.KUBES@MENSA.CZ

Test

(z vydání Nr. 3/10, str. 34)

1) 1, 2) E, 3) C, 4) D, 5) C

Zástěny

(z vydání duben 2012, str. 60)

ŘEŠENÍ 1

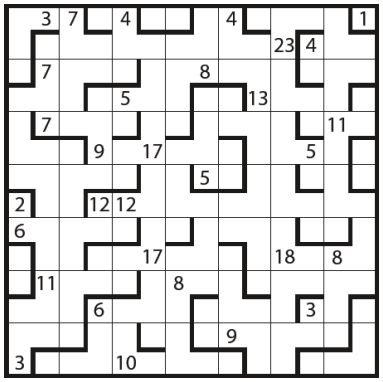

ŘEŠENÍ 2

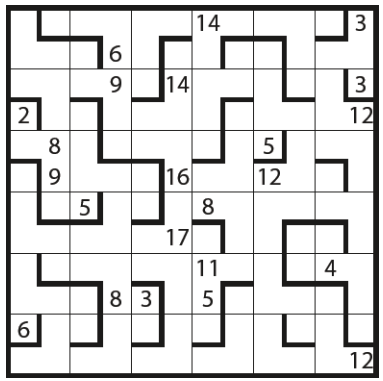

ŘEŠENÍ 3

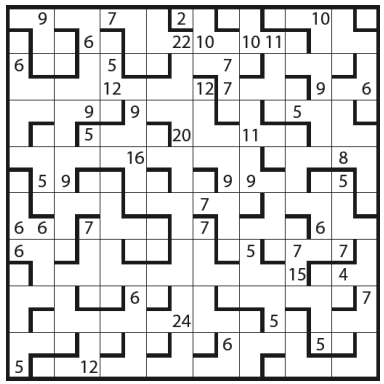

Mince

(z vydání No. 67, str. 21)

1	50	1	2	50	104
50	50	1	2	20	123
10	1	20	2	5	38
50	2	50	2	50	154
2	20	20	2	2	46
113	123	92	10	127	

Děravé bloky

(z vydání No. 68, str. 25)

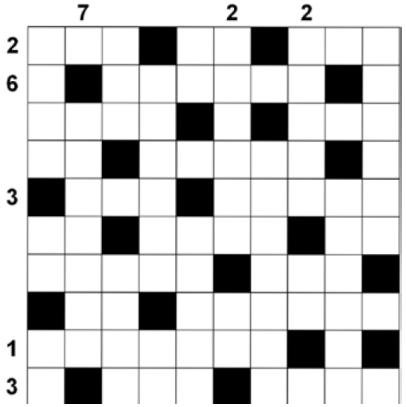

ŘEŠENÍ 4

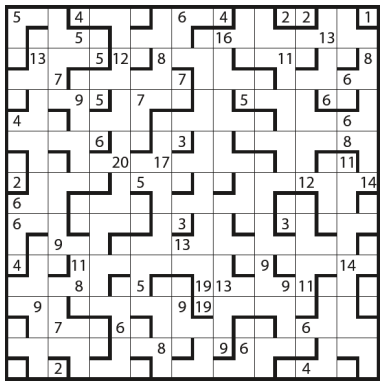

*Fotokoláž: LO - foto Pavel Celba, vánoční besídka - foto Pavel Terber, Srbsko a Budapešť - foto Jaroslava Hnatiaková

Redakce si dovoluje zopakovat část tiráže a znovu připomenout, že články zde obsažené jsou názory jednotlivých autorů, nikoliv názory Mensy ČR.

www.hearth.net

Josef Sysel, josef@syslovi.cz, redakčně upraveno

Každý začátek je těžký a jinak to není ani u hledání prvního zaměstnání. V současné době chtějí téměř všichni zaměstnavatelé po kandidátech praxi. Kde má však člověk sehnat praxi při studiu, už neříkají. Mnoho z nás má praxi z brigády u pokladny nebo ze skladu. Pokud se však ucházíme o volné místo v účetním oddělení, tak naše šance uspět je minimální.

Naštěstí se objevilo ve světě něco nového a to je občanské sdružení Adato Paradigma. Jedná se o neziskovou organizaci, která nabízí lidem přes web www.hearth.net možnost zdarma pomoci ostatním v tom, co potřebují. Není to jen o tom, že dáváte, ale pokud budete zase na oplátku cokoliv potřebovat, tak někdo jiný pomůže vám. Je to svět bez peněz, kde přispíváte komunitě a někdo jiný na oplátku přispívá vám. Nedostanete za svoji činnost peníze, ale pomoc od jiných.

Ukážeme si to na reálném příkladu, který se stal. Osoba A (má maličkost) se zapojila cca před dvěma měsíci do Hearthu. Osoba B potřebovala kompletní servis notebooku. Všechno zazálohovat, přeinstalovat a znova nastavit. Vybral jsem si tuto aktivitu a do týdne jsem ji realizoval. Byl jsem pozitivně ohodnocen. Pak přišla na řadu moje potřeba a to, že jsem chtěl uvést do tajů copywritingu. Před měsícem se ukázala osoba C, která mi nabídla, že to se mnou projde. Poslal jsem jí článek, upravila jej a napsala i proč jej tak upravila, abych se z toho mohl poučit. Když si tak uvědomím, že budu vyřizovat živnostenský list, kdy k zaměstnaneckému poměru přidám ještě podnikání, tak vím, kde budu hledat účetní, a mohu garantovat, že v případě spokojenosti jí doporučím uvést tuto zkušenost do životopisu. Velmi rád budu dělat i referenci pro potenciálního zaměstnavatele. On totiž každý dobrý skutek bývá po zásluze odměněn.

Studujete? Můžete nabýt dobrou praxi k tomu, abyste poté získali své vysněné zaměstnání. Celá myšlenka je postavena na tom, že každý něco potřebuje, a pomáhá tyto lidi dávat do jedné komunity. A aby to nebylo moc složité, tak nemusíte hledat instalatéra, který potřebuje udělat webové stránky, abyste si navzájem vyměnili práci. Najdete instalatéra a komukoliv jinému uděláte webové stránky a ten naopak pomůže instalatérovi. Pokud hledáte praxi v oblasti, které se chcete věnovat, tak zkuste www.hearth.net. Můžete jen získat. V současné době již běží veřejná beta verze, a pokud chcete systém vyzkoušet, tak mi napište, dám vám pozvánku (potřebuji jméno, příjmení a email).

Mensa jako vonné poupě

Ronald Němec, nemec@mensa.cz, redakčně upraveno

Je opět mým milým úkolem říci něco o našem Karlovarském kraji a naší místní skupině. Nevím, jak je to jinde, ale těší mne, že jsme stabilní skupina lidí, kteří se mají rádi a průběžně se setkávají. Rezignoval jsem na pořádání nějakých pravidelných akcí, protože všichni už máme děti (my čekáme v únoru holčičku) a jsme dost pracovně vytíženi. Přesto je zajímavé, že se naše životy stále protínají. Někdy se potkáme na hokeji, jindy na nějaké schůzi nebo prostě jdeme na kávu. Co mne vyloženě těší, že se neznají jen členové Mensy, ale celé rodiny, což je prostě příjemně hezké.

Je také super, jak se nám stále rozvíjí Logická olympiáda. Sice tento rok jsme nevyhráli přední místa, ale jsem hrdý na naše děti, že se jich zúčastnilo tolik. Vždy, když k nim mluvím, především apeluji na skutečnost, že inteligence je dar od Boha a musí sloužit společnosti. Doufám, že je to snad alespoň trošku zaujme a tuto myšlenku si odnášejí. Rád bych poděkoval mnoha lidem v našem kraji, kteří ochotně podporují tuto naši akci. Patří jim dík, že v době šetření vždy najdou dost peněz na to, abychom mohli všechny děti do 20. místa podarovat. Je vůbec zajímavé, že jsme nejmenší a nejchudší kraj, ale lidé jsou zde štědří a solidární. Také bych rád poděkoval i dobrovolníkům a hlavně Petrovi Čavojskému za pomoc při Logické olympiádě. Kéž by takových lidí bylo v Mense více.

Závěrem bych všem čtenářkám a čtenářům tohoto časopisu chtěl popřát mnoho Božího požehnání v novém roce, a to v každém jednotlivém dni. To samé přeji i vašim rodinám a milým osobám.

A co přeji samotné Mense? Rozkvět. Jsem člověkem aktivním, a byť jsem všem lidem, kteří organizují Logickou olympiádu, vděčný, myslím si, že je to málo, co my jako mensané děláme. Pořád je Mensa neznámá organizace. Nekritizuji ty, kteří již něco dělají, že by to dělali špatně, ale je legitimní otázka, dělají to vždy dobře? A proč ostatní dělají tak málo, čili nic? Stále vidím Mensu jako vonné poupě, které čeká na rozkvět, čeká na zahradníky, kteří dokáží keřík růží prostříhat tak, že květy začnou kvést a vonět a my si je budeme moci dát na klopu u saka.

Mensa tehdy a dnes

Veronika Černá, veronika.cerna@mensa.cz

Ačkoliv se stále řadím do „mladších ročníků“, jsem již opravdovým pamětníkem Mensy. Pyšním se „pořadovým“ (členským) číslem 5 (poznámka redakce: členské číslo 0001 má zakladatelka Mensy na našem území, doktorka Hana Drábková).

Na testování Mensy mne přivedla zvědavost na vše nové a neotřelé, co k nám po revoluci vstupovalo, a otázka, zda volit studium vysoké školy, anebo kariéru. Hned během prvního půlroku mého členství se mi dostalo do rukou několik čísel časopisu britské Mensy, a jelikož jsem plánovala jako čerstvá sedmnáctka strávit léto v Anglii (psal se rok 1991), nelenila jsem a podala si inzerát, kdo se mne tam ujme. Vzešlo z toho dlouhodobé přátelství s tehdejším britským studentem matematiky z Oxfordu, který mne tehdy v létě skutečně Oxfordem a jeho okolím provedl. Pamatuji se, jak mne anglická Mensa tehdy opravdu nadchla, v Oxfordu byla velmi propagovaná a aktivní v životě univerzity.

V období mé volby Miss Mensa (1993) se Mensa jako taková dosti personálně měnila. Začala v té době být zajímavější spíše pro lidi již profesně ukotvené. Nenabízela se taková podpora mladým lidem, jako je tomu dnes, řešily se hojně hlavolamy. Já jsem docházela do pražské klubovny – kde ale v té době podnětné prostředí příliš nevznikalo, nebyly zde žádné velké vůdčí osobnosti, které by daly setkáním z mého pohledu smysl a řád, nekonaly se akce SIGů v dnešním slova smyslu nebo konkrétní přednášky se zajímavými hosty jako nyní.

A jak vidím Mensu dnes? Skutečně mnoho se změnilo, velkou předností Mensy současnosti je informovanost členů prostřednictvím kvalitního časopisu a intranetu. Bohužel z důvodu časové vytíženosti nemám příliš možnost účastnit se akcí Mensy, ale pokud se na nějaké ocitnu, oceňuji velmi přátelskou atmosféru, která zde vždy vládne, a ochotu přítomných k diskusi, byť i z diametrálně odlišných oborů a zájmů. Mnoho se dělá pro děti, a to nejen studenty, ale i pro ty nejmenší – nečleny. Velký posun v činnosti Mensy je i dílem jejího předsedy, který díky své vlastní zkušenosti má na každého člena čas a dokáže podpořit nadšení pro věc.

A co pro mne Mensa znamená či jak mne ovlivňuje? Uvědomuji si, že každý má možnost něco zajímavého svému okolí nabídnout a není třeba se přitom obávat komunikace třeba s uznávanými vysokoškoláky a odborníky, kteří kolem sebe někdy, byť nevědomě, vytvářejí auru nedostižitelnosti, ale naopak těžit z jejich nadšení a zkušeností pro danou věc.

Privátní bazén 6 x 4 m + sauna v centru Prahy, teplota vody 30 °C, romantika ve dvou, kondiční plavání v protiproudu, relaxace v příjemném prostředí s minibarem, soukromé párty, společenské a firemní akce, hlídání dětí. Zajistíme nebo pronajmeme i k vlastnímu podnikání: cvičení rodičů s dětmi, aqua aerobic, aqua zumba, masáže atd. Tel. +420 725 540 662, www.bazenasauna.cz, 760 Kč/hod., množstevní slevy, pro členy Mensy 25 %.

Neobvyklý dárek? Kniha lyrické poezie od člena Mensy Václava Brázdy s názvem Kvítí objednávejte na tel. 541 517 231, vaclav.brazda@mensa.cz, http://kviti.kvalitne.cz/.

Všechna čísla časopisu Mensa počínaje nultým z dubna 1990 naleznete na intranetu: https://intranet.mensa.cz/.

Četli jste článek, který by mohl zaujmout i ostatní mensany? Podělte se o něj a pošlete nám, prosím, stručné shrnutí obsahu a odkaz na redakce@mensa.cz.

Znáte mensana se zajímavým zaměstnáním? Jste sami na pozici, která by ostatní členy mohla zajímat? Prosím, určitě se nám ozvěte na adresu redakce@mensa.cz.

Našli jste nějaký článek o Mense? Prosím, pošlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz.

Časopis Mensa stojí na pravidelné obětavé práci mnoha dobrovolníků, kteří píší, fotografují, kontrolují, kompletují a v neposlední řadě z mnoha rozličných útržků připravují jeden výsledný časopis. Rád bych všem za tuto práci srdečně poděkoval. Bez Vás by to nešlo!

Na tomto časopise se podíleli:

Tomáš Belloň
Kateřina Blížkovská
Tomáš Blumenstein
Ludmila Čaňková
Veronika Černá
Marcela Fatrová
Martin Felgr
Jindřich Fixa
Veronika Flídrová
Dušan Fürst
Martin Hájek
Jitka Hasmanová
Kateřina Havlíčková
Hana Heřmanová
Věra Heřmanová
Dana Hilská
Jindřiška Hrubá
Jana Hřebíčková
Jiří Chmela
Čestmír Kalus
Hana Kalusová
Jan Kašpar
Lenka Kosková
Libor Kožík
Tomáš Kubeš
Miroslava Lungová
Lucie Malechová
Daniela Metesová
Petr Mičica
Ladislav Nádvorník
Ronald Němec
Michaela Neveselá
Zita Nidlová
Petra Podařilová
Zuzana Poláková
Milada Pytelová
Radovan Soušek
Lenka Stodůlková
Hana Studenská
Ondřej Suchý
Lucie Svitáková
Josef Sysel
Zuzana Šimková
Jana Šindelářová
Jiří Šmach
Vít Švachouček
Martin Švorc
Barbora Telferová
Eva Tobiášová
Marek Tomaštík
Magdaléna Tydrichová
Jakub Večerka
Jiřina Vlková
Pavel Vyhlídal
Kateřina Zavadilová
a další

Baví Vás práce s textem a chcete se přidat? Prosím, napište na redakce@mensa.cz.

Administrativa	sekretarka@mensa.cz
Poštovní adresa	Španielova 1111, 163 00 Praha 6
Sekretářka Mensy ČR	Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz, 595 171 519, 777 004 678
Administrace členské základny	Zuzana Poláková, sekretarka@mensa.cz, 721 216 108
Klubovna Dětské Mensy	Zavadilova 1297/3, 160 00 Praha 6 – Dejvice, 603 234 368
Bankovní spojení	č. ú. 5500450000/4000 (LBBW Bank CZ)
Webmaster	Čestmír Kalus, webmaster@mensa.cz
Rada Mensy ČR	rada@mensa.cz
Předseda Mensy ČR, aktivity, zahraniční vztahy	Tomáš Blumenstein, Průchozí 2, 796 01 Prostějov, 603 726 030, tblumen@mensa.cz, http://www.blumenstein.cz, skype: tblumen
1. místopředseda, MG, Dětská Mensa	Petr Čavojský, Horní Slavkov, 724 046 888, petr.cavojsky@mensa.cz
Místopředsedkyně, testování	Dana Havlová, Brno, 607 886 874, dana.havlova@mensa.cz
Místopředseda, časopis	Tomáš Kubeš, Praha, 603 737 333, tomas.kubes@mensa.cz
Místopředseda, internet, členská základna	Petr Mazal, Jevíčko, 737 329 360, petr.mazal@mensa.cz
Public relations	Marta Heřmanová, Hradec Králové, 723 888 988
SIGy	Zdenka Pániková, Česká Třebová, 737 154 078, zdenka.panikova@mensa.cz
Ekonom	Hana Studenská, Ostrava, 737 903 740, hana.studenska@mensa.cz
Místní skupiny	Pavel Terber, Slavkov u Brna, 604 750 324, pavel.terber@mensa.cz
Další aktivní členové	
Psycholog	PhDr. Dagmar Jílková, Praha, psycholog@mensa.cz
Internetová rada	Petr Mazal (předseda), irada@mensa.cz Roman Brzuska, Lenka Brzusková, Mirek Jindřišek, Čestmír Kalus, Tomáš Kubeš
SIGHT koordinátor	Zuzana Poláková, sight@mensa.cz
Testující IQ	Iva Berčíková, Tomáš Blumenstein, Petr Čavojský, Helena Fejfarová, Václav Fořtík, Jitka Fořtíková, Kateřina Havlíčková, Dana Havlová, Jan Herrmann, Jana Hřebíčková, Pavla Janovská, Čestmír Kalus, Hana Kalusová, Karel Kostka, Petr Mazal, Zuzana Poláková, Oto Přibyl, Hana Studenská, Jana Votrubcová a Jan Walla http://testovani.mensa.cz
Redakce časopisu	redakce@mensa.cz (jediná adresa pro zasílání příspěvků!)
Redaktoři	Veronika Flídrová, Jiří Chmela jr., Čestmír Kalus, Jan Kašpar, Petr Kolovrat, Tomáš Kubeš, Ivo Kučera, Michaela Neveselá, Jitka Nováková, Alena Oudová, Petra Pelikánová, Petr Psutka, Zuzana Šimková, Lucie Svitáková, Jiřina Vlková, Eva Tobiášová, Daniel Urbánek, Barbora Telferová a další
Sazba	Tomáš Belloň, tomas.bellon@mensa.cz
Mensa gymnázium, o.p.s.	
Adresa, telefon/fax	Španielova 1111, 163 00 Praha 6 – Řepy, 257 328 786
E-mail, webové stránky	info@mensagymnazium.cz, http://www.mensagymnazium.cz
Ředitelka	Mgr. Magda Kindlová, reditel@mensagymnazium.cz
Kontrolní komise	kk@mensa.cz
Členové	Václav Fořtík (vaclav.fortik@mensa.cz), Aleš Hodina (mail@hodina.cz, 605 551 551), Renáta Zelinová (renata.zelinova@mensa.cz)

Zájmové skupiny*	http://sig.mensa.cz
SIG Aktivní děti	Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz
SIG Business Club	Václav Janoušek, 721 644 636, vaclav.janousek@mensa.cz, Tomáš Mergl (vicekoordinátor), tomas.mergl@gmail.com sig-business@mensa.cz,http://www.mensa.cz/volny-cas/zajmove-skupiny/bc/
SIG Centrum nadání	Václav Fořtík, 603 234 368, vaclav.fortik@mensa.cz, sig-centrum@mensa.cz, http://centrumnadani.cz
SIG Cyklistika	Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-cyklistika@mensa.cz
SIG Divadlo	Barbora Dřevíkovská, 775 260 097, barbora.drevikovska@mensa.cz
SIG Dračí doupě	Pavel Oplt, 777 159 753, pavel.oplt@mensa.cz, sig-doupe@mensa.cz
SIG EMAG	Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Fotografování	Jaromír Krys, 604 544 227, jaromir.krys@mensa.cz
SIG Geocaching	Pavel Terber, 604 750 324, pavel.terber@mensa.cz, http://geocaching.mensa.cz
SIG Chci pomoci Mense	Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Jazyky	Vít Švachouček, svachov@seznam.cz, sig-jazyky@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí j. Morava	Dana Havlová, 607 886 874, dana.havlova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí s. Morava	Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Logická olympiáda	Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz http://logickaolympiada.mensa.cz, logickaolympiada@logickaolympiada.cz
SIG Lyžování	Aleš Vencko, lyze@mensa.cz, sig-lyzovani@mensa.cz, http://lyze.mensa.cz
SIG MEG – Mensa English Group	Jana Axman Vlková, 723 784 475, axmanvlkova@volny.cz, sig-meg@mensa.cz, http://meg.mensa.cz
SIG Natura	Barbora Dřevíkovská, 775 260 097, barbora.drevikovska@mensa.cz
SIG Nihongo	Václav Brázda, 777 640 556, vaclav.brazda@mensa.cz, sig-nihongo@mensa.cz
SIG PARENT	Jitka Fořtíková, snecek@centrum.cz
SIG Peníze	Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, sig-penize@mensa.cz
SIG Psychologie a komunikace	Eva Stejskalová, 602 458 217, stejskalovaeva@seznam.cz
SIG rodičů nadaných dětí Olomouc	Ludmila Děcká, 602 196 619, ludmila.decka@olomouc.eu
SIG Rozvoj	Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Strategické hry	Pavel Oplt, 777 159 753, pavel.oplt@mensa.cz, sig-strategie@mensa.cz
SIG Šach	Mikoláš Panský, mikolas.pansky@gmail.com, sig-sach@mensa.cz
SIG Terminus Club	Václav Fořtík, 603 234 368, sig-terminus@mensa.cz, http://terminus.mensa.cz
SIG Zbraně	Barbora Dřevíkovská, 775 260 097, barbora.drevikovska@mensa.cz
SIG Zpěv	Jiří Keller, jiri.keller@mensa.cz, sig-zpev@mensa.cz
SIGLego	Lenka Stodůlková, lenka.stodulkova@mensa.cz, siglego@mensa.cz, http://siglego.mensa.cz
SIGurmán	Tomáš Kubeš, 603 737 333, tomas.kubes@mensa.cz, sig-gurman@mensa.cz, http://gurman.mensa.cz
Výtvarný SIG	Eva Erbsová, 732 254 953, eva.erbsova@mensa.cz, http://www.mensa.cz/volny-cas/zajmove-skupiny/vytvarny-sig
Místní skupiny	http://ms.mensa.cz
MS Brno	Pavel Terber, 604 750 324, brno@mensa.cz, http://brno.mensa.cz
MS České Budějovice	Lucie Malechová, 607 591 599, ceskebudejovice@mensa.cz, http://budejovice.mensa.cz
MS Hradec Králové	Marta Heřmanová, 723 888 988, hradeckralove@mensa.cz, http://hradec.mensa.cz
MS Karlovy Vary	Ronald Němec, 603 971 171, karlovyvary@mensa.cz, vary@mensa.cz, http://vary.mensa.cz
MS Olomouc	Provizorní předseda Dušan Fürst, 724 593 140, dufu@volny.cz
MS Ostrava	Hana Studenská, 737 903 740, ostrava@mensa.cz, http://ostrava.mensa.cz
MS Pardubice	Jana Hřebíčková, 465 532 851, pardubice@mensa.cz, http://pardubice.mensa.cz

* V adresáři jsou uvedeny pouze aktivní SIGy, které poskytly redakci aktuální informace.

MS Plzeň	Hana Heřmanová, 724 140 189, plzen@mensa.cz, http://plzen.mensa.cz
MS Praha	Jana Veličová, 731 882 361, praha@mensa.cz, http://praha.mensa.cz
MS Prostějov	Jaroslav Zavadil, 603 359 361, prostejov@mensa.cz, http://prostejov.mensa.cz
MS Ústí nad Labem	Iva Berčíková, 602 840 526, ustinadlabem@mensa.cz, http://usti.mensa.cz
MS Zlín	Lenka Stodůlková, 608 200 869, zlin@mensa.cz, http://zlin.mensa.cz

Mensa Business Contacts

Advokátní kancelář	Mgr. Daniel Tobola, 736 538 701, tobola@aktobola.cz, www.aktobola.cz, Praha
Autopůjčovna a autodoprava	Jana Votrubcová, 603 559 649, info@frydotrans.cz, www.frydotrans.cz, Brno
Design kanceláří a interiérů	Pavel Oplt, 602 145 743, pavel.oplt@bene.com, Praha, www.bene.com
Dotační a grantové poradenství, projektový management	Zita Nidlová, 777 220 625, www.zngrants.cz, info@zngrants.cz, Praha
Head of Corporate Cash Management, Erste Corporate Banking	Michal Přikryl, 773 87 57 57, mprikryl@csas.cz, www.erstecorporatebanking.cz, Praha
Hudební produkce	Jiří Volf, 602 279 489, jiri.volf@csa.cz, Praha 3
Investice do firem, analýzy, restrukturalizace	Aleš Hodina, 605 551 551, mail@hodina.cz, Praha
Kalkul – účetní software, distribuce a poradenství	Petra Pelikánová, 722 285 011, petra.pelikanova@pelico.cz, Brno
Komplexní finanční poradenství	Vladimír Kutálek, 777 993 490, vladimir.kutalek@abcdfinance.cz, www.vlkuver.cz, Brno
Konzultace a vývoj databází	Pavel Celba, 602 179 587, pavel@celba.cz, Praha, Trutnov
Marketingové poradenství, grafický design, profesionální fotografické služby	Tomáš Barčík, 604 726 996, tomas.barcik@freshconsulting.cz, www.design-studio.cz, Praha
Programování internetových stránek a aplikací	Michal Kandr, 732 409 275, info@michalkandr.cz, Havlíčkův Brod www.michalkandr.cz
Překlady, korektury, výuka AJ	Dr Leigh Mitchell MsD, 606 489 124 SMS, Dr.Mitchell@seznam.cz, www.uanglana.cz, Plzeň
Rekonstrukce interiérů, projekt management a stavební činnost	Petr Štěpán, 724 744 775, petr.stepan@mensa.cz, Praha, www.designstav.cz
Výuka angličtiny, průvodcovství	Jan Sýkora, 777 946 169, spoonful_j@yahoo.com , Praha 4
Webhosting, registrace domén, poradenství	Mirek Jindřišek, PoweredBy, s.r.o., 775 259 633, Pardubice, info@poweredby.cz

Všechny údaje byly ověřeny k 1. 12. 2012, za pomoc děkujeme Zitě Nidlové.

Hledáte odbornou konzultaci nebo profesní kontakty? Připojte se ke skupině Mensy na LinkedIn: http://www.linkedin.com/groups?gid=90240

Jste členem Mensy a nabízíte své služby, můžete pomoci ostatním nebo hledáte spolupracovníky? Dejte o sobě vědět, napište na adresu redakce@mensa.cz.

Našli jste neplatný kontakt? Prosím, napište na redakce@mensa.cz

Chcete mít svůj kontakt uveden v rubrice Mensa Business Contacts? Napište na adresu redakce@mensa.cz

Zapojte se do konference oblíbeného SIGu nebo své místní skupiny na https://intranet.mensa.cz/.

Kontakty na všechny členy naleznete na https://intranet.mensa.cz/ v sekci Členové.

Zahraniční exkurze, květen 2013

Španělsko, Portugalsko

http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4343

Tomáš Blumenstein, Hana Kalusová

Oznámení o vyhlášení konkurzního řízení

Správní rada Mensa gymnázia, o.p.s. veřejně oznamuje vyhlášení konkurzního řízení na obsazení vedoucího pracovního místa

ředitele/ky soukromého osmiletého gymnázia.

Jedná se o
Mensa gymnázium, o.p.s
se sídlem Praha 6 – Řepy, Španielova 1111/19, PSČ 163 00.

Nabízená pozice je kumulovanou funkcí ředitele společnosti, který je zároveň statutárním orgánem společnosti, a ředitele školy, která vzdělává studenty s IQ 130 a vyšším.

Požadavky: předpoklady pro výkon funkce stanovené § 5 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, znalost školských předpisů a problematiky řízení daného druhu školy, občanská a morální bezúhonnost, dobrý zdravotní stav.

Nástup: 1. 8. 2013

Náležitosti přihlášky:

- úředně ověřené kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání,
- kopie dokladů o dalším vzdělávání,
- doklad o celkovém průběhu zaměstnání, ze kterého je patrný druh práce a přesné časové vymezení,
- strukturovaný životopis s fotografií,
- koncepce rozvoje školy s ohledem na demografické a ekonomické podmínky a s akcentem na kvalitu poskytovaného vzdělávání a školských služeb nadaným dětem (práce s nadanými dětmi, personální, materiální zabezpečení, ekonomický rozvoj školy, vize školy) v maximálním rozsahu 6 stran formátu A4,
- výpis z rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců) nebo doklad o jeho vyžádání,
- lékařské potvrzení o zdravotní způsobilosti pro výkon činnosti ředitele (ne starší 2 měsíců),
- čestné prohlášení dle § 4 odst. 3 zákona č. 451/1991 Sb.,
- souhlas s využitím osobních údajů pro potřeby konkurzního řízení.

Základní dokumenty školy: www.mensagymnazium.cz

Termín podání přihlášek:
do 5. dubna 2013 včetně

Přihlášky zasílejte doporučeně na adresu: Ing. Petr Čavojský, předseda správní rady Mensa gymnázia, o.p.s, Na Vyhlídce 968, Horní Slavkov, 357 31
(obálku označte „KONKURZ“).